https://www.saeima.lv/steno/st_95/st2112.html

6. Saeima 21.12.1995. sēde *Noraksts*

Stenogramma
1995.gada 21. decembra sēde sākās pl. 9:00
sēde slēgta pl. sēdes ilgums minūtes

Latvijas Republikas 6.Saeimas
Rudens sesijas devītā sēde
1995.gada 21.decembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja
Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Ieņemiet savas vietas! Pulkstenis ir 9.00.

Pirms sākam izskatīt sēdes darba kārtību, gribu jūs informēt, ka 1995.gada 20.decembrī pulksten 14.00 Saeimas Kanceleja saņēma šādu dokumentu:
"Latvijas Republikas Saeimas priekšsēdētājai. Jūsu Ekselence! Šā gada 14.decembrī Latvijas Republikas Valsts prezidents ar rīkojumu nr.6 uzaicināja mani sastādīt Ministru kabinetu. Atbilstoši likuma "Par Ministru kabineta iekārtu" 4.panta prasībām paziņoju tā sastāvu un aicinu Jūs celt to priekšā Saeimai jau tuvākajā sēdē. Ievērojot šā jautājuma svarīgumu valstij, lūdzu Jūsu Ekselenci aicināt Saeimas Prezidiju iekļaut jautājumu par uzticības izteikšanu manis sastādītajam Ministru kabinetam šā gada 21.decembra sēdes darba kārtībā kā pirmo pēc Prezidija ziņojumiem. Ar cieņu Andris Šķēle, Rīgā, 1995.gada 20.decembrī."

Vai deputātiem ir kādi priekšlikumi par šā jautājuma izskatīšanas vietu mūsu šodienas darba kārtībā? Juris Kaksītis - Demokrātiskā partija Saimnieks.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Augsti godātais Prezidij! Cienījamā Saeima! Man nav nekādu iebildumu, ka šis jautājums tiktu izskatīts šodienas darba kārtībā, bet es jūs lūdzu neiekļaut šā jautājuma izskatīšanu tūlīt aiz Prezidija ziņojumiem. Izsludinātajā darba kārtībā ir vairāki jautājumi, kurus ir nolemts izskatīt steidzamības kārtībā. Šo jautājumu izskatīšana ir saistīta ar to, ka 1995.gada 30.decembrī beidzas tie nosacījumi, kādi ir paredzēti šajos likumos, un jau sākot ar 1.janvāri, ja mēs nepaspēsim izskatīt šo darba kārtību šodien, radīsies problēmas, tādēļ, cienot Ministru prezidenta kandidāta iesniegto priekšlikumu, es tomēr lūdzu atbalstīt mani un noteikt, ka šis jautājums izskatāms pēc Prezidija izziņotās darba kārtības jautājumu izskatīšanas. Paldies.

Sēdes vadītāja. Cienījamie deputāti, tātad ir viens priekšlikums no deputātu vidus, ka vajag izskatīt iesniegto valdības deklarāciju šodien kā pēdējo darba kārtības jautājumu. Vai ir vēl kādi citi priekšlikumi? Ja nav citu priekšlikumu, tad iekļaujam to darba kārtībā kā pēdējo darba kārtības jautājumu. Un tagad sākam izskatīt šodienas sēdes darba kārtību.

Pirmais - Prezidija ziņojumi par saņemtajiem likumprojektiem. Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Grozījums likumā "Par tiesu varu"".** Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav. Līdz ar to Saeimas Prezidijā ir jāizskata šāds dokuments: sakarā ar Kārtības ruļļa 51.pantu un 86.panta pirmās daļas otro teikumu Juridiskā komisija lūdz izdarīt Saeimas 21.decembra sēdes darba kārtībā izmaiņas un iekļaut kā 1.punktu ceturtajā sadaļā likumprojektu "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" pirmajā lasījumā.

Kaksīša kungs, jūs vēlaties runāt? Juris Kaksītis - Demokrātiskā partija Saimnieks. Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godātais Prezidij! Cienījamā Saeima! Es lūdzu šo jautājumu izskatīt šodienas darba kārtībā un iekļaut to darba kārtībā tūlīt aiz sadaļā "Par amatpersonu ievēlēšanu un atbrīvošanu no amata" iekļautā jautājuma izskatīšanas. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu! Vai ir kāds cits viedoklis? Nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot par Juridiskās komisijas priekšlikumu - iekļaut likumprojektu "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" pirmajā lasījumā kā ceturtās sadaļas pirmo jautājumu. Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - nav, atturas - 2. Darba kārtībā grozījumi ir izdarīti.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par valsts pensijām""**. Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Deņisova, Bekasova, Golubova, Kuprijanovas, Bartaševiča un citu deputātu iesniegto likumprojektu nodot Sociālo un darba lietu komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija. Atklājam debates. Juris Dobelis - LNNK un LZP frakcijas deputāts.

J.Dobelis (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es, protams, saprotu šīs dienas nopietnību, bet es domāju, ka mēs esam šeit tāpēc, lai nopietni izturētos pret jebkuru ierosinājumu, par kuru šeit, sēdē, ir jābalso. Un tāpēc - par šo konkrēto iesniegumu. Laikam neviens nestrīdēsies par to, kādos apstākļos šodien atrodas Latvijas valsts, neviens nestrīdēsies par nabadzību un daudzām citām nepatikšanām, kas valstī šodien ir raksturīgas. Un es domāju, ka katras valsts vissvētākais pienākums numur viens ir rūpes par saviem pilsoņiem. Un pavisam nesen pieņēma likumu par valsts pensijām, kur pietiekami skaidri bija pateikts, kas attiecas uz pilsoņiem un kas attiecas uz citu valstu pilsoņiem un bezvalstniekiem. Runājot par šo stāžu, kas nepieciešams valsts pensijas piešķiršanai: pārejas noteikumos 1.punktā ir skaidri pateikts, ka, runājot par pilsoņiem, līdz 1991.gada 1.janvārim Latvijā un ārpus Latvijas uzkrātie darba un tam pielīdzinātie periodi veido apdrošināšanas stāžu un tā tālāk, taču, uz ārvalstu pilsoņiem un bezvalstniekiem attiecinot šo normu, mēs varam runāt tikai par Latvijā uzkrātajiem darba un tam pielīdzinātajiem periodiem. Iedomāsimies tādu absurdu gadījumu, ka pēc 1990.gada 4.maija šeit ierodas un sāk baudīt visas vietējās ērtības kāds gadījuma ceļotājs, nostrādājis praktiski visu mūžu ārpus Latvijas, varbūt nostrādājis Latvijā vienu dienu pēc ierašanās, un mēs viņam no valsts kases ar lielu prieku izmaksāsim pensiju kā atalgojumu par to, ka viņš ir strādājis nepavisam ne Latvijas labā. Un ļoti bieži tas var iegūt pat anekdotisku nokrāsu, jo šis darbs, taisni otrādi, ir devis tikai kaitīgumu Latvijas Republikai. Un tagad ir tāds ļoti jauks piedāvājums. Man ir tāda maza cerība, ka tie, kuri ir parakstījuši šo ierosinājumu, ne visi tur ir iedziļinājušies, jo citādi ar tik vieglu roku nedalītu naudu no Latvijas valsts kases uz Latvijas Republikas pilsoņu rēķina. Te mēs dzirdam asarainas runas, ka mēs rūpēsimies par saviem nabadzīgajiem pilsoņiem, ka mēs viņiem palīdzēsim, un tajā pašā laikā mēs te "dažādu kalibru" klaidoņiem uz mūsu pilsoņu rēķina mierīgi kaut ko taisāmies piedāvāt. Kur tad ir tie vārdi un tie darbi? Kurš ir šeit uzrādījis, kāda summa ir paredzama šādos gadījumos un no kurienes to naudu šie veiklie piedāvātāji taisās ņemt? Ja starp minētajiem ir kādi veiksmīgi uzņēmēji, kuri no savas peļņas ir gatavi kaut ko piedāvāt, tad tāpēc nav vajadzīgs likums un nav vajadzīgs šeit par to diskutēt. Es saprotu, ka zināmā mērā galvenie ierosinātāji šeit ir cerējuši uz savu kolēģu atbalstu, domājot tanī laikā par kopīgu bloku un par kopīgu balsošanu. Nu tas laiks ir drusciņ garām un tagad ir nedaudz cits stāvoklis, un es tomēr ierosinu... Ja jau mēs taisāmies tūlīt pat grozīt likumu "Par valsts pensijām", kurš praktiski vēl nav sācis darboties, un tūlīt pat mēs tur taisāmies iekļaut tādus piedāvājumus, kuri jau tā mūsu bēdīgo pensionāru stāvokli

praktiski pasliktina, tad tomēr kāda tam visam ir loģika? Izņemot to, ka acīmredzot paliek cerības uz kaut kādu strauju naturalizāciju Latvijā, paliek cerības, ka tūkstošiem šo šodienas nepilsoņu īsā laika posmā spēs kļūt par pilsoņiem un 7.Saeimā ar sajūsmu balsos par šāda projekta ierosinātājiem, es citu jēgu šeit neredzu. Un tāpēc es ierosinu neapstiprināt šāda projekta virzīšanu tālāk uz izskatīšanu, tas jau tagad ir jāpārstrādā, un tad var runāt par tālāko darbu. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Anna Seile - LNNK un LZP frakcijas deputāte.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja, Prezidij un deputāti! Es aicinu noraidīt šo iesniegto likumprojektu, kuru ir iesnieguši Deņisovs, Bekasovs, Golubovs, Kuprijanova, Krisbergs, Stašs, Jurkāns, Dozorcevs, Ķezbers un vēl daudzas citas mūsu valstī slavenas personas. Bet es domāju, ka ne visi viņi ir rūpīgi izlasījuši šo iesniegto likumprojektu un iepazinušies ar tā saturu.

Es pamatoju, kāpēc es aicinu noraidīt šo likumprojektu. Pašlaik ir spēkā likums "Par valsts pensijām", kuru mēs pieņēmām pavisam nesen, pavisam nesen - pirms pāris mēnešiem, un kurš paredz, ka pensijas piešķir par Latvijā nostrādāto laiku. Šīs likuma izmaiņas paredz, ka visiem, kuri 1991. gada 1. janvārī Latvijā atradās, bija šeit pierakstīti, tiek aprēķinātas pensijas par visu viņu dzīves laiku. Tas nozīmē - trimdas latviešiem, kuri bija izbraukuši, kuri godīgi nopelnījuši pensijas kādā no šīm mītnes zemēm, kuras viņus uzņēma, kurām viņi veltījuši savu darba mūžu, arī tiem, un arī visiem tiem, kuri dzīvoja Padomju Savienībā, jebkurā no pašreizējām NVS valstīm, arī tām personām, par tur nostrādāto laiku. Varētu tā darīt, bet vai Latvija ir tā vienīgā laimes zeme, kura var nodrošināt visus pasaules gājējus?

Tāda nostāja nav nevienai valstij, pat ne bagātajai Vācijai, kuras teritorijā dzīvo pietiekami daudz ārvalstnieku, kuri ir lētākais darbaspēks, un neviens viņiem nemaksā pensiju par to laiku, kuru viņi ir nostrādājuši Itālijā vai Albānijā.

Un vai tad mēs maksāsim šīs pensijas visiem šiem cilvēkiem, ja nav pat norādīti šajā iesniegtajā likumprojektā avoti, no kurienes ņemt naudu? Kārtības rullis nosaka, ka, iesniedzot šādus projektus, ir jāiesniedz arī projekts, no kurienes šādus līdzekļus ņemt. Šādi grozījumi, ja gadījumā mēs tos izskatītu, pieņemtu un nobalsotu, izslēgtu minimālās algas pielikšanu Latvijā, līdz ar to - arī pensiju paaugstināšanu, uz kuru gaida simtiem un tūkstošiem Latvijas iedzīvotāju, to iedzīvotāju, kuri Latvijai ir veltījuši visu savu darba mūžu, kuri ir gādājuši un radījuši mūsu nacionālās bagātības.

Un visbeidzot. Šāds ierosinājums liktu paaugstināt acīmredzot nodokļus. Vai tad var maksāt vēl lielāku nodokli nekā 38% sociālo nodokli? Šāda likumprojekta sekas būtu tās, ka mēs pilnīgi izpostīsim savus ražotājus, kuru nodokļu maksājumi taču ir galvenais ienākumu avots, lai mēs paši savus pensionārus varētu balstīt.

Un tāpēc es aicinu Saeimu domāt saprātīgi, kā jau tas klājas jaunajiem tautas pārstāvjiem, un noraidīt šo likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Juris Vidiņš - "Tēvzemei un Brīvībai" frakcijas deputāts.

J.Vidiņš (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Zem šā likumprojekta ir deputāta Krisberga kunga paraksts, un viņš pagājušajā plenārsēdē teica, ka šeit sēž simts gudrāko nācijas cilvēku. Tad es kategoriski atsakos no šā goda. Es uzskatu, ka šeit sēž 99, un es sevi izslēdzu no šā simta. Un varbūt es kaut ko šeit mazliet nesaprotu, Krisberga kungs, ar to jūsu parakstu, - ka jūs mēģināt šo jau pieņemto likumu grozīt... Es domāju, ka Dobeļa kungs un Seiles kundze jau būtiskāko pateica, bet es kategoriski noraidu to ažiotāžu ap šo Pensijas likumu, kas ir... ko izvērš avīze "SM Segodņa", ka tie cilvēki, pastāvīgie Latvijas iedzīvotāji, top diskriminēti no Latvijas valdības puses. Es domāju, ka viņi tiešām top diskriminēti, taču ne jau no Latvijas valdības puses, bet no PSRS pārmantotājas, Krievijas valdības, puses. Un, ja mēs šodien apstiprināsim jauno valdību, tad mūsu pirmais uzdevums, viņas pirmais uzdevums, būtu tieši veikt starpvalstu sarunas par šiem jautājumiem, par pensiju jautājumu, kādā veidā pensijas maksāt par nostrādāto laiku Krievijā pašreiz Latvijā dzīvojošajiem pilsoņiem.

Un tamdēļ es arī aicinu balsot pret šo likumprojektu un to nenodot tālāk izskatīšanai komisijā. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Aleksandrs Golubovs - pie frakcijām nepiederošais deputāts.

A.Golubovs (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie deputāti! Sakarā ar to, ka Latvija pirms pieciem gadiem atguva neatkarību, līdz šim momentam mūsu valdība nenoslēdza nevienu līgumu ar tām valstīm, no kurām pie mums tagad dzīvo tie ļaudis, nepilsoņi, pensionāri, par viņu pensijām, un tāpēc mēs ierosinām pieņemt tādu grozījumu likumā par pensijām. It īpaši tāpēc, ka mūs nesapratīs arī Eiropas savienībā, kur Latvija grib stāties. Viss. Paldies.

Sēdes vadītāja. Valdis Krisbergs - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

V.Krisbergs (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamo Prezidij! Cienījamie kolēģi! Man ir liels prieks, protams, ka es dzirdu paškritiskas domas un ka ne visi simts šeit ir tie gudrākie. Domāju, ka dažreiz varbūt arī cipars ne vienmēr izsaka precizitāti rezultātā.

Man gribas pateikt tikai vienu lietu. Bija izteikta doma, ka visi jau nav uzmanīgi ieklausījušies un izlasījuši šo tekstu, tā esot cerība. Es gribu atgādināt, ka cerība, pēc latviešu tautas parunas, esot attiecīgajās kategorijās domājošu cilvēku pēdējais mierinājums. Es domāju, ka šeit visi izlasa to, ko viņi paraksta.

Man ļoti interesanti bija to dzirdēt, atklāti sakot, no cilvēka, kurš palika ļoti slavens ar to, ka Rīgā vajag aizliegt ubagot un ubagus kaut kur ietupināt... Es nezinu nevienu valsti pasaulē, kur pret ubagu paceltu roku. Ļoti slaveni lēmuma projekti Rīgas domē bija par to, ka tai pašai nabaga pensionārei, ko tik ļoti aizstāv šie cilvēki, ir jāmaksā par savu sunīti un kaķīti vairāk, nekā gandrīz vai dienā viņa spēj iztērēt... Un tagad - tagad kārtējais gājiens. Es gribētu pateikt - jā, tik tiešām man dziļi rūp manas valsts pilsoņu labklājība. Bet es vēl pie visa tā esmu ne tikai pilsonis, bet arī cilvēks. Un diez vai es varēšu ielikt savā mutē kumosu maizes, ja blakus tāds pats cilvēks, bet konkrētajā mirklī nepilsonis - nevis bandīts vai okupants, vai laupītājs, bet vienkārši cilvēks - to mutē ielikt nevarēs. (Starpsauciens no zāles: "Labdarība.")

Man gribētos pateikt vienu lietu. Par labdarību, šķiet, šeit visvairāk runā tie cilvēki, kuri nekad neko nav spējuši nopelnīt priekš sevis, lai varētu ar labdarību nodarboties. Valsts nav labdarības

iestāde. Valsts ir savu iedzīvotāju, savu pilsoņu attiecību regulētāja. Un, ja šeit kāds iedomājas, ka valsts ir tikai tādēļ, lai sakurinātu sociālo slāņu savstarpējo naidu, tad ir jāsaka, ka, manuprāt, tai pašā pieminētajā Vācijā bija ļoti labi redzams 20. un 30. gados, pie kādu spēku nākšanas pie varas tas noveda.

Es gribētu aicināt visus savus kolēģus un kolēģes iedziļināties vienā citā domā. Viena lieta, ka es nesaprotu, kāpēc bieži vien tiek piešķirtas prioritātes tiem cilvēkiem, kuri ieradušies Latvijā 40. gadā, bet ārkārtīgi uztraucamies par tiem cilvēkiem, kuri, tajā pašā totalitārajā režīmā dzīvodami un ticēdami (es pasvītroju - ticēdami), ka PSRS ir vienota valsts, bieži vien pēc mācību iestāžu norīkojumiem ieradās Latvijā un godīgi strādāja. Negribētu apskatīt, kas lika viņiem strādāt, jo tiem jau nu gan mēs pensijas nedosim, bet šeit pat ir deputāti, kuri ir bijuši arī Maskavā Augstākās padomes laikā. Un ja nu viņi būtu palikuši tajā Maskavā? Tā mēs līdz daudz kam varam aizrunāties. Es domāju, ka cilvēkam vecumdienās ir jāmaksā par to, ka viņš ir godīgi strādājis. Kas viņa darbu izmantojis, - lūk, tā jau ir pavisam cita runa, un tā ir politika. Bet, ja cilvēks atdevis savas darba rokas, darba mūžu darbam, tad par to valstij, kurā viņš dzīvo, vai kā pilsonis vai kā iedzīvotājs, ir jāuzņemas pilna atbildība.

Es aicinu ubagus no baznīcu kāpnēm netrenkt. Es aicinu nodrošināt ar maizi jebkuru vecu cilvēku, kurš ir godīgi strādājis. Paldies.

Sēdes vadītāja. Andris Saulītis - frakcijas "Latvijai" deputāts.

A.Saulītis (frakcija "Latvijai").

Labrīt, godājamā priekšsēdētāja, godājamais Prezidij, augsti godātie kolēģi, dāmas un kungi! Šis ir no tiem jautājumiem, kur mēs mēģinām risināt samilzušās problēmas, kuras mēs esam saņēmuši mantojumā no tās pagātnes, kādā mēs visi kopīgi esam bijuši. Es gribu atgādināt tikai vienu vēsturi, ka šis jautājums tika risināts 5. Saeimā, šo jautājumu mēs izskatījām Sociālo un darba lietu komisijā, un šajā komisijā tika izveidota darba grupa, kuras sastāvā bija... Tā bija Sociālo un darba lietu komisijas iniciatīva, šīs iniciatīvas autors bija mana persona, es esmu priecīgs un pateicīgs, ka toreiz šī komisija vienbalsīgi atbalstīja šo iniciatīvu. Viņas jēga bija tāda, ka tika izveidota darba grupa, kurā bija Sociālo un darba lietu komisijas pārstāvji, Labklājības ministrijas pārstāvji un Ārlietu ministrijas pārstāvji. Un viņa tika izveidota tamdēļ, lai risinātu jautājumus, kas bija saistīti ar Černobiļas mantojuma izvērtēšanu un ar tā seku likvidēšanu, ar palīdzības sniegšanu tiem cilvēkiem, kas veikuši šo uzdevumu, likvidējot Černobiļas avārijas sekas. Un, risinot šo jautājumu, mēs arī pienācām pie šī pensiju jautājuma, un mums kļuva skaidrs, ka Latvijai šodien ir vesela virkne jautājumu, kurus nevar atrisināt ar likuma spēku. Nevar! Ar spēku šie jautājumi nav atrisināmi, un šie jautājumi ir risināmi tikai un vienīgi sarunu ceļā. Mēs rakstījām vairākas vēstules, mēs rīkojām vairākas komisijas sēdes, mēs griezāmies personīgi, atmetot visas ambīcijas, pie mūsu valsts valdības augstākajiem ierēdņiem ar lūgumu intensīvi uzsākt šīs starpvalstu sarunas un vienoties par principiem, kā mums risināt šīs problēmas, kuras mēs esam saņēmuši mantojumā no mūsu visu grūtās pagātnes, kuru mēs kā tādu grūtu slimību gribam ātrāk aizmirst un sākt jaunu dzīvi. Es gribu atgādināt šiem "varoņiem", šiem mazajiem žirinovskiem, - nu netaisīsim politiku tur, kur viņu nevajag! Šis ir klasisks valdības jautājums, ko var mēnešu laikā, 6 līdz 10 vai 11 mēnešu laikā, aktīvu sarunu ceļā atrisināt. Un es šiem politiķiem gribu atgādināt, ka šodien darba kārtībā pēdējais darba kārtības punkts būs par Ministru kabineta uzticības atbalstīšanu. Lūdzu, kungi! Kāpiet šeit tribīnē!

Es tikai gribu atgādināt, ka visu šo laiku ārlietu ministrs bija Valdis Birkavs un ka viņa vadītais ārlietu resors nevienu reizi nopietni nav aizbraucis uz Krieviju un nav nopietni runājis par sociāli

ekonomiskajām problēmām. Es gribu atgādināt, ka tagad labklājības ministrs ir Makarova kungs, kas visai skeptiski un ņirdzīgi izturējās pret šitām problēmām un pret šo jautājumu risinājumu sarunu ceļā. Es gribu atgādināt, ka šajā valdībā ir arī Māris Gailis. Kungi, būsim atklāti! Es ceru, ka rītā, ķemmējot vismaz matus, jūs skatījāties spogulī. Nu tad es iesaku nokāpt vēlreiz tualetes telpā un vēlreiz paskatīties spogulī, un ieskatīties sev acīs, par ko tad mēs te runājam.

Vēl ir viens kungs, kas ir darba lietu... Labklājības ministrijā kā cilvēks... kā persona... Es tiešām šo cilvēku cienu, viņš ir korekts un kārtīgs cilvēks, bet arī viņš, Bērziņa kungs - Andris Bērziņš, arī viņš nespēja ietekmēt ne ārlietas, ne vēl kaut ko. Un es gribētu šeit Sinkas kungam uzdot jautājumus: Sinkas kungs, jūs būsit tagad valsts ministrs, kuram būs jābrauc uz Krieviju pēc visām Čečenijas aktivitātēm un visām pārējām aktivitātēm. Es gribu redzēt, kā jums nu tagad būs tajā Krievijā, risinot šos visus sociāli ekonomiskos jautājumus. Jā, Sinkas kungs... par nabagiem... tik nepatīkamiem. Bet tie ir jautājumi, un tie ir jārisina, un es jūsu vietā nesmaidītu, Sinkas kungs... Un kāpēc es nesmaidītu? Es nesmaidītu tāpēc, ka jūs līdz šim brīdim vēl neesat nodevuši Sarkanā Krusta arhīvu Latvijas Republikas rīcībā, jūs vēl līdz šim brīdim to saglabājat personiskā īpašumā un tagad jūs gribat pateikt, ka jūs pretendējat uz valsts ārlietu ministra posteni un tagad nu jūs veiksit brīnumus. Es gribu cerēt, es tiešām gribu ticēt šai Ziemassvētku pasakai.

Dārgie kungi! Es domāju, ka Latvija ir pelnījusi valdību. Viņa ir pelnījusi labu valdību, un viņa ir pelnījusi valdību, kas nevis saasina iekšzemes politisko situāciju, bet spēj reāli risināt tās problēmas, kuras ir nepieciešamas cilvēkiem, nevis politiķiem. Politiķu problēmas lai politiķi risina mājās ar savām kundzēm, mums ir jārisina to vēlētāju problēmas, kas mūs ir ievēlējuši. Es novēlu risināt šos jautājumus sarunu ceļā, un tāpēc frakcijas "Latvijai" vārdā mēs ierosinām šo jautājumu atlikt un uzdot risināt valdībai visātrākajā un visefektīvākajā veidā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Aigars Jirgens - frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" deputāts.

A.Jirgens (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Godātais Prezidij, godātie deputāti! Es aicinu vienkārši iedziļināties šī jautājuma būtībā un nerunāt par to, ka mēs atņemam it kā pēdējo maizes kumosu šeit kādiem cilvēkiem. Es gribu atgādināt, ka pašreizējais likums "Par valsts pensijām" paredz sociālo pensiju arī tiem cilvēkiem, kuri Latvijā nav nostrādājuši nevienu dienu, bet nevar būt tāda situācija, ka Latvijas valsts maskā pensiju ārvalstniekiem par laiku, ko viņi ir strādājuši citās valstīs, ko viņi ir strādājuši Krievijā, Ukrainā, Kazahijā un tā tālāk. Un nevajadzētu šeit atsaukties arī uz Eiropas savienību. Arī Eiropas savienības valstis nemaksā ieceļotājiem - ārvalstniekiem pensijas par laiku, ko viņi ir strādājuši citās valstīs. Viņiem aprēķina darba stāžu, - teiksim, Vācijā aprēķina darba stāžu par laiku, ko cilvēks ir nostrādājis Vācijā. Šāds pats princips ir arī pašreiz pieņemtajā likumā "Par valsts pensijām", un nekādi grozījumi šajā situācijā nav nepieciešami. Es aicinu noraidīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Modris Lujāns - pie frakcijām nepiederošs deputāts.

M.Lujāns (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Cienījamie kolēģi! Protams, var saprast potenciālā vairākuma problēmas, bet mani arī uztrauc šinī gadījumā opozīcijas problēma. Taču reāli ir jāsaprot tas jautājums, ka mēs diemžēl kopā ar kustību "Latvijai" gan tagad, būdami neatkarīgie deputāti, mēs nevarēsim pabarot šos 700 000 potenciālos mūsu klientus. (Starpsauciens no zāles: "Pareizi!") Tā kā mēs neejam valdībā, tad tomēr laikam vairākumam vajadzētu uzņemties to, ka tā ir valdības problēma tomēr, nevis gluži

opozīcijas vai labdarības organizāciju darbība. Tas daļēji tā ir, nenopietni runājot, bet ja mēs nopietni runāsim, tad es gribētu uzdot arī otru jautājumu: par kādu naudu šie cilvēki sāks dzīvot? Viņi ir godīgi nostrādājuši, viņi tagad ir pensijas vecumā un Latvijas Republikā darbu atrast nevar, un no kā tad šis cilvēks pārtiks, no kā, ja valsts atsakās pilnībā no savām jebkādām saistībām attiecībā uz šo, tajā skaitā, potenciālo, nākošo Latvijas pilsoni? Ar ko mēs saskarsimies? Vai tad Latvijā vajag vēl papildus nākošajā budžeta gadā ielikt kādu jaunu cietumu atvēršanu vai patiešām municipālās policijas skaita pavairošanu, lai cīnītos ar ubagiem, kaut kādiem laupītājiem vai vēl ar kaut ko? Jo, dabiski, ir tā saucamais savienoto trauku princips. Ja attiecīgi šie cilvēki nesaņems tos savus pāris nabaga latus, kas šodien, kā mēs zinām, neatbilst reālajai ekonomiskajai situācijai, ja viņi nesaņems šo naudu, tātad viņiem šī nauda būs jāatrod kaut kur citur.

Es nevaru iedomāties autoru, kas cer to, ka šie cilvēki tūlīt sadosies rociņās un kaut kur soļos prom. Vēl arī nākošais jautājums: kas par viņiem nes atbildību - vai tā ir Krievija, Ukraina, Baltkrievija, Lietuva? Vai varbūt Amerika? Amerikā jau *Brighton Beach* arī ir, kur it kā ir krieviski runājošo daudz. Iespējams, ka ministriem būs daudz darba, kuri varēs braukāt pa visām šīm valstīm un piedāvāt: "Vai jūs negribat apmaksāt mūsu pastāvīgo iedzīvotāju pensijas?" Taču vajag padomāt normāli, vai mēs gribam beidzot taisīt normālu valsti, kurā ir stabilitāte un normāla valsts, vai mēs gribam atkal izraisīt kaut kādu krīzes situāciju? Šajā gadījumā es brīnos vispār, vai cienījamajiem kolēģiem gribas šādu diskusiju izvērst. Es saku vēlreiz: vai mēs taisām to, ka drīzumā būs vajadzīgs uz stūra pa kādam policistam? Ja mēs to gribam, tas būs lētāk, nekā samaksāt šo pensiju. Dabiski, tā arī var darīt. Tas arī ir risinājums. Tādēļ es domāju, ka daudz normālāk būtu nobalsot vienreiz, lai šis jautājums ietu Saeimas komisiju izskatīšanā, un tad jau redzēsim tālāk. Būs diskusijas, un tad jau redzēsim diskusiju ceļā, bet ne jau tā, ka nobloķē šā jautājuma izskatīšanu komisijās. Es atbalstu šo projektu.

Sēdes vadītāja. Ludmila Kuprijanova - Tautas saskaņas partijas frakcijas deputāte.

L.Kuprijanova (Tautas saskaņas partijas frakcija).

Labrīt, cienījamie kolēģi! Es gribētu sākt ar to, ka, protams, šajā zālē mēs visi esam pilsoņi un ka, lai es nestrādātu visu savu mūžu, mums pienāksies pensija. Bet es gribētu visiem atgādināt, ka mēs esam vēl 100 deputāti šajā mazajā valstī, mēs esam tikai 100. Tādēļ man negribas šodien runāt par kaut kādām emocijām, par bada nāvi, tieši otrādi - par valsts naudas tērēšanu nepilsoņiem. Es gribētu runāt tīri it kā no Saeimas funkciju viedokļa, no likumdošanas funkciju viedokļa. Es gribētu jums atgādināt, ka likums "Par valsts pensijām", kas šobrīd darbojas mūsu valstī līdz 1.janvārim, tika pieņemts 1990.gadā un stājās spēkā 1991.gadā. Tas nebija pieņemts padomju laikos, tas bija pieņemts pēc 4.maija. Tas bija pieņemts Augstākajā padomē, kur lielāko vairākumu sastādīja Tautas frontes frakcija. Un šajā likumā skaidri bija pateikts, ka tie pastāvīgie iedzīvotāji - jo toreiz vēl nebija pilsoņi un nepilsoņi -, tie, kuri Latvijā ir ieradušies līdz 1991.gada 1.janvārim, bauda visas tiesības vienādi. Bet tas, kas iebrauks pēc 1991.gada janvāra, viņus laicīgi, kā tas ir civilizētā valstī, brīdina par to, ka viņi varēs saņemt tikai sociālo pensiju, ja viņiem nebūs mūsu valsts darba stāža. Un tas bija ļoti korekti juridiski.

Jā, patiešām tie 139, varbūt šobrīd viņu ir 143 vai 137, šie nepilsoņi, kas ir iebraukuši mūsu valstī pēc 1991.gada 1.janvāra, saņem sociālo pensiju, kas ir mazāka nekā valsts pilsoņiem par pusotru latu. Viņi zināja, ar ko viņiem ir jārēķinās.

Un tad, kad 5.Saeimai bija priekšlikums - nolīdzināt šīs sociālās pensijas, pat Finansu ministrija deva atzinumu, ka, protams, tā nauda ir ļoti maza, aiz komata, bet tomēr tas bija politisks

lēmums. Jā, viņi bija brīdināti, ka būs tādi nosacījumi, un Saeima arī neatbalstīja. To var dažādi traktēt dažādas partijas, bet tas arī bija juridiski korekti.

Ko mēs šobrīd gribam izdarīt? Ko ir izdarījusi 5.Saeima? Es pieļauju, ka zināmā mērā, nobalsojot jau pieklusušu un īpaši neiedziļinoties... ka mēs gribam likt strādāt atpakaļejošam likumam. Tātad tiem cilvēkiem, kas šobrīd atrodas darba attiecībās... ir runa par viņiem, jo tiem nepilsoņiem, kam varbūt ir tikai viens gads Latvijas darba stāža, bet tas ir līdz 1991.gadam, viņiem jau neatņems. Vismaz pēc jaunā Pensiju likuma. Viņi saņems, kā viņiem ir.

Ir runa par tiem, kas sāks iet pensijā pēc 1996.gada 1.janvāra. Ir runa par tiem vēlētājiem, kas, starp citu, 1990.gadā ar lielāko balsu vairākumu nobalsoja par Tautas frontes frakciju. Par nepilsoņiem. Es jums atgādinu: toreiz balsoja pat armija kazarmās vēl. Un tad viņiem pateica, ka mēs pieņemam jauno Pensiju likumu, mēs pasakām nosacījumus. Un tagad mēs gribam viņiem pateikt jaunus spēles noteikumus pēc četriem gadiem. Vai atpakaļejošu, jau palaistu likumu tagad mēs gribam? Tas ir pēc būtības, un, manā izpratnē, nevis pēc juridiskā...

Tagad es gribētu pieskarties dažādiem apgalvojumiem par līdzekļiem. Tātad es vēlreiz atkārtoju: tiem cilvēkiem, kas šodien atrodas pensijā, viņiem neko neatņems un nekādu stāžu nepārskatīs. Tādēļ nekādi papildu līdzekļi neradīsies kādam citam. Viņi turpinās saņemt.

Otrkārt, es gribētu atgādināt, ka mums pensiju izmaksā no sociālā budžeta, un nekāda darīšana valsts budžetam, kas paaugstinās minimālās algas, gar šīm izmaksām nav.

Un pēdējais varbūt, ko es gribētu pateikt. Es gribētu zināmā daļā piekrist Lujāna kungam, bet varbūt drusciņ pagriezt šo jautājumu citādi. Mēs šobrīd gribam nepilsoņus ierobežot darba stāža ieskaitīšanā, vēl kaut kādos jautājumos. Mēs runājam par mūsu uzņēmējiem un par nodokļu maksātājiem, kas tagad iegūst lielus līdzekļus apgrozījuma dēļ tādējādi, ka trijiem nepilsoņiem neieskaitīs trīs gadus, ko viņi ir nostrādājuši kaut kur bijušās PSRS teritorijā. Bet tādā gadījumā varbūt jūs tomēr atļausit Sociālo un darba lietu komisijai saņemt šo likumprojektu izskatīšanai, pieprasīt datus, un tad paskatīsimies, cik ir to nodokļu maksātāju nepilsoņu, kas maksā nodokļus visai valstij. Cik ir nepilsoņu, kam ir tāds stāžs, un tad saliksim kopā to bilanci. Tādēļ es lūgtu Saeimu tomēr atbalstīt šā likumprojekta nodošanu komisijai, un tālāk mēs strādāsim, un tālāk visi varēs izteikt argumentus patiešām ar aprēķiniem, ar juridisko pamatojumu, bez emocijām. Un es vēlreiz lūdzu, kolēģi: novirziet šo likumprojektu izskatīšanai komisijā! Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātus pievērst uzmanību tam, ka mēs balsojam par Saeimas Prezidija atzinumu par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"", kuru ierosina deputāti Deņisovs, Bekasovs, Golubovs, Kuprijanova, Bartaševičs... kopumā ir 22 paraksti; tātad nodot šo likumprojektu Sociālo un darba lietu komisijai un noteikt, ka tā ir atbildīgā komisija.

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 33, pret - 24, atturas - 29. Lēmums nav pieņemts.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Grozījumi likumā "Par vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņu"".** Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijas iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un Cilvēktiesību un sabiedrisko lietu komisijai un noteikt, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Grozījumi un papildinājumi likumā "Par dzīvojamo telpu īri"".** Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Bartaševiča, Lujāna, Kuprijanovas,

Staša, Urbanoviča un Kažas iesniegto likumprojektu nodot Sociālo un darba lietu komisijai un Juridiskajai komisijai un noteikt, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Nākamais darba kārtības punkts **"Atbilde uz deputātu jautājumiem".**

Lūdzu, Ministru kabineta pārstāve Indra Sāmīte - finansu ministre.

I.Sāmīte (finansu ministre).

Labdien, cienījamais Prezidij! Atbilde ir sagatavota rakstiski un izdalīta. Tātad, atbildot uz Saeimas deputātu 1995.gada 12.decembra vēstuli, Finansu ministrija paskaidro, ka Ministru kabineta noteikumu projektu (noteikumi par humānās palīdzības sūtījumu uzskaiti, izsniegšanas un izmantošanas kārtību) izskatīšana iekļauta Ekonomikas un finansu komitejas 1995.gada 13.novembra sēdes darba kārtībā. Diemžēl, ņemot vērā ministriju ļoti atšķirīgos viedokļus, izskatīšana tika atlikta un minētā komiteja projektu uzdeva nosūtīt papildu saskaņošanai. Saņemtie ieteikumi tika ņemti vērā un iestrādāti projekta jaunajā variantā, kurš ir saskaņots un sagatavots izskatīšanai Ekonomikas un finansu komitejas sēdē. Finansu ministrijai ir vienošanās ar Valsts ieņēmumu dienestu, ka līdz noteikumu projekta pieņemšanai kravas, kuras nāk ar atzīmi "humānā palīdzība" un kuru saturs atbilst minētajai norādei, tiek atbrīvotas no ievedmuitas nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa samaksas. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Paldies. Priekšlikumu par debatēm nav. Jautājums ir izskatīts.

Nākamais jautājums. **Par amatpersonu ievēlēšanu un atbrīvošanu no amata**. Saeimas lēmuma projekts "Par Alekseja Lepses apstiprināšanu par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi".

Juris Kaksītis, Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, - Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Augsti godātais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Rīgas apgabaltiesā ir vakanta tiesneša vieta, tādēļ saskaņā ar likuma "Par tiesu varu" 61.pantu tieslietu ministrs ir griezies Saeimā ar lūgumu - apstiprināt par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi Alekseju Lepsi. Juridiskā komisija izskatīja šo jautājumu un ar balsu vairākumu atbalsta šo projektu. Es lūdzu Saeimu pieņemt lēmumu un apstiprināt Alekseju Lepsi par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu. Lūdzu balsošanas režīmu. Balsojums būs aizklāts. Lūdzu balsot. Ir aizklātā balsošana, tāpēc, lūdzu, nepievērsiet uzmanību tam, ka jums neiedegas spuldzītes! Lūdzu rezultātu! Par - 58, pret - 19, atturas - 6. Aleksejs Lepse ir apstiprināts par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi.

Nākamais jautājums - likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par tiesu varu""**. Referents ir Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts Juris Kaksītis - Juridiskās komisijas vārdā.

J.Kaksītis (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamie kolēģi! Jūsu rīcībā ir dokuments nr.121. Šajā dokumentā ir apraksts, kādēļ mēs uzskatām, ka šis jautājums šodien ir izskatāms. Es lūdzu to izskatīt steidzamības kārtībā. Šādu savu lūgumu es pamatoju ar to, ka, kā jūs redzat aprakstā, likumā "Par pašvaldībām" ir noteikts, ka Rīgas administratīvais iedalījums priekšpilsētās saglabājams līdz 1995.gada 31.decembrim. Es zinu, ka kolēģi attiecīgajā komisijā, izskatot šo jautājumu, ir saņēmuši Rīgas pašvaldību

apliecinājumu, ka viņi ir gatavi šādai pārejai. Tādēļ sakarā ar to, ka likumā "Par tiesu varu" ir noteikts, ka rajonos, tātad arī Rīgā, tiesas ir ar nosaukumiem... attiecīgā rajona vai priekšpilsētas nosaukumiem... bet, ja pēc 31.decembra tā tas nebūs, tad dabiski, ka ir nepieciešams, lai tiktu izdarītas izmaiņas likumā "Par tiesu varu", un attiecīgais pants... jūsu rīcībā ir mūsu priekšlikums... attiecīgais pants, 29.pants likumā "Par tiesu varu", tiktu izteikts divās daļās - tādā redakcijā, kādu mēs šeit liekam priekšā. Tātad es lūdzu jūs atbalstīt steidzamību. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Balsojam par likumprojekta "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" steidzamības atzīšanu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 75, pret - 1, atturas - 2. Steidzamība ir pieņemta.

J.Kaksītis. Ņemot vērā to, ka es jau izskaidroju nepieciešamību pieņemt šādā redakcijā likuma "Par tiesu varu" 29.pantu, šī redakcija jūsu rīcībā. Tā ir ļoti īsa un konkrēta. Tādēļ es domāju, ka man nav nepieciešamības vairāk izskaidrot šo jautājumu. Jūs visi esat to izlasījuši, un es lūdzu to pieņemt pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikušos nav. Lūdzu zvanu! Balsojam par likumprojekta "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 70, pret - nav, atturas - 3. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

J.Kaksītis. Cienījamie kolēģi! Ņemot vērā, ka jūs tik vienbalsīgi atbalstījāt manu priekšlikumu, es lūdzu šo likumprojektu pieņemt otrajā lasījumā tūlīt.

Sēdes vadītāja. Deputātiem iebildumu nav? Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 70, pret - 1, atturas - 3. Likumprojekts "Grozījums likumā "Par tiesu varu"" ir pieņemts.

J.Kaksītis. Paldies.

Sēdes vadītāja. Likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par draudzību un sadarbību".**

Indulis Bērziņš, "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts - Ārlietu komisijas vārdā.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā sēdes vadītāja! Cienījamie kolēģi! Kā jūs atceraties, šo likumprojektu kā steidzamu mēs izskatījām pagājušajā nedēļā. Ārlietu komisija nav saņēmusi nevienu priekšlikumu izdarīt kaut kādas izmaiņas un arī pati nav izdarījusi jebkādas izmaiņas, jo tas nav bijis nepieciešams. Tāpat nav notikušas nekādas būtiskas izmaiņas Latvijas un Ukrainas attiecībās šīs nedēļas laikā. Tāpēc es lūdzu pieņemt šo likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - nav, atturas - 5. Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par draudzību un sadarbību" pieņemts.

Likumprojekts **"Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā".** Aivars Endziņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts, Juridiskās komisijas vārdā.

A.Endziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Lūdzu izmantot dokumentu nr.119-a, kur tabulas veidā ir norādīts, kādi ir pašreiz spēkā esošie... kāds ir pirmajā lasījumā pieņemtais likumprojekts, kādi priekšlikumi ir iesniegti un kāds ir Juridiskās komisijas viedoklis.

Vispirms par pirmo pārejas noteikumu, kur pirmajā lasījumā mēs apstiprinājām 1996.gada 1.martu, ka līdz tam laikam Ministru kabinetam un Valsts ieņēmumu dienestam ir jāapstiprina normatīvie akti, kas nepieciešami šā likuma izpildei. Šeit bija priekšlikums, ko ierosināja deputāts Jirgens, - aizstāt šo datumu "1.marts" ar "15.februāri". Juridiskā komisija, analizējot šo priekšlikumu, tomēr šo priekšlikumu neatbalstīja. Un neatbalstīja sekojošu motīvu dēļ. Mums šodien darba kārtībā ir jautājums par uzticības izteikšanu jaunajai valdībai. Tātad jaunajai valdībai ir jāpārņem lietas, jāuzsāk savs darbs. Normāli, ja projekts jau ir gatavs, tad tikai dokumenta virzībai vien caur Ministru kabinetu minimālais termiņš - trīs nedēļas. Tā ka praktiski pusotra mēneša laikā tas nebūs reāli. Tāpēc mēs tomēr palikām pie šī datuma - 1.marts, lai mēs vienkārši atkal neierakstītu saīsinātu kādu termiņu, kad šis termiņš diemžēl netiktu izpildīts.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, vai deputāts Jirgens prasa balsojumu? Lūdz. Zvanu! Balsosim par deputāta Jirgena iesniegto priekšlikumu - aizstāt vārdus "1996.gada 1.martam" ar vārdiem "1996.gada 15.februārim". Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 31, pret - 38, atturas - 8. Iesniegtais priekšlikums nav pieņemts.

A.Endziņš. Pārejas noteikumu 2.punkts, kur bija norādīts, ka, lai saskaņotu spēkā esošos likumdošanas aktus ar Korupcijas novēršanas likumu, Ministru kabinetam līdz 1996.gada 1.martam jāiesniedz Saeimai grozījumi spēkā esošajos likumos. Arī šeit bija analoģisks Jirgena kunga priekšlikums - saīsināt šo termiņu līdz 15.februārim. Motivācija, kāpēc Juridiskā komisija šo priekšlikumu neatbalstīja, ir tāda pati - tas nebūs vienkārši reāli iespējams, jo atkal, lai tas viss izietu cauri Ministru kabinetam, praktiski tas nevarētu notikt. Jo acīmredzot Ministru kabinetam tas nebūs vienīgais jautājums, ar ko viņi nodarbosies.

Sēdes vadītāja. Deputāts Jirgens prasa balsojumu? Lūdzu zvanu! Balsosim par deputāta Jirgena iesniegto priekšlikumu - aizstāt vārdus "1996.gada 1.martam" ar vārdiem "1996.gada 15.februārim". Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 24, pret - 47, atturas - 9. Priekšlikums nav pieņemts.

A.Endziņš. Par 3.pārejas noteikumu Juridiskā komisija pirmajā lasījumā ierosināja Korupcijas novēršanas likuma spēkā stāšanās atlikšanu līdz nākošā gada 1.jūlijam. Deputāts Jirgens ierosināja šo datumu - 1.jūliju - aizstāt ar 1.aprīli. Un tika saņemts arī Juridiskā biroja priekšlikums - izteikt šo pārejas noteikumu 3.punktu šādā redakcijā, proti, noteikt, ka likuma 12., 17. un 20.-29.panta noteikumi piemērojami, sākot ar 1996.gada 1.jūliju. Juridiskā komisija neatbalstīja Jirgena kunga priekšlikumu ar to pašu motivāciju, ka, ja arī mēs būtu nobalsojuši par 15.februāri (tagad ir 1.marts), mēneša laikā visus šos grozījumus, ja mēs vadāmies pēc mūsu procedūras - pēc Kārtības ruļļa, praktiski nav iespējams izdarīt.

Tajā pašā laikā Juridiskā komisija atbalstīja Juridiskā biroja priekšlikumu, tikai izdarot šeit grozījumu datumu ziņā, proti, saīsinot šo termiņu no 1.jūlija un 1.jūniju, jo tas jau būtu reālāk.

Kas tie ir par pantiem, kuru izpilde tiek atlikta? 12.pants ir tas pants, par kuru mēs diskutējām pirmā lasījuma laikā. Te ir algota darba pildīšanas ierobežojumi, kuri būtu jāprecizē. 17.pants ir par pienākumu pārtraukt nelikumīgu, ietekmējamu, korumpētu stāvokli. Kā jūs zināt, tad pārejas noteikumi paredzēja, ka ar 31.decembri tas ir jāizdara. 20. un 21.pantā ir papildnoteikumi attiecībā uz Ministru prezidentu, ministriem, valsts ministriem un parlamentārajiem sekretāriem, papildnoteikumi attiecībā uz pašvaldību, domju, padomju priekšsēdētājiem, deputātiem, revīzijas

komisiju locekļiem un pašvaldību izpilddirektoriem. Un no 22. līdz 29. - tā ir nodaļa, kas paredz valsts amatpersonu deklarācijas, kur arī šie attiecīgie panti būtu jāprecizē un jāsakārto. Tāpēc arī Juridiskā komisija, ņemot to vērā, atbalstīja, jo pārējās likuma normas līdz ar to ir spēkā jau pašreiz, bet šo normu spēkā stāšanās tiek atlikta līdz 1.jūnijam.

Sēdes vadītāja. Deputāts Jirgens atsauc savu priekšlikumu. Atklājam debates. Jānis Lagzdiņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

J.Lagzdiņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātie kolēģi deputāti! Es runāšu ļoti īsi, jo tūlīt mums būs jāapstiprina jaunā valdība. Juridiskās komisijas pieņemtais priekšlikums faktiski neko negroza mūsu, respektīvi, Saeimas vairākuma pozīcijā, kāda tā bija pirms nedēļas, kad Korupcijas novēršanas likuma stāšanās spēkā tika atlikta uz pusgadu. Tātad Juridiskā komisija ierosina, lai svarīgākās šī likuma normas praktiski nedarbotos. Vēl vairāk. Ja līdz 1.jūnijam tiek atlikta 17.panta piemērošana, tas nozīmē, ka teorētiski daudzi ierobežojumi it kā stājas spēkā, bet viņi nav vienkārši piemērojami. Tādējādi mēs mānām paši sevi un it kā radām ilūziju, ka Korupcijas novēršanas likums ir spēkā. Vēl vairāk. Pasakot, ka nav piemērojams 20.pants, kurš attiecas uz ministriem, 21.pants un vēl ceturtās nodaļas panti, faktiski mēs radām priekšrocības ministriem un paši sev. Tālāk šajā periodā nav jāsniedz deklarācijas, nav iespējams pārbaudīt, vai valsts amatpersonas ir interešu konflikta stāvoklī. Tādēļ, godātie deputāti, es aicinātu balsot pret šo priekšlikumu un balsot pret likumu kopumā.

Sēdes vadītāja. Valdis Krisbergs - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

V.Krisbergs (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godājamais Prezidij! Kolēģi! Es gribētu ieviest mazu skaidrību vēl šajā jautājumā. Šo pašu likumprojekta izmaiņu aizvakar atbalstīja arī Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija, kuru es vadu, bet šeit tieši izskanēja doma, ko nupat šis referents negribēja atcerēties. Nekādā gadījumā nav jāatceļ visa likuma darbība, jo, protams, ka cīnīties pret korupciju ir nepieciešams un kategoriski vajadzīgs sakarā ar attiecīgo likumu normu nesakārtotību. Tiek apturēta tikai zināmu pantu darbība, kas ir uzskaitīta šajā priekšlikumā, bet pats likums sāk darboties. Jā, varbūt tā ir zināma juridiska kazuistika, bet te ir arī morālās un ētiskās vērtības. Ir jāzina, ka korumpēties nedrīkst, un to, šo aizliegumu, jau arī nosaka likums. Sakarā ar to, ka likums nebija iepriekšējās Saeimas komisijas laikā pietiekoši kvalitatīvi sagatavots, attiecīgās likuma pantu normas ir jāaptur un jāsakārto. Tāpēc es aicinu atbalstīt Juridiskās komisijas slēdzienu un balsot par to. Paldies.

Sēdes vadītāja. Aigars Jirgens - frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" deputāts.

A.Jirgens (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Godātie kolēģi! Es aicinu tomēr noņemt šo politisko spriedzi un atturēties no apvainojumiem, ka Juridiskā komisija un deputātu vairākums atbalsta korupciju vai ka šeit, Saeimā, īpaši Juridiskajā komisijā, ir ieviesušies kaut kādi lobiji, kuru intereses tiek aizstāvētas, un tāpēc tiek atlikta šī likuma attiecīgo normu piemērošana. Šī likuma attiecīgo normu piemērošana tiek atlikta tikai un vienīgi tāpēc, ka Ministru kabinets, līdzšinējais, diemžēl nav izpildījis to, kas šajā likumā tika uzdots, proti, līdz 30.novembrim nav pieņēmis visus tos normatīvos aktus, kuri ir nepieciešami, lai šis likums varētu darboties, jo nav jau nekāda māka noraidīt šos grozījumus un radīt situāciju, ka formāli likums ir spēkā. Formāli ir jāiesniedz deklarācijas, bet tajā pašā laikā nav absolūti

nekādas normatīvās bāzes, kādā veidā, kam, kur šīs deklarācijas ir jāiesniedz, un šādā situācijā visas valsts amatpersonas, pašas to negribot, kļūtu par likuma pārkāpējām no 1.janvāra. Šādu situāciju nevajadzētu radīt, lai mazinātu šo politisko spriedzi. Es biju iesniedzis šos priekšlikumus par termiņu saīsināšanu, vairākums neatbalstīja, bet tik un tā likums kopumā ir jāpieņem. Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Vārds referentam.

A.Endziņš. Cienījamie kolēģi! Es vienkārši gribētu tikai vērst jūsu uzmanību uz to neprecizitāti, ko pieļāva Lagzdiņa kungs, aicinot balsot pret šo likumprojektu kopumā. Proti, ja šo pantu darbība tiek apturēta, tad tādā gadījumā darbojas Kārtības ruļļa prasība attiecībā uz Saeimas deputātiem par deklarācijām, darbojas Civildienesta likums, kas arī prasa to, kā arī citi likumi. Būs precizēts, un līdz ar to arī sāksies jau kārtība tad, kad mēs to izdarīsim, bet pašreiz es aicinātu cienījamo Saeimu atbalstīt Juridiskās komisijas priekšlikumu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot par likumprojektu "Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā". Lūdzu rezultātu! Par - 67, pret - 10, atturas - 9. Likumprojekts ir pieņemts.

A.Endziņš. Paldies cienījamajai Saeimai!

Sēdes vadītāja. Nākamais darba kārtības jautājums ir likumprojekts **"Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem""**. Valdis Nagobads - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts Sociālo un darba lietu komisijas vārdā.

V.Nagobads (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godāto priekšsēdētāj! Kolēģi! Kā jūs atceraties, 14.decembrī Saeimas sēde izskatīja trīs likumprojektus "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem"". Pēc debatēm, balsojot 81 deputātam "par" un nevienam nebalsojot "pret", tika pieņemts kā steidzams pirmajā lasījumā Sociālo un darba lietu komisijas alternatīvais variants - dokuments nr.104, kas paredzēja, ka principā netiek kopumā mainīts 5.Saeimas 6.novembrī pieņemtais likums "Par maternitātes un slimības pabalstiem", vienīgi ierosināja mainīt tā spēkā stāšanās datumu no 1996.gada 1.aprīļa uz 1997.gada 1.janvāri, tas ir vienlaicīgi ar sociālā nodokļa maksājumu samazināšanu. Citi priekšlikumi komisijā šajā laikā ienākuši nav, tādēļ es aicinātu deputātus pieņemt likumprojektu "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem"" atbilstoši dokumentam nr.104 otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Un galīgajā lasījumā.

V.Nagobads. Un galīgajā vienlaicīgi.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikušies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 84, pret - 1, atturas - 1. Likums "Grozījums likumā par maternitātes un slimības pabalstiem" ir pieņemts.

Likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par gaisa satiksmi".** Indulis Bērziņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts Ārlietu komisijas vārdā.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā sēdes vadītāja! Cienījamie kolēģi! Šis ir tipveida līgums, kas ir noslēgts ar ļoti daudzām valstīm, un pamatideja šim līgumam ir sakārtot šo sfēru, tas ir, gaisa satiksmi, šajā gadījumā starp Latvijas Republiku un Ukrainu. Komisijas vārdā vispirms es lūdzu pieņemt šo likumprojektu kā steidzamu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Balsosim par likumprojekta steidzamības atzīšanu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 84, pret - nav, atturas - 1. Steidzamība pieņemta.

I.Bērziņš. Lūdzu nobalsot šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikušies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Balsosim par likuma "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par gaisa satiksmi" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 83, pret - nav, atturas - 3. Pirmajā lasījumā likumprojekts ir pieņemts. Lūdzu, par priekšlikumu iesniegšanu otrajam lasījumam, datumu!

I.Bērziņš. Tātad nepieciešams atstāt laiku priekšlikumu iesniegšanai, jo pretējā gadījumā, ja neviens neiebilst, mēs to varētu pieņemt arī otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Tātad ir priekšlikums šodien doto likumprojektu izskatīt otrajā un galīgajā lasījumā. Iebildumu nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret - nav, atturas - 4. Likums "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par gaisa satiksmi" ir pieņemts.

Likumprojekts **"Par līgumu starp Latvijas Republiku un Spānijas Karalisti par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību".** Indulis Bērziņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts Ārlietu komisijas vārdā.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamie kolēģi! Arī šis ir tipveida līgums, gan cita veida līgums. Ar šāda līguma palīdzību, šajā gadījumā - ar Spānijas Karalisti, citos gadījumos - ar citām valstīm, mēs mēģinām veicināt investīciju ienākšanu un ekonomisko sadarbību starp tām valstīm, ar kurām Latvija grib veicināt šo ekonomisko sadarbību un investīciju ienākšanu šeit, Latvijā. Pašreizējā likumdošana kopumā, jāsaka godīgi, - par to runāja arī Ārlietu komisija - ne vienmēr to veicina, tā ka mums ir liels darba lauks priekšā. Bet šis konkrētais gadījums - konkrēti ar Spāniju varētu pavērt lielākas iespējas investoriem no Spānijas Karalistes parādīties šeit, Latvijā, un tātad dot reālu labumu mums visiem. Šajā sakarā Ārlietu komisija lūdz nobalsot šo likumprojektu kā steidzamu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot par steidzamību. Lūdzu rezultātu! Par - 83, pret - nav, atturas - 3. Steidzamība pieņemta.

I.Bērziņš. Lūdzu cienījamos kolēģus nobalsot pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs pieteikušies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot par likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret - nav, atturas - 3. Pirmajā lasījumā ir pieņemts.

I.Bērziņš. Tieši tāpat kā iepriekšējā gadījumā es lūdzu kolēģus, ja nav iebildumu, pieņemt viņu tūdaļ otrajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Iebildumu nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot par pieņemšanu otrajā, galīgajā lasījumā. Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret - nav, atturas - 6. Likums "Par līgumu starp Latvijas Republiku un Spānijas Karalisti par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību" ir pieņemts.

Līdz pārtraukumam ir 15 minūtes, vai Šķēles kungs izmantos iespēju runāt par Ministru kabineta sastādīšanu? Ja jūs izmantosit iespēju, 15 minūtes ir jūsu rīcībā, ja ne, jūs varat runāt pēc pārtraukuma. Šķēles kungs šo iespēju izmantos. Vārds Andrim Šķēlem, lai iepazīstinātu ar Ministru kabineta deklarāciju.

A.Šķēle (Ministru prezidenta amata kandidāts).

Cienījamā Saeimas priekšsēdētājas kundze! Godājamie deputāti! Ekselences! Dāmas un kungi! Vispirms es gribu pateikties par parādīto godu, uzticot man šo smago uzdevumu. Divi mēģinājumi veidot valdību uz konfrontējošu bloku pamatiem ir izrādījušies neveiksmīgi. Jūsu priekšā šobrīd ir Valdības Deklarācija, kas balstīta uz plašāka iespējamā kompromisa bāzes. Politiskā, ekonomiskā un sociālā situācija valstī liek īpaši domāt par politiķu atbildību - atbildību sabiedrības, savas valsts un sava laika priekšā. Apstākļus, kādos uzsāks darbu tā valdība, ar kuras Deklarāciju jūs esat iepazinušies, pēc problēmas smaguma var salīdzināt ar tiem apstākļiem, kādi Latvijā bija īsi pēc neatkarības atgūšanas. Taču ir svarīgi apzināties, ka atšķirībā no valstiskuma atjaunošanas laika, kad tauta uzticējās un juta līdzi saviem valstsvīriem, šodien politiskie spēki Latvijā nevar lepoties ar nedalītu tautas uzticību un paļāvību. Valsts varas prestižs tautas acīs ir zems, un tam ir pamats.

Situācija valstī ir smaga. Mēs ielās redzam ubagojošus bērnus. Mēs redzam vecus cilvēkus, kas dzīvo pusbadā, jo tie nespēj zaudēt savu pašcieņu, ejot lūgties, vai palikt parādā par dzīvokli. Mēs redzam slimus cilvēkus, kas nespēj nopirkt ārstu izrakstītās zāles. Mēs zinām ģimenes, kas nespēj savus bērnus sūtīt skolās. Mēs redzam cilvēkus, kas pārtiek no atkritumu konteineros atrastā. Mēs zinām ģimenes, kurās vienīgais ienākumu avots ir sievas vai meitu prostitūcija. Daudzi no trūkumā nonākušajiem cilvēkiem visu mūžu ir smagi un godīgi strādājuši. Viņu izmisums nav ietērpjams vārdos. Uzņemties atbildību par šo situāciju un tās tālāko attīstību ir milzīgs izaicinājums katra politiķa profesionalitātei, goda un atbildības jūtām. Politiķiem ir dziļi jāapzinās šī situācija, jāapzinās sava atbildība par valsts tagadni un nākotni. Atbildībai ir jākļūst par galveno motīvu katra valstsvīra darbībā. Tikai tā valsts vara var atgūt tautas uzticību un attaisnot uz viņu liktās cerības. Tas arī ir uzskatāms par visaugstāko valdības mērķi. Valdība nav nekas no sabiedrības atdalīts. Tā var strādāt kopā tikai ar sabiedrību. Varas pārstāvji, kas atļaujas būt augstprātīgi, vienaldzīgi vai neiecietīgi pret cilvēku, ar savu attieksmi izdara vairāk ļauna, nekā viena valdība savu pilnvaru laikā spēj izdarīt laba. Konfrontācija starp varu un sabiedrību, smagais stāvoklis ekonomikā un sociālajā sfērā, politiskās cīņas tradīciju trūkums ir novedis pie morālas stagnācijas. Politiskajā vidē ir zināma puvuma smaka, kas ir skārusi arī eliti. Tāpēc, uzsākot smago, uz pārmaiņām vērsto darbu, politiķiem daudz kas ir jāpārdomā un ir jāpaskatās uz sevi spogulī. Trūkumā nonākušo izmisums un bezcerība ne katru noved pie ubaga tarbas. Daudzi nonāk pie alkoholisma un noziegumiem, kļūst par ieroci reliģiozu sektantu un pērkamu politiķu rokās. Tas draud pārvērst Latviju par "humpalu" valsti, kurā sociāli un politiski kukuļi sagraužveselu sabiedrības slāņu spēju pašiem rīkoties.

Valdības uzdevums ir attīstīt privātās iniciatīvas garu sabiedrībā un palīdzēt mainīties cilvēku domāšanai. Tam ir jāziedo laiks, spēks un nauda. Ir jāpārstāj tautu aicināt uz izturību un labāku laiku gaidīšanu. Ir jāstrādā un jādomā par sava potenciāla atraisīšanu. Sabiedrība ir jāpārliecina, ka tā var. Katrs atsevišķais indivīds ir jāpārliecina, ka viņš var.

Latviešu tautas vēsturē mēs atrodam daudz pierādījumu tam milzīgajam intelektuālajam kultūras un pašapziņas potenciālam, kāds mājo mūsu tautas dzīlēs. Latvietis vienmēr ir tiecies pēc izglītības un ar to izcēlies citu tautu vidū. Latvietis vienmēr ir bijis čakls un spējis daudz strādāt. Latvietis, lai gan vienmēr tiecas uz vienotību ar savu tautu, kas parādās gan koru dziedāšanas tradīcijās, gan valstij kritiskajos brīžos, tomēr ir individuālists. Tas ir iemesls, kāpēc latvietis vienmēr ir tiecies būt turīgs un neatkarīgs saimnieks savā zemes stūrītī.

Valdības uzdevums ir radīt apstākļus, kuros varētu izpausties visas šīs īpašības, atklāties tautas potenciāls. Valstī ir daudz skaudru problēmu. Tās saistās ar naudas trūkumu izglītībai, kultūras programmu finansēšanai, tiesībsargājošo iestāžu darba pilnveidošanai, sociālajiem jautājumiem un daudzām citām sfērām. Šie jautājumi prasa tūlītēju risinājumu, tādēļ visupirms ir jāpārvar stagnācija tautsaimniecībā.

Tas ir iemesls, kāpēc valdība ar šo Deklarāciju apņemas īstenot konsekventu kursu uz brīvā tirgus ekonomikas attīstību Latvijā. Izvēles valdībai nav. Mums ir jānodrošina ekonomikas augšupeja, jo tikai tā mēs spēsim attaisnot tautas cerības un dot valstij to, ko tā gaida no savas valdības un politiķiem.

Reformu ceļš ir kā velosipēds. Tas vai nu iet uz priekšu, vai apgāžas. Šodien, kad šis velosipēds jau grīļojas, sēsties pie tā stūres ir drosmīgs solis. Un tas raksturo to, kā es saprotu, atbildību un izaicinājumu. Izaicinājumu sevī ietver ne tikai sarežģītie uzdevumi, bet arī tas, ka šīs valdības darba stilu galvenokārt noteiks laika trūkums. Apņēmīgu rīcību vairs nevar atlikt, aizbildinoties ar nepieciešamību apsvērt, pārdomāt, pamācīties.

Ir pienācis laiks atteikties no populistiskiem solījumiem, savstarpējiem kariem, tukšas spriedelēšanas un bezjēdzīgas ķīvēšanās par otršķirīgiem jautājumiem. Šāda ievirze liek formulēt divus valdības darba pamatvirzienus.

Pirmais. Visā rūpēties par tādas sociālpolitiskās un ekonomiskās vides radīšanu Latvijā, kas sekmētu virzību uz sociāli atbildīgas brīvā tirgus ekonomikas attīstību un tās neatgriezenisku nostiprināšanos. Šā virziena stūrakmeņi ir stabila valsts valūta, sabalansēti budžeta ieņēmumi un izdevumi, zemes tirgus izveidošana, ārvalstu investīcijām labvēlīga klimata radīšana, privatizācijas procesa intensifikācija, lauksaimniecības attīstība un rūpniecības atbalstīšana, transporta sistēmas un tranzīta koridoru attīstīšana.

Otrs virziens. Rūpēties par sociālās atbildības principa ievērošanu ceļā uz attīstītu brīvā tirgus sabiedrību. Labklājība nenokritīs no gaisa nedz rīt, nedz parīt, un valdībai ir jārūpējas par to, lai šajā skarbajā laikā tiktu saglabāta nācija ar visiem to raksturojošajiem atribūtiem - valodu, kultūru, izglītību, zinātni, stipru valstiskumu un cilvēkiem, kas vēlas būt tam piederīgi. Šā virziena pamats ir apdrošināšanas principa ieviešana veselības aprūpes un sociālajā sfērā, pilnas pensijas saglabāšana strādājošajiem pensionāriem, privatizācijā iegūto līdzekļu novirzīšana sociālajām mērķprogrammām, studiju kreditēšanas uzsākšana, uz izlīdzinātu attīstību orientēta reģionālā politika, lauku subsidēšanas ilgtermiņa politikas izstrāde. Tikai nekavējoties risinot jautājumus, kas saistās ar tautsaimniecības augšupejai labvēlīgas vides radīšanu, mēs spēsim nodrošināt apmierinošu sociālo problēmu risinājumu. Tas ļaus veiksmīgi integrēties Eiropas savienībā, celt valsts iekšējās un ārējās drošības līmeni.

Stratēģiski tikpat svarīgs uzdevums ir nodrošināt draudzīgas un stabilas attiecības ar mūsu Austrumu kaimiņiem.

Iekšpolitikā īpaši svarīgi ir radīt gaisotni, kurā cilvēks jūtas drošs, jūt savas valsts atbalstu un ieinteresētību viņa panākumos. Drošība šā vārda visplašākajā nozīmē ir viens no svarīgākajiem priekšnoteikumiem labvēlīgas sociālās un ekonomiskās vides radīšanā.

Noziedzība ir viena no asākajām šā laika problēmām. Daudzi uzņēmēji maksā reketam. Līdz ar to viņi nemaksā visus nodokļus un valsts kasei aiziet garām milzīgas naudas summas. Šāda situācija nedrīkst turpināties. Daudzi Latvijas uzņēmēji veiksmīgi tiek galā ar organizēto noziedzību. Valdībai jāspēj izdarīt tas, ko spēj atsevišķi uzņēmīgi cilvēki. Tā ir viena problēma, kas saistās ar organizēto noziedzību.

Otra problēma ir tā sauktā ielas noziedzība, kas tikpat lielā mērā traucē iedzīvotāju normālai pašsajūtai. Mēs neviens nezinām, vai mūsu mašīna šajā brīdī jau nav nozagta, un, to atkal ieraugot, mēs jūtam patīkamu prieku: re, tomēr vēl stāv! Mēs to uztveram kā veiksmi, nevis kā normālu parādību.

Daudzi vairs netic, ka valsts varētu nosargāt viņu pašu, viņa mantu, viņa bērnus. Cilvēki paļaujas tikai uz sevi un veiksmi. Tas vēlreiz apliecina to, cik katastrofāli zems ir varas prestižs sabiedrībā. Valdībai ir skaidri jāparāda, ka cilvēks un viņa īpašums ir augstākā vērtība katram izpildvaras pārstāvim.

Demokrātiskā partija Saimnieks, savienība "Latvijas ceļš", apvienība "Tēvzemei un Brīvībai", Latvijas Nacionālās neatkarības kustība un Zaļā partija, Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas koalīcija, kā arī Latvijas Vienības partija ir vienojušās, lai deleģētu valdībā spēcīgākos savu partiju pārstāvjus. Katrs no viņiem ir devis savu ieguldījumu Deklarācijas izstrādē. Valdības Deklarācija atspoguļo tos valdības darbības punktus, par kuriem ir izdevies panākt vienošanos visiem valdību atbalstījušajiem politiskajiem spēkiem. Tā ir pragmatiska darba virzienu uzskaitījums, kura uzdevums ir kalpot par reālu pamatdokumentu konkrēto ministru un politiķu tālākajai darbībai.

Mūsu mērķis nav visiem izpatikt. Mēs gribam būt atklāta un prognozējama valdība. Strādājot pie Deklarācijas, īpaši raudzījāmies, lai tajā ierakstītais nebūtu tikai tukši lozungi, bet gan reālas un īstenojamas lietas. Es zinu, kas ir jādara, un ar jūsu atbalstu esmu gatavs to darīt. Paldies!

Sēdes vadītāja. Lūdzu deputātus sagatavoties reģistrācijai! Bet, pirms reģistrējamies, man ir ļoti patīkami jums paziņot, ka šodien mēs savu kolēģi Kārli Čerānu sveicam 30 gadu jubilejā. (Aplausi.)

Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu deputātus reģistrēties! Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri lūdzu nolasīt reģistrācijas rezultātus!

J.Kušnere (6.Saeimas sekretāra biedre).

Cienījamie kolēģi! 21.decembra sēdes pirmajā reģistrācijā nav reģistrējušies:

Kārlis Jūlijs Druva...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Gunta Gannusa...

Sēdes vadītāja. Zālē.

J.Kušnere.

Guntars Grīnblats...

Sēdes vadītāja. Nav zālē... Es atvainojos, cienītie kolēģi! Ja jūs dzirdat, ka lasa jūsu uzvārdu, ka jūs neesat reģistrējušies, esiet tik laipni un paceliet vismaz roku vai kaut kādā savādākā veidā dodiet ziņu, ka jūs tomēr esat uz vietas!

Deputāts Grīnblats ir zālē.

J.Kušnere.

Ervids Grinovskis... Ir. Paldies.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere.

Paldies.

Sēdes vadītāja. Paldies. Pārtraukums līdz pulksten 11.00, kad atklājam debates.

(P ā r t r a u k u m s)

Sēdi vada Latvijas Republikas 6. Saeimas priekšsēdētāja

Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Turpinām debates. Pēteris Apinis - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

Cienījamie deputāti! Lūdzu, ieņemiet savas vietas, diskusiju laiks beidzies, arī pārtraukums beidzies. Sākam debates.

P.Apinis (frakcija "Latvijas ceļš").

Augsti godātais Prezidenta kungs, cienījamā Saeimes priekšsēdētāja, godātie deputāti! Izcilais krievu terapeits Botkins ir teicis šādus vārdus: "Nav veselu cilvēku, ir tikai slikti izmeklēti pacienti." Aizvakar Saeimas Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas sēdē Aivars Kreituss jautāja bankas "Baltija" administratoram Grūbes kungam: ko darīt tiem cilvēkiem, kas naudu noguldījuši minētajā bankā, bet kam nauda vajadzīga ārstniecībai? Kreitusa kungam bija savas 20 vēstules no šādiem nelaimīgiem cilvēkiem, dažiem no tiem iekrājumi bija paredzēti operācijām un diagnostikai ārzemēs. Šādas vēstules, kā zināms, nonāk ne tikai pie Saeimas Budžeta un finansu komisijas priekšsēdētāja, bet arī pie Valsts prezidenta, Ministru prezidenta, Saeimas Prezidija locekļiem un labklājības ministra. Tā nu tas ir iegājies, ka Prezidents allaž šīs vēstules pāradresē mums, proti, Labklājības ministrijas Veselības departamentam. Bet mūsu speciālisti atkarībā no prasības pamatotības griežas ar papildu lūguma rakstu pie bankas "Baltija" administratora. Grūbes kungs teica, ka dažiem sirdzējiem viņš labprāt naudu izdalītu jau tagad, jo arī viņš labprāt vispirms palīdzētu atgūt naudu cilvēkiem, kam tā vajadzīga dzīvības glābšanai

vai veselības atjaunošanai. Es ieteicu arī Kreitusa kungam pāradresēt savas vēstules man vai Veselības departamenta direktoram.

Šķiet, Kreitusa kungs šo to bija pārpratis, jo masu informācijas līdzekļos - televīzijā un radio - viņš sniedza informāciju, ka visi tie, kas ir slimi, varēs saņemt bankā "Baltija" ieguldīto naudu gadījumā, ja griezīsies pie veselības ministra. Tas, kas vakar notika mūsu ministrijā, grūti vārdos aprakstāms. Kāda ceturtā daļa no 137 000 nelaimīgo bankas "Baltija" ieguldītāju bija atraduši sev, saviem bērniem, tuviem radiem, apgādībā vai aizgādībā esošām personām kādu ligu, kuras ārstēšanai būtu vajadzīgi līdzekļi. Ieradās invalīdu ratiņos cilvēki ar ļoti smagu kardiālo astmu, mātes ar bērniem uz rokām. Daļa kareivīgāko apmeklēja pilnīgi visus kabinetus, tika saskaitīti seši, kas solījās Labklājības ministriju uzspridzināt, ja nauda nekavējoties netiks atgriezta. Šķiet, manu telefonu tagad zina visa Rīga, jo tas zvanīja nepārtraukti. Es pieļauju, ka kādu kaiti var atrast katram no 137 000. Ja es pieņemu, ka manam kolēģim Jurim Viņķelim viena iesnieguma izskatīšanai un vizēšanai vajadzēs 5 sekundes, tad viņam paies sešpadsmit pirmās darba diennaktis šajā darbā. Tomēr arī šis veikums būs iespējams tikai pēc tam, kad mūsu jaunais finansu ministrs Aivars Kreituss būs dokumentāri vienojies ar bankas "Baltija" administrāciju par to, ka veselības valsts ministra vīza der naudas atgūšanai, kā arī būs izstrādājis kārtību, kādā slimniekiem nauda saņemama.

Man nav iemesla neuzticēties Latvijas ārstiem, un, ja nu viņi ir atzinuši kāda noguldītāja slimību, tad Veselības departamentam šis gadījums būtu izskatāms, un pēc Kreitusa kunga šādi noslēgta līguma slimniekiem vajadzētu doties nevis uz Labklājības ministriju pie Jura Viņķeļa pēc vīzas, bet tieši uz banku "Baltija", protams, ja tur būs gana daudz izmaksājamās naudas.

Es ļoti ceru, ka šis pamācošais gadījums būs vienīgā nesaprašanās starp jauno Finansu ministriju un Labklājības ministrijas ministriem. Lai pūles būtu iespējami mazas, mēs esam izstrādājuši jauno budžetu gan veselības aprūpei, gan sociālajai sfērai. Tas gan nedaudz, teiksim, par 20% atšķiras no atsevišķu Finansu ministrijas ierēdņu viedokļa. Veselības budžetu rakstījām pēc programmu metodes. Piemēram, onkoloģija un hematoloģija - 5,6 miljoni latu. Gadā Latvijā ir ap 4000 cilvēku, kas akūti saslimst ar ļaundabīgām slimībām. Viedoklis ļoti vienkāršs - ja mums pietrūkst 20%, rēķinām, ka 800 slimnieku nomirst. Vai citādi - mugurkaulāja lūzumi. Ārstēšanas izdevumus esam rūpīgi sadalījuši 3 apakšpunktos: akūtu traumu ārstēšanai, hronisku slimnieku ārstēšanai un rehabilitācijai. Ja Finansu ministrija negrib dot 20%, ņemam tos nost no pirmās ailes, jo, ja akūtos neārstē, tad hronisko un rehabilitējamo vienkārši nav.

Es tiešām ticu, ka ārstam Viņķelim un finansistam Kreitusam atliks tikai apsēsties pie viena galda un dažu minūšu laikā saskaņot šo budžeta projektu. Ceru, ka nekādas partiju intereses, nekādas politiska rakstura domstarpības neliegs godājamajiem ministriem vienoties. Es ceru, ka tieši tikpat viegli saskaņojumu jau izstrādātajam budžetam saņems arī tēvzemietis Grīnblats, zemsavietis Spārītis un tautsaimnieks Turlais vai vienībnieks Kauls. Jaunais Ministru kabinets darbosies kā viens veselums un precīzi realizēs seno musketieru formulu: viens par visiem, visi - par vienu.

Katrā ziņā jaunajā Ministru kabinetā vieglās dienas beigsies rīt. Nejūtos aicināts izteikt prognozes, taču jebkurā gadījumā gaida ārprātīgi grūta budžeta sastādīšana, vēl grūtāka nodokļu iekasēšana, parādi, nesaskaņas, streiki un budžeta deficīts. Medicīnā ar vislielāko varbūtību tā būs nepieciešamība pacientu iemaksas daļu pacelt līdz 50%. Tie nav ļauna vēlējumi, bet realitāte. Ja šādā situācijā katrs vilks galdautu uz savu pusi, nebūs ilgi jāgaida līdz dažām iekšējām nesaskaņām. Dievs, dod, lai būtu kļūdījies!

Un tādēļ es vēlos izmantot šo mirkli, kad es vēl joprojām esmu Māra Gaiļa valdības ministrs. Es vēlos pateikties liktenim, ka man bija iespēja strādāt šajā lieliskajā kolektīvā, šajā draudzīgajā komandā, kurā bija arī četru politisko partiju pārstāvji - zaļie, tēvzemietis Makarovs, tautsaimnieki un ceļinieki. Gan Māris Gailis, gan Valdis Birkavs turpina, viņi strādās par ministriem arī Šķēles kunga valdībā, viņiem būs grūti pateikt sev paldies un kur nu vēl sevi uzslavēt. Tādēļ ļaujiet man šodien vispirms pateikt viņiem, ka šajos grūtajos laikos Latvijai bija stipra, gudra un godīga valdība un ka tieši viņiem bija pa spēkam šādu komandu radīt. Ar premjerministru ir tāpat kā ar olimpisko čempionu. Deputāti nāk un iet, bet premjerministrs ir un paliek premjerministrs uz visiem laikiem. Tādēļ mēs vēl joprojām cienām Ivaru Godmani, un esmu lepns, ka šogad Latvijai pietika spēka viņam pateikties. Lai mēs mākam pateikties arī Valdim Birkavam un Mārim Gailim - vienam par viņa enciklopēdiskajām zināšanām, nosvērtību, situācijas analīzi, tālredzību un mūžīgo smaidu, otram - par darba spējam, spējām strādāt ar cilvēkiem, komandas atlases principiem, nenogurstošo enerģiju un aizrautību. Bet Māra Gaiļa valdībā strādāja trīs premjerministri - arī Vilnis Edvīns Bresis. Kad es pirms gada ienācu Ministru kabineta kolektīvā, es sev par milzīgu pārsteigumu secināju, ka pie galda sēž izcili gudri cilvēki. Es biju allaž atradies opozīcijā, kur par valdību mēdza izplatīt kariķētu un paglupu imidžu, biju allaž... To vēlos teikt arī jaunajai valdībai. Ap valdības galdu sēdīsies tikai ļoti gudri cilvēki, jūsu priekšstats vienam par otru, kurš radies, atrodoties dažādās nometnēs, droši vien nav pilnīgi korekts. Veselības dienests allaž ir pārliecināts, ka ļaunuma sakne meklējama sociālajā sfērā, kas apēd visu naudu, un arī es ministrijā ierados ar lielām aizdomām, un tad izrādījās, ka tieši sociālajā sfērā par ministriem strādā divi vīri, kuriem vēlāk bija lemts kļūt par maniem labākajiem draugiem. Tie, protams, ir Andris Bērziņš un Vladimirs Makarovs, kuri šodien tiks apstiprināti par ministriem arī jaunajā valdībā, kaut arī nedaudz apgrieztā secībā.

Gaiļa valdības lielākā uzvara ir 8 sociālās sfēras likumi, kas tika rūpīgi sagatavoti un septembrī-oktobrī arī pieņemti. Latvijai šodien ir viena no modernākajām likumdošanām Eiropā, un gan Pasaules banka, gan PHARE visām citām Austrumeiropas valstīm tagad darbībai izdala tikai vienu paraugu - Latvijas likumus.

Mums bija kultūras ministrs Jānis Dripe. Latvijā ir daudz izcilu rakstnieku, režisoru un tēlnieku, bet ir tikai viens Jānis Dripe, kurš kā arhitekts varēja saskatīt Latviju kā vienotu kultūras celtni, sākot no Operas būves un beidzot ar mazu lauku mūzikas skolu, sākot no Nacionālās bibliotēkas un beidzot ar lauku pūtēju ansambli.

Mūsu valdībā bija Jānis Gaigals, kurš bija uzbūvējis amatnieku skolu, uzbūvējis kopā ar zēniem tā, ka skola pēc dizaina ir pērle. No zēniem izauga teicami amatnieki. Jānis Gaigals ķērās pie visas Latvijas skolu dzīves, un es ticu, ka viņa vadībā mūsdienu skolēni izaugs par teicamiem pilsoņiem. Kas teica, ka Latvijā ministri savu darbu neveic fanātiski?

Māra Gaiļa valdībā bija divas izcili skaistas un šarmantas dāmas - Indra Sāmīte un Aija Poča. Pievilcīgas un naudu skaitīt protošas. Indra gan man dažbrīd likās pārlieku ietiepīga tanīs brīžos, kad viņai neizdevās izspiest tos līdzekļus, kas man likās gauži pamatoti veselības aprūpei.

Es vēlos pateikties Andrim Gūtmanim, kurš sākumā, kad man gāja visgrūtāk, allaž uzņēmās par mani šefību. Visiem četriem mūsu pieredzējušajiem letiņiem - Ritenim, Pavlovskim, Tupesim, Trapānam...

Man šodien ir ļoti žēl, ka Latvijas valdībā vieta neatradās Jānim Ādamsonam - dzelzs vīram, pārliecības un pašpārliecinātības simbolam, cilvēkam, kurš ir spējīgs strādāt 24 stundas diennaktī un tā neierobežotu laiku.

Es nepieminēšu visus iepriekšējās valdības ministrus nevis tāpēc, ka viņi man kļuvuši mazāk tuvi vai ka es viņu veikumu nevērtēju ļoti augsti, bet vienkārši laika trūkuma dēļ.

Tomēr es vēlos publiski teikt, ka esmu lepns par to, ka man ir bijis gods strādāt kopā ar Andri Piebalgu. Es redzēju, kā viņš cīnījās, kā strādāja dienām un naktīm, kā nervozēja, kā sabruka fiziski, nosirmoja, dabūja sirdsklauves, augstu asinsspiedienu, taču palika godīgs pret savu darbu un savu tautu.

Un tomēr vēl daži vārdi par Māri Gaili. Es vēlos pateikt jums lielu paldies par uzticību, par spēju paļauties un atbalstīt, par spēju grūtā brīdī cilvēcīgi uzmundrināt un meklēt nestandarta risinājumu. Un, ja pirmajā 6. Saeimas sēdē jūs nenovērtēja atsevišķi kā cilvēku un jūs sarūgtināja, tad esiet drošs - Latvijas vēsture jūs novērtēs. Es jums vēlu savas zināšanas, pieredzi nodot jaunajai valdībai.

Un tad nu es vēlu Andra Šķēles valdībai: lai tai izdodas kļūt par kolektīvu, kas strādā Latvijas valsts un tautas labā. Lai tad, kad pēc dažiem gadiem jums nāksies nolikt savas pilnvaras, jūs varētu skatīties viens otram godīgi acīs, teikt paldies par kopējā darbā un raizēs pavadīto laiku un nojaust, ka tik labā kolektīvā jums nekad pirms tam nav nācies būt un nekad vairs arī nebūs lemts.

Man ir vēl kāds brīdis, es pateicos visiem kolēģiem Latvijā, visiem Latvijas ārstiem un medicīnas māsām, feldšeriem, administratoriem, farmaceitiem, laborantiem, Medicīnas akadēmijas mācību spēkiem, bet jo īpaši Labklājības ministrijas, tās Veselības departamenta, Vides veselības departamenta un Farmācijas departamenta darbiniekiem par godīgu darbu, savstarpēju izpratni un profesionalitāti, kas mums ļāva šajos grūtajos laikos virzīties uz priekšu.

Lai jums labi veicas, jaunā valdība!

Sēdes vadītāja. Andris Saulītis - frakcijas "Latvijai" deputāts.

A.Saulītis (frakcija "Latvijai").

Labdien vēlreiz! Protams, pēc tik kvēlas veselības aizsardzības ministra runas man, protams, divi kabatlakati ir līdzi, bet nu tik tiešām grūti ir savaldīties...

Es arī negribētu neko izteikt personīgi pret Apiņa kungu tikai tāpēc, ka viņš ir kolēģis, un es domāju, ka viņš arī bija vienkārši piemirsis savu zvērestu, kad pagājušajā savā uzstāšanās reizē nebija tik labvēlīgs un tik labu redzošs. Bet es domāju, ka viss nostāsies savā vietā un ka šodien ir jārunā par nākotni. Un nākotne mums veidojas interesanta. Vieni to redz varavīksnes krāsās, citi to redz savādāku. Un es varbūt redzu to drusku savādāku. Mēģināšu pamatot, kāpēc es to redzu drusku savādāku.

Pirmais. Es gribētu runāt par metodi. Par metodi, kā tiek stādīta šī valdība, kā viņa tiek veidota, un par to, kā viņa tiek īstenota. Es dzirdēju šeit tādu vārdu kā izaicinājums. Jā! Tik tiešām šodien Latvijas demokrātiskā iekārta saņem vienu lielu izaicinājumu. Kāpēc? Man nav pieņemams veids, ka cilvēks, kas nav iepazīstinājis plašu sabiedrību, plašus pilsoņu slāņus ar savu ideoloģiju, ar savu uzskatu par to, kā veidot sabiedrību, pēkšņi, it kā pēkšņi parādās sabiedrības priekšā un sāk dominēt Latvijas politiskajos procesos. Pasaules politiskajā arēnā ir zināmi piemēri, kā tas viss notiek. Kā vienu no spilgtākajiem mēs redzējām, ka Amerikas Savienotajās Valstīs negaidīti vēlēšanu kampaņā iesaistījās multimiljardieris Pero kungs. Mēs redzējām, kā Itālijā trīs mēnešus pirms vēlēšanām spīdoši uzlēca arī viena multimiljardiera, masu mediju

zvaigzne - Berluskoni kungs. Bet arī šie kungi piedalījās vēlēšanu kampaņā, piedalījās spēles noteikumos, bija saskaņā ar valsts Konstitūciju un pieņēma šos spēles likumus, pēc kuriem mēs visi spēlējam.

Un šodienas situācija veidojas tādā veidā, ka parādās viens bagāts onkulis - Šķēles kungs - un izveido no visām Latvijas politiskajām partijām vienu lielu ģimeni. No desmit politiskajām partijām. Es varētu tās visas nosaukt, bet laika ekonomijas dēļ es nesaukšu. Man tas vienkārši ir ļoti un ļoti aizdomīgi, ka tā uzreiz viņš spēj konsolidēt un spēj vienot. Es pieņemtu to, ka viņš tik tiešām to spētu izdarīt. Un kādā veidā? Ja viņš pusgadu pirms vēlēšanām pārdotu savus visus īpašumus, izdalītu tos ubagiem un iesāktu savu priekšvēlēšanu kampaņu, visiem skaidri pasakot: "Es Latvijā gribu izdarīt to!" Un kaut vai pieklājības pēc nosauktu trīs lietas un grieztos nevis pie politiķiem, bet pie tautas, un, uzrunājot viņu, teiktu: "Mīļie Latvijas pilsoņi! Palīdziet man izdarīt to." Un tad varbūt nevajadzētu raudāt šeit par prostitūtām un cilvēkiem, un ubagiem, un visu pārējo. Es domāju, ka, ja šos līdzekļus pārdotu un realizētu, daudzas sociālās problēmas ļoti īsā laikā un uz ilgu laiku tiktu risinātas.

Vēl es gribētu pieskarties vienam interesantam jēdzienam. Šis jēdziens mūsu valstī tiek deformēts un izkropļots, un šo jēdzienu mēs saucam par uzņēmējdarbību. Un uzņēmējdarbība, vismaz demokrātiskajā pasaulē, kā es arī personīgi saprotu, tā ir legāla nodarbe, kur persona vai personu kopums sniedz pakalpojumus citām personām vai personu kopumam un par šiem pakalpojumiem pēc brīvprātīgas vienošanās, ko mēs visi saucam par tirgus ekonomiku, saņem pretī atlīdzību. Vai nu pakalpojuma vai naudas veidā.

Un tagad es skatos, kāda tad bijusi šī pakalpojumu sniegšana mūsu premjerministra kandidātam. Es lasu viņa iesniegtajā Deklarācijā. Darba pieredze - akciju savienība "Uzvara" - valdes priekšsēdētājs. Es gribu uzdot jautājumu Šķēles kungam: Šķēles kungs, es saprotu, ka cilvēks kļūst par "Adidas" firmas vadītāju tāpēc, ka kādreiz viņa vectēvs vai kāds cits ir izgudrojis īpašu liesti, kas atvieglo cilvēkiem pārvietošanās procesu. Es gribu jautāt: kādu jaunu konfekšu recepti vai kādu jaunu konfekšu vai saldumu ražošanas metodi jūs esat izgudrojuši vai ieviesuši, caur kuru pakalpojumu jūs ieguvāt tik augstu vietu? Es gribu to vienkārši dzirdēt. Kāds ir jūsu tieši kā cilvēka nopelns, ka jūs iemantojāt tādu vietu? Kādus pakalpojumus jūs sniedzāt?

Nākošais. Padomes priekšsēdētājs akciju sabiedrībā "Rīgas miesnieks". Tad varbūt jums ir kāda īpaša recepte par auksti kūpinātu šķiņķi vai kādu cīsiņu, Rīgas hamburgera kaut kāda cita recepte? Ar ko jūs esat izcēlies? Vai jūs vispār esat kādreiz kāvis cūku un veidojis, tirgojies ar gaļu?

Padomes priekšsēdētājs akciju sabiedrībā "Rīgas vīni". Nu te man jāsāk arī skaust francūži un itāļi. Es domāju, ka jums ir kāda zināma recepte, kā izveidot jaunus vīnus.

Padomes priekšsēdētājs "Rīgas alus". Latvija izsenis ir bijusi slavena ar savām alus tradīcijām. Mēs zinām "Aldari". Es arī esmu ticies Bauskā ar izciliem cilvēkiem, bet šie cilvēki, profesionāļi, diemžēl nav pieminējuši jūsu vārdu, ka jūs būtu izcils speciālists alus brūvēšanā.

Un vēl varētu pieminēt, ka jums piemīt izcilas zināšanas zivju pārstrādē un ka jūs esat vienīgais un tāds izcilākais speciālists ostu un visu jautājumu risināšanā, kas ir saistīti ar kuģniecību. Es vienkārši to nevaru pieņemt. Es nevaru pieņemt nevis tāpēc, ka es to negribu, bet es to nevaru pieņemt tāpēc, ka to nespēj pieņemt mani vēlētāji. Viņi nespēj pieņemt to, ka viens cilvēks, kad visa tauta grimst nabadzībā, pēkšņi it kā ne no kurienes izrāda ļoti spožus, fantastiskus uzņēmējdarbības panākumus. Mani vēlētāji nevar pieņemt šo darbošanās veidu kā uzņēmējdarbību.

Vēl viens aspekts par metodi. Man ir grūti runāt par to, bet tā ir patiesība un manu vēlētāju griba, lai es to pasaku šodien, šeit, no šī Augstā nama. Un tā problēma ir tāda, ka mūsu Valsts prezidents ir izgājis no apolitiskā statusa un sācis piedalīties politikā, pie tam aktīvi piedalīties politikā. Un, lūk, šī trešā valdība, šī nestabilitāte ir kā sekas. Pateicoties maniem vēlētājiem, es jau zinu, ka nākošajās Prezidenta vēlēšanās, kas būs jau pēc nedaudz mēnešiem, man būs jāpiepilda savu vēlētāju griba, un es balsošu "pret" pašreizējā Prezidenta kandidatūru, ja tāda būs izvirzīta.

Grūti ir spriest par valdības darbu. Ļoti daudz cilvēku... es saprotu, ka daudzi politiskie spēki, arī politiķi, deputāti, iesaistās šajā valdībā ar rūgtu sirdi un ar tādu nomāktu garastāvokli. Es viņus saprotu un es arī negribu viņus šodien kaut kādā veidā īpaši pelt vai atbalstīt, jo to ir ļoti grūti izsvērt. Protams, Deklarācija - tas ir vairāk Ziemassvētku novēlējums vai Ziemassvētku stāsts par Ziemassvētku pasaku. Kā tas viss īstenosies - par to tikai varēs spriest pēc ražīgā vai neražīgā darba pie budžeta, kāds tiks stādīts priekšā budžets, kāda būs budžeta ekonomija, kāda būs sociālo problēmu risināšana. Skaidrs ir viens - uzdevumi ir ļoti sarežģīti un atbildīgi, un kā galvenais jeb prioritārais no tiem, ko es gribēju šodien vēlreiz atgādināt, tā, protams, ir pensiju indeksācija. Četrus gadus mūsu valstī pensionāri nav saņēmuši pensiju indeksāciju, un tā faktiski ir vecu cilvēku mērķveidīga, metodiska apzagšana. Ar to es nespēju samierināties. Es domāju, ka ar to nespēj samierināties arī neviens no šeit zālē sēdošajiem deputātiem, jo, cik es atceros, priekšvēlēšanu kampaņas laikā visi solīja pensiju jautājuma risināšanu, visi solīja pensiju indeksēšanu un palielināšanu. Ja kādam šodien ir citas domas, es aicinu viņu šeit, Augstajā tribīnē, skaidri un gaiši pateikt saviem vēlētājiem, ka viņš ir pret pensiju indeksāciju, pret pensiju paaugstināšanu.

Un nobeigumā es gribēju tomēr atzīmēt vienu pozitīvu noti, vienu pozitīvu procesu, kas ir noticis. Un proti, mēs visi vērojām, ka 5.Saeimā bija izveidojies Nacionālais bloks - it kā nacionālo interešu aizstāvis, it kā opozīcija. Šodien, lasot šo Deklarāciju, mēs godīgi, viens otram acīs skatoties, varam pateikt, ka tas viss bijis vairāk nekā blēņas, ka tā bijusi vienkārši poza, pie tam ne visai laba poza, jo tika muļķoti mūsu vēlētāji. Un tāpēc es redzu, ka pēc šodienas balsojuma mēs varēsim apsveikt beidzot mūsu vēlētājus, mūsu pilsoņus ar to, ka Saeimā ienāks tāds jēdziens kā "pilsoniska opozīcija". Un šis pilsoniskās opozīcijas kodols, kā tas jau šodien ir skaidri saredzams, būs Tautas kustība "Latvijai". Es ceru, ka šis būs konstruktīvs, bet ļoti ass opozīcijas kodols, kas neiesaistīsies nekādos kompromisos, vēl jo vairāk finansiālos kompromisos jautājumu risināšanā un jautājumu izgaismošanā. Kāpēc? Tāpēc, ka Šķēles kungs, tiekoties ar mūsu frakciju, skaidri un gaiši pateica: "Viņa ietekmē..." Es atkārtoju šos vārdus, ka viņa ietekmē esošie uzņēmumi ir finansējuši visas Latvijas Republikas politiskās partijas, izņemot tautas kustību "Latvijai" un Sociālistu grupu. Es esmu par to lepns, ka mēs esam brīvi, neatkarīgi un tādā veidā varam paust savu vēlētāju gribu.

Gribas novēlēt šai valdībai kaut ko darīt arī tautas labā. Vismaz Saeimā, šeit, savā starpā neķildojieties. Tas vienkārši ir smieklīgi. Izlamājieties kuluāros un nāciet ar kaut ko vienotu. Visiem priekšlikumiem, kas būs vērsti uz tā saucamā vienkāršā cilvēka jeb, mūsu ārlietu ministra terminoloģijā runājot, reņģu ēdāja cilvēka interešu aizstāvēšanu, viņa materiālā stāvokļa uzlabošanu, mūsu dzīves augšupeju, investīciju piesaistīšanu, drošāka partnera kā Tautas kustība "Latvijai" šajā Saeimā nav. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Andris Rubins - Tautas kustības "Latvijai" frakcijas deputāts.

A.Rubins (frakcija "Latvijai").

Cienījamā Prezidija priekšsēdētāja! Cienījamie deputāti! Kolēģi! Dāmas un kungi! Biedri! Par Tautas kustību "Latvijai" vēlēšanās balsoja 142 324 Latvijas pilsoņi, un balsojušo vēlētāju skaita ziņā tā ir otrajā vietā valstī. Jūsu zināšanai: mūsu deputāti Saeimā ir ne tikai partijas līderis Odisejs Kostanda un ārsts Andris Saulītis, kuri nepārtraukti tiek nepamatoti ķengāti, bet arī ekonomikas profesors Latvijas Universitātē Elmārs Zelgalvis, profesors Latvijas Lauksaimniecības universitātē Imants Liepa, rakstnieks Jānis Mauliņš, skolotāja Janīna Kušnere, kinorežisors Oļģerts Dunkers, zinātnieks programmists Kārlis Čerāns, agronome Gunta Gannusa no Kuldīgas un"Pūres dārzu" direktors Edmunds Grīnbergs, Liepājas pasažieru stacijas priekšnieks Jānis Kazāks, es - Latvijas Medicīnas akadēmijas Ādas un venerisko slimību katedras vadītājs, Latvijas un Baltijas ārstu dermatovenerologu asociācijas prezidents, Ņujorkas Zinātņu akadēmijas biedrs, un vēl citi. Citi, kas varbūt nav profesori, bet ir ne mazāk godājami cilvēki.

Tad, kad es klausījos runas Čevera valdības izgāšanas reizē, es nedzirdēju nevienu runu, kurā kāds augsti cienījams deputāta kungs vai biedrs būtu teicis pavisam vienkārši - es esmu latvietis, man sāp sirds par Latvijas zemi un tautu, es gribu ko darīt, lai atvieglotu viņu likteni un palīdzētu. Jo ir cilvēki, kas dīvainā kārtā, it kā labvēlīgos apstākļos, nav kļuvuši par veiksmīgajiem latvju uzņēmējiem, biznesmeņiem, kā Šķēles kungs, un lielākā daļa no viņiem nav ne sliņķi, ne guļavas. Tie ir strādnieki, inteliģence, zemnieki, pensionāri, bērni, pusaudži un citi. No vārdiem, ko es esmu teicis pirms vēlēšanām, - panākt Latvijas uzplaukumu un panākt cilvēka cienīgu dzīvi - es neatkāpšos un cīnīšos visīstākajā nozīmē visu savu mūžu. Ne uz plaši sazēlušo nodevību augstākajās virsotnēs, ne uz pasūtījuma rakstu apmelojumiem pret mūsu kustību un mani personīgi, ne uz dziļo vienaldzību jeb augstprātību no augsti godājamā Prezidenta kunga puses, kas pat mūs necentās uzaicināt uz pārrunām par valdības veidošanu, mēs neatbildēsim ar to pašu. Mūsu vēlētājiem šinī sakarībā ir izveidojies atzinums, ka tas viss nav nejauša sakritība, nodevība, nevērība, augstprātība, nicinājums, bet smalki izstrādāts scenārijs, kuru izpilda paklausīgas marionetes. Vienus no šiem kungiem vairāk interesē vara plus nauda, otrus - nauda plus vara. Bet ne tautas liktenis. Šādas patiesības ir vienkāršas un viegli atšifrējamas. Cilvēki ir novesti bezizejā. Valdība, tā saucamie kungi, dzīvo šķirti no tautas. To jūs, valdības vīri, paši zināt. Bet, ja nezināt, vēl sliktāk jums! Te var runāt par izstumtajiem vai izraidītajiem savā dzimtenē. Pirmkārt, tie ir bērni, veci cilvēki, nabagi, slimi invalīdi, kā arī visi maznodrošinātie. Šo rindu var turpināt. Var teikt, ka sarkanais terors turpinās. Mainījusies ir tikai forma, bet ne saturs. Ceturtā vara, kas pārdevusies valdībai, tā saucamā prese, atspoguļo valdības viedokli, publicē pasūtījuma rakstus, maznozīmīgas problēmas, atreferējumus no ārzemju preses. Līdz ar to var teikt, ka Latvijā prese dzīvo savu dzīvi. Inteliģence klusē. Ir palikušas dažas dienas pirms Ziemassvētkiem, kad mēs, kristieši, gaidām atkal no jauna to brīdi, kad piedzimst Bērniņš - ne karaļa pilī, bet gan kūtiņā - , kurš vēlāk kļuva par vīru, kuram, kā zināms, nebija ne sievas, ne mašīnas, ne mājas, bet kurš pārvērta visu pasauli, kurš pārvērta cilvēku domāšanu un kurš teica... kamēr nemainās cilvēki, nemainās valdības... "Tas ir piepildīts." Es arī gribu mēģināt, kamēr atrodos šeit, mainīt cilvēku prātus, lai mainītos viņu domas. Ir pārāk sīki mērķi - māja, mašīna un sievas bilde blakus. Tas ir Šķēles variants, pierādījums, ka cilvēks ir kaut ko sasniedzis, to redzam no intervijas laikrakstā "Diena". Reiz visiem jums un arī man pienāks brīdis, kad būs jāatbild, ko tu esi darījis. Tāpēc es pateicos par to iespēju, kas man ir dota. Un es kā ārsts, kā cilvēks, kā tēvs vienmēr būšu pret jebkuriem meliem, negodību, zagšanu, valsts izlaupīšanu, lai cik skaistiem saukļiem tā nebūtu piesegta. Jūs varat uz mani nepaļauties - visi, kas grib realizēt šāda veida politiku. Pēc manām domām, bija kļūda mūsu iesaistīšanās Nacionālā izlīguma blokā. Bet tas bija darīts tikai ar mērķi, lai palīdzētu Latvijā dzīvojošajiem godīgajiem un tajā pašā laikā trūcīgajiem iedzīvotājiem, jo mēs gribējām uzņemties tiešu un politisku atbildību. Nu pateicoties Ulmaņa kungam šī atbildība no mums, kā kustības, kā partijas, ir noņemta. Bet mēs Nacionālajā izlīguma blokā neiederējāmies, un tas ātri izira, un, runājot mediķu valodā, apendicīts nu jau ir sastrutojis un ir sākusies asins saindēšanās jeb sepse. Varbūt

kaut kas vēl ir glābjams ar pašaizliedzīgu kopšanu, Šķēles kunga gādību. Bet kas tad ir Šķēles kungs, kā izriet no preses? Bijušais puķu audzētājs un tirgotājs pie "Saktas". Kopš 1990.gada augusta beigām - lauksaimniecības ministra pirmais vietnieks, bet vēlāk arī ministra vietas izpildītājs. Tieši šajā laikā Lauksaimniecības ministrijā norisinājās nelikumības par G-24 kredīta izšķērdēšanu lielos apmēros un citām lietām, kuru atšķetināšanu sarežģī daudzu dokumentu pazušana no ministrijas arhīviem. Mūsu vēlētāji saka: ja viņš to nezināja, tad viņš bija slikts vadītājs; ja viņš zināja, tad viņš ir ne tikai nolaidīgs, bet varbūt pat kaitnieks. Interesanta sakritība, ka tikko privatizētajā "Dzirnavniekā" arī sadega arhīvs. To visu var izlasīt presē sākot ar 1990.gadu. Tas nav cilvēks no malas, tā nav politiski neitrāla persona, tas ir savējais. Tomēr daži vēlētāji kautrīgi bilst, ka viens no bagātākajiem cilvēkiem Latvijā zagšot mazāk. Citi tam nepiekrīt, jo visiem zināms, ka apetīte rodas ēdot, un citiem vēlētājiem nav saprotams, kāpēc tas, kas jau vienreiz izgāzies augstā postenī, kāro vēl augstāk, un viņš tiek mīļi lūgts un gaidīts. Tāda situācija nebūtu iespējama civilizētā valstī, jo Bundestāgs neievēlētu kancleru no vēlētajām... ja neievēlētu kancleru... no vēlētajām partijām neaicinātu "Mercedes Benz" prezidentu. Līdz trešdienai nebija iespējams iepazīties ne ar programmu, ne ar eventuālo valdības sastāvu. Kaut gan jau divas nedēļas iepriekš preses molohs savos ruporos pārliecina, cik stabila un laba būtu šī valdība. No kā tad viņa ir cēlusies? Vai tā, brīnišķs veidojums, dzimst no jūras putām? Nē, mūsu vēlētāji ir ievērojuši, ka tie ir tie paši, kas mērķtiecīgi sagrāvuši medicīnu, izglītību, kultūru, zinātni, rūpniecību, lauksaimniecību un, protams, arī citas sfēras. Tie ir Māris Gailis, Valdis Birkavs, Vladimirs Makarovs, Andris Bērziņš, Aleksandrs Kiršteins, Andrejs Krastiņš, Vilis Krištopans, Indulis Emsis, Aija Poča un citi. Programmas bija skaistas arī iepriekš, tas ir tāpat kā ar medikamentu anotācijām - var lasīt, un asaras birst. Un cik jau šādu programmu nav bijis, sākot no Tautas frontes pirmā kongresa laikiem! Neviena no tām nav izpildīta.

Apskatot programmu, runāšu par to, kas man ir tuvāk kā ārstam un zinātniekam, - par nodaļu "Veselība". Jau pats pirmais teikums man liekas absurds. Citēju: "Valdība apņemas sadarbībā ar pašvaldībām un medicīnas profesionāļu sabiedriskajām organizācijām koordinēt un kontrolēt tirgus elementu pielietojumu veselības aprūpē." Ko tas nozīmē? Kas tie par tirgus elementiem? Tas nav saprotams. Kas to ir sarakstījis? Tālāk - pāris rindkopas, kas atvēlētas veselībai, vēlējuma formā un pēc stagnācijas laika labākajiem paraugiem. Bet programma bez naudas jebkurā formā ir nederīga. Un klupšanas akmens jau nav tā programma, kura būtiski ir pārrakstīta no Grīnblata programmas, bet personālijas. Kā labklājības ministrs ir paredzēts Vladimirs Makarovs, vēsturnieks. Kāds sakars vēsturniekam ar Labklājības ministriju, iedzīvotāju sociālo nodrošināšanu un veselību? Makarovs, kurš jau piecus gadus, no 1990.gada, darbojas šajā sociālajā sfērā bez panākumiem, tautā nepazīts, neatzīts, nemīlams. Tas pats sakāms par Andri Bērziņu šajā Labklājības ministrijā. Tāds Viņķelis nav pazīstams ne kā ārsts, ne organizators. Tā ka valdības sastādīšanā tiek ievērots princips: jo sliktāk, jo labāk. Es apsveicu Gaiļa kungu. Kā viņš pats ir teicis, viņš var vadīt jebkuru ministriju, un šoreiz tā būs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Protams, valdībā viņš būs arī kopā ar saviem domubiedriem Kaulu, Krastiņu, Čeveru, Grīnblatu, visi - Ministru prezidenta biedri. Saka, ka politika ir netīra, bet tā ir visaugstākā, tīrākā un smalkākā no mākslām, ja mērķi un ideāli ir tīri, tāpat cilvēki, kas to realizē. Visskumjākās atziņas šajās pēdējās Adventes dienās ir tās, ka maniem pieciem bērniem studentiem, tāpat kā daudziem studentiem un jauniešiem Latvijā, ir vienaldzīgi politiskie procesi Latvijā, un, vienalga, vai pie varas nāk Šķēle vai paliek Gailis, viņu vienīgā doma ir emigrēt, lai sāktu normālu dzīvi, lai nekļūtu par ķīlniekiem un nabagiem kā viņu vecāki tēvzemē.

Priecīgus Ziemassvētkus visiem! Paldies, ja klausījāties. (Starpsaucieni no zāles: "Emigrē, emigrē!")

Sēdes vadītāja. Oļģerts Dunkers - frakcijas "Latvijai" deputāts. Deputātus lūdzu saglabāt mieru un neizraisīt tādu troksni, lai nedzirdētu runātāju.

O.Dunkers (frakcija "Latvijai").

Godājamā priekšsēdētāja! Godājamo Prezidij! Jūsu Ekselence! Kolēģi deputāti! Es diezgan ilgi šaubījos, vai man runāt vai nerunāt, jo tas, kas valda zālē... nu, ziniet, man manā ceturtdaļgadsimtu garajā kino praksē ir nācies filmēt visdažādākās sabiedrības, tajā skaitā arī, teiksim, tādas stipri iereibušas zvejnieku kolhozu pārvēlēšanas sapulces, bet tur uzvedās ciešamāk, piedodiet man par tādu aizrādījumu. Vismaz, ja jūs paši neklausāties, tad netraucējiet citiem klausīties! Tātad, man par lielu prieku, ar savstarpēju saprašanos un savstarpēju saskaņu ir beigušās kārtējās hameleonu rotaļas ap kārtējās valdības sastādīšanu. Ļoti asas, ļoti dramatiskas rotaļas, kurās netrūka ne nodevības, ne karogu maiņas, ne krāsu maiņas, ne uzskatu maiņas. Un es pats sev jautāju, kāpēc šīs rotaļas bija tik ļoti dramatiskas. Un tad es sapratu vienu elementāru lietu. Mēs visi savā laikā, padomju laikā, esam stāvējuši veikalos garās rindās, un, kad rindas otrā galā sākās briesmīga plūkšanās, lamāšanās, citam cita apsaukšana: "Tu te nestāvēji, tu nebiji rindu aizņēmis!" - tajā brīdī, kad augšā pārdevēja paziņoja, ka gaļa iet uz beigām... Godājamie kolēģi, gaļa laikam tiešām iet uz beigām: (Zālē aplausi.) nesen vēl veda ārā tonnām metālu, taču tagad no manas mātes kapa plāksnes ir nozagti metāla burtiņi, kas svēra labi ja 150 gramus, tur bija uzrakstīts viņas vārds un uzvārds, dzimšanas un nāves gads. Tātad gaļa laikam tiešām iet uz beigām. Rotaļas sākās, manuprāt, ļoti efektīgi, katrā ziņā vizuāli efektīgi, jo no Prezidenta kabineta iznāca septiņi kungi, kā Prezidents teica, melnās frakās un lika saprast, ka Latvijā viss paliks pa vecam. Pie varas arī turpmāk būs "Latvijas ceļš", tā es to sapratu no tās situācijas, kad tieši "Latvijas ceļa" pārstāvis norādīja uz dažādiem kungiem un sacīja: jūs būsiet valdībā, jūs būsiet valdībā, un es arī būšu valdībā. Nu, ziniet, gluži tā kā Rainim "Zelta zirgā" septiņi melni kraukļi salasījās ap princesītes zārku un teica "Krā!". Nabaga princesīte guļ ciešā miegā un pat nenojauš, ka šajā laikā arī viņas mazais zārciņš jau sen ir "prihvatizēts". Tā bija, tā paliks, krā, tā teica melnie kungi. Un tad, kad posteņi šādā veidā jau bija sadalīti, piepeši politiskajā arēnā parādās kāds noslēpumains kungs, kuru maz kurš pazīst, ar, kā mēs šodien redzējām, ļoti stingru stāju un stingru valodu. Tāds noslēpumains kungs, kā saka, ļoti bagāts; nu, man viņš drusku asociējas ar tādu noslēpumainu grāfu Monte Kristo. Un - tāpat kā bagātajam grāfam Monte Kristo - arī šā kunga labā slava ir stipri apēnota. Pie kam ēna ir spēcīga, tā nāk no profesionāla iekšlietu darbinieka mutes, un man ir šai ēnai jāuzticas. Nu, pēc grāfu likumiem, pēc grāfu tikumības kodeksa normām, šim grāfam būtu jāsaka: "Cienījamie kolēģi, kamēr šī ēna no manas reputācijas nav noņemta, es esmu spiests atturēties no valdības sastādīšanas." Bet šis nav grāfs, un tāpēc viņš uzņemas sastādīt valdību, jo šis kodekss uz viņu neattiecas. Mēs, protams, labprāt zinātu daudz ko vairāk par šo kungu, viņa darbību, viņa nodokļiem, viņa, teiksim, visiem... un tā tālāk, nu, mēs to nezinām, un mēs būsim unikāla šajā ziņā Saeima, kura balsos par cilvēku, kuru maz pazīst. Bet ievērosim tikai vienu - ja kaut kas tur neiznāks labi, tad tauta teiks mums: "Jūs taču par viņu balsojāt! Kur tad jūs bijāt tajā brīdī, kad notika balsošana?" Redziet, partijas ar krasi izteiktiem pretstatiem, ar krasi izteiktām politiskām pretrunām šajā brīdī ir draudzīgi saliedējušās un sadevušās rokās. Un drīz vien mēs laikam nonāksim šajā valstī pie vienpartijas sistēmas, kura mums tik labi pazīstama jau 50 gadus, un kļūsim par "mūsu laikmeta prātu, godu un sirdsapziņu". Taču tieši šīs pretrunas partiju programmās meklē mūsu vēlētāji. Stundām sēdēja nabaga cilvēki ar brilli uz aci un skatījās avīzē: ko tad sola šī partija, ko sola tā un kāpēc es balsošu ne par to, bet par šo. Tagad izrādās, ka šīm pretrunām ir maza nozīme, un nu mēs esam visi kopā. Saplūdīsim visi vienā partijā. Tad jau, cienījamie kolēģi, vēlēšanas nebija vajadzīgas. Šie kungi varēja sanākt kopā arī bez vēlēšanām un nospriest - piecus gadus tu biji Prezidents, tagad es būšu Prezidents, un cauri! Un priekš kam tad tie cilvēki balsoja par tām konkrētajām partijām? Ir jau pareizi - varas... runasvīriem vara rokā.

Šajā jaunajā situācijā, manā skatījumā, ir arī divas pozitīvas lietas. Pirmā - kā diviem līdzšinējiem pie varas esošajiem Latvijas zemniekiem, rakstnieku zemniekam un zinātnieku zemniekam, tagad valdībā pievienosies arī kultūras zemnieks. Otrs pozitīvais moments, man šķiet, ir tas, ka es esmu ļoti priecīgs, ka valdībā ir Gaiļa kungs, jo man ir visas cerības tagad tomēr atgūt bankā "Baltija" "iesaldēto" naudu, ko man Gaiļa kungs ir apsolījis televīzijā svinīgi, pirmo reizi gan visu, otrreiz 500 latus, pēc tam 200... nu, cerēsim, ka kaut ko es dabūšu. Tāpat kā visi pārējie apmuļķotie latviešu noguldītāji. Nu, Gaiļa kungam būs stipri liela iespēja neatdot arī naudā, jo viņš kā vides aizsardzības ministrs varēs atdot arī dabas veltēs - sēnēs, brūklenēs, mellenēs... Prese ziņoja, ka valdība ir sastādīta no trim lielākajām frakcijām, tas neatbilst patiesībai, jo viena no lielākajām frakcijām šajā sastādīšanā nepiedalījās. Bez vienas no lielākajām... Nu, šajā gadījumā Viņa Ekselence Valsts prezidenta kungs televīzijā paziņoja, ka viņam nav izdevies atrast Kostandas kungu (Starpsauciens: "Zīgeristu!") un tāpēc šīs sarunas nav notikušas. Jeb Zīgerista kungu... Tad man ir jāizsaka līdzjūtība Prezidenta kungam, ka viņa departaments tik vāji strādā un nevar Latvijā sameklēt vienu cilvēku, lai gan pārējie steigā sameklētie bija jau paspējuši arī steigā uzvilkt smokingus un labi uzpucēties šim negaidītajam gadījumam. Man šķiet, ka ar vēlētāju gribu mēs šajā gadījumā neesam rēķinājušies, bet esmu pārliecināts, ka mums nāksies rēķināties ar mūsu vēlētāju gribu. Ir noskanējis pirmais zvans - skolotāju streiks, pavisam nesen noskanēja otrais zvans - lielā demonstrācija. Lai Dievs mūs pasargā no trešā lielā zvana! Jo es domāju, ka mūsu vēlētāju pacietība, kolēģi, nav bezgalīga. Paldies.

Sēdes vadītāja. Odisejs Kostanda, frakcijas "Latvijai" deputāts, - frakcijas vārdā.

O.Kostanda (frakcija "Latvijai").

Prezidenta kungs! Cienītā Saeimas priekšsēdētāja! Godājamo Prezidij un kolēģi! Negribu izplūst garos ievadvārdos, bet uzreiz runāšu par lietu. Tautas kustība "Latvijai" paziņo - šī valdība būs sliktākā Ziemassvētku dāvana, kādu Latvija šobrīd varētu saņemt. Un tautas vairumam faktiski jau tagad, pirms parastā 100 dienu valdības "saudzēšanas laika", ir pilnīgi skaidrs spriedums, un tā domā sekojošo: ka šī valdība būs mafioza rakstura valdība, ka pie šīs valdības bagātnieku turība vairosies, turpretim trūkumcietēji slīks aizvien lielākā nabadzībā un ka šī valdība ilgi nenoturēsies un pēc īsa laika bankrotēs. Šīs valdības vienīgais dzinējspēks ir vara, vara un vēlreiz vara - kā politiķu kabatu piepildīšanas līdzeklis. Cilvēku likteņi un tauta kā tāda Šķēles valdību neinteresēs.

Domājams, ka arī citas partijas, piemēram, daļēji "Latvijas ceļš", tīri labi saprot jau tagad, ka Andris Šķēle būs Ministru prezidents tikai ļoti īsu laiku. Šī būs vienas ziemas valdība. Tas arī ir viss.

Ir skaidrs, ka ar šo valdību valstī ir gaidāma vēl izteiktāka lejupslīde. Jau tuvāko nedēļu laikā arī Šķēles kungu gaida interesanta rūgta pieredze. Viņš atklās, ka viņa šodienas draugi, tā saucamie, jau rīt no viņa novērsīsies, liekulīgi sacīdami: "Nu mēs jau nekad viņu neatbalstījām aiz pārliecības. Un vispār kā nekā viņš jau arī nav mūsu partijas biedrs!" Tādējādi viņa šodienas draugi, bez šaubām, cer, ka Šķēles neveiksmes gadījumā - un tāda arī būs - ka viņi varēs izvairīties no līdzatbildības. Taču tieši mēs, frakcija "Latvijai", kā opozīcija to nekādā ziņā nepieļausim.

Īstenībā Šķēles valdību vajadzētu saukt nevis par Ministru kabinetu, bet gan par jaunu Šķēles uzņēmumu, tādu kārtējo firmu. Tas varbūt būtu trāpīgāk. Šajā gadījumā ikvienam, kas šajā Šķēles firmā iesaistīsies un piedalīsies, pēc eventuālā tās bankrota būs jāuzņemas arī pilna

atbildība. Mēs neatlaidīgi prasīsim un gādāsim par to, lai pie atbildības tiktu saukti itin visi, kas šīs firmas ģenerāldirektora lomu uzticēja Andrim Šķēlem.

Dabiski, rodas jautājums, kā ir izskaidrojams tas, ka tauta gaidāmo valdību noraida jau tagad? Tas faktiski ir bezprecedenta gadījums Latvijas vēsturē. Vai iepriekš bija Godmaņa valdība, Birkava, Gaiļa valdība, uz visām šīm valdībām tauta vismaz pirmajos mēnešos raudzījās optimistiski. Bija kaut kādas cerības. Cerības, ka kaut kas varētu uzlaboties. Nu šodien pastaigājiet pa pilsētām, pa laukiem, pajautājiet garāmgājējiem jautājumu: ko jūs sagaidāt no Šķēles valdības? Un cilvēki paraustīs plecus, un astoņi no desmit atbildēs: "Mēs esam zaudējuši cerības! Mēs nekam vairs neticam. Visi šie politiķi ir negodīgi. Viņi domā un rūpējas tikai par sevi, ne jau par tautu." Tāpēc jau arī kustības "Latvijai" priekšsēdētājs Zīgerists pelnīti saka, ka 80% politiķu ir bandīti. Jā, optimismu ir aizstājis pesimisms un cerība ir izplēnējusi. Tās vietā stājas bezcerība.

Latviešu tauta no šīs valdības pirmām un galvenām kārtām sagaida tikai vienu - labākus dzīves apstākļus. Bet tieši to no šīs valdības gaidīsim veltīgi. Vēlākais, nākamā gada pavasarī Šķēles valdība, kā jau es teicu - ziemas valdība, būs bankrotējusi. Ministru prezidents ar šādu reputāciju Latvijai nespēs sagādāt ārvalstu investīcijas. Ministru prezidents ar šādu reputāciju Latvijas trūkumcietējiem nespēs sarūpēt tik ļoti nepieciešamo sociālo palīdzību - vienalga, vai no Amerikas, Vācijas, Francijas, Zviedrijas vai citām valstīm. Un, godīgi sakot, šīs lietas viņu acīmredzot vispār neinteresē.

Pagātnē Šķēles kungu ir interesējis tikai paša bizness. Man grūti iedomāties, kāpēc viņš tagad no Zaula pēkšņi būtu pārvērties Pāvilā un nācijas vajadzības piepeši sācis uzlūkot kā svarīgākas par savējām? Acīmredzot valdības vadīšana būs viņa biznesa turpinājums, tikai jaunā formā.

Būtisks iemesls tautas uzticības trūkumam Šķēles vadībai, bez šaubām, rodams apstāklī, ka Šķēles kungam pārmet presē līdzdalību virknē tumšu biznesa darījumu. Ir iespējams, ka šie pārmetumi nav pamatoti. Protams! Bet vai tādā gadījumā nebūtu bijis pareizāk nogaidīt, kamēr visi šie pārmetumi ir noskaidroti? Vai nebūtu bijis labāk Ministru prezidenta amatam ierosināt cilvēku, uz kuru nekrīt šāda aizdomu un pārmetumu ēna?

Trešo reizi jau šodien atkārtoju jēdzienu - ziemas valdība. Un esmu pārliecināts, ka tas precīzi atbilst lietas būtībai. Domāju, ka triju četru mēnešu laikā par Šķēles kungu būs savākts tik daudz kompromitējošu materiālu, ka viņam šā vai tā nekas cits neatliks kā atteikties no amata.

Un vēl viena lieta katram, kas situāciju izprot, ir skaidra. Šķēles šodienas draugi klusībā cer, ka pēc iespējas ātrāk tiks no viņa vaļā, lai tad paši varētu pretendēt uz ministra posteni. Diemžēl no šīs netīrās politiskās spēlītes cietīs gan visa tauta, gan katrs iedzīvotājs atsevišķi.

Otrs iemesls, kāpēc tauta uz šo valdību raugās ar aizdomām, ir apstāklis, ka par firmu "Šķēle & Co" jau tagad vairākas lietas ir skaidri zināmas.

Pirmkārt, šī valdība nespēs būtiski paaugstināt pensijas, labākajā gadījumā - vienīgi par dažiem nieka santīmiem.

Otrkārt, šī valdība arī turpmāk nespēs nodrošināt skolotāju algas.

Treškārt, šī valdība neradīs jaunas darba vietas.

Ceturtkārt, šī valdība neatrisinās nevienu no valsts akūtajām problēmām.

Piektkārt, šīs valdības izkārtojumā ārpolitiskās attiecības ar Krieviju sasniegs arktiski ledusaukstu temperatūru.

Sestkārt, šī valdība korupcijas un noziedzības problēmu nevis atrisinās, bet ļaus tai pieaugt. Jau tagad Rietumos mēdz runāt par Berluskoni valdības Latvijas variantu jeb "Sicīliešu ģimeni". Es domāju, katram ir skaidrs, ko tas nozīmē.

Septītkārt, šī valdība lauksaimniecības problēmas neatrisinās. Ar šo valdību Latvijas zemnieki tiks vēl vairāk izputināti.

Astotkārt, šī valdība nav spējīga atrisināt Latvijas saimnieciskās un finansu problēmas. Ar Šķēles valdību Latvija visai drīz var sasniegt Albānijai līdzīgu stāvokli, kļūstot par Eiropas nabagmāju.

Devītkārt, šī valdība apkrāptajiem bankas "Baltija" noguldītājiem zaudētos līdzekļus neatmaksās.

Un desmitais. Šī valdība vēl vairāk palielinās politiķu atsvešināšanos no tautas. Ja Šķēles kungs domā, ka viņš ar ārvalstu investīciju palīdzību Latvijā ātri spēs radīt jaunas darba vietas, viņš vai nu apzināti, vai pieredzes trūkuma dēļ kļūdās.

Ņemot vērā Latvijas korumpēto birokrātiju, absurdos, investīcijas kavējošos likumus, potenciālo ārvalstu investoru arvien lielāko rūgto pieredzi, ka Latvijā līgumi visbiežāk nav pat tā papīra vērti, uz kura tie ir uzrakstīti, un ņemot vērā arī nesenos vēlēšanu rezultātus Krievijā, nu piedodiet, lūdzu, bet acīmredzot tikai absolūti nezinīši saimniecības un politiskajos jautājumos var vēl cerēt un kur nu vēl ticēt, ka šādos apstākļos īsā laikā iespējams iegūt ārvalstu investīcijas un radīt jaunas darba vietas.

Jau vairāk nekā gadu mēs, Tautas kustība Latvijai", visur atkārtoti uzsvērām priekšnoteikumus, kas jāizpilda, lai Latvijas saimniecība atkal varētu uzplaukt.

Pirmkārt, ir jānoskaidro īpašuma jautājums. Zīgerists vienmēr uzsvēra, ka īpašums ir īpašums. Tēlaini sakot, - tāpat kā grūtniece nevar būt tikai drusku stāvoklī, tā arī mūsu nostādne šajā ziņā ir kategoriska. Galvenais garants investīciju iegūšanai un veicināšanai ir brīvais zemes tirgus. Bet LNNK un "Tēvzemei un Brīvībai" to sauc par zemes izpārdošanu.

Otrkārt, jārada pievilcīgi nodokļu likumi.

Treškārt, ir jāsatriec kriminālā birokrātija.

Ceturtkārt, - tas tagad, šobrīd, ir vēl svarīgāk nekā jebkad agrāk, - ir jānodrošina labas attiecības ar Krieviju, kaimiņvalsti.

Krievijas vēlēšanu rezultāti šobrīd nav svarīgākais, izšķirošākais jautājums. Bet tomēr. Kā Šķēles valdība, piemēram, uz sarunām Maskavā sūtīs agresīvi klaigājošo partiju "Tēvzemei un Brīvībai" un LNNK pārstāvjus? "Tēvzemei un brīvībai" bez diferencēšanas ir negatīvi noskaņota pret visiem Latvijas krieviem. Sapņo par jauniem pilsonības likumiem. Es domāju, ka šāda attieksme salīdzināma ar jaunu ieganstu krievu armijai atkal okupēt Latviju, krievu zaldātiem nodejot jaunas dejas Doma laukumā. "Tēvzemei un Brīvībai" garīgās saknes liek domāt par rotaļāšanos ar fašismu un rasismu. Var pat domāt par to, ka tā - Francijas Žirinovska, kuru sauc Lepēns, "māsas partija" un Latvijā var izsaukt tikai nelaimi. Šī partija rotaļājas ar uguni un apdraud Latvijas brīvību, par kuru tik daudz patriotu ir atdevuši savas dzīvības.

Mēs vērtējam "Tēvzemei un Brīvībai" iesaistīšanos valdībā kā lielu politisku tuvredzību. Un Sinkas kungs var protestēt vai neprotestēt, sēžot šeit, zālē. Es domāju, ka jums, Sinkas kungs, vajadzētu paklusēt, jo tieši jūsu partijas jaunatnes grupa Liepājā pirms neilga laika runāja par āriešu rases tīrību un izcēlās ar antisemītismu, kas arī tika apspriests šeit, Saeimā, Antisemītisma komisijā. Vai jūs pats gadījumā nesen arī publiski neapkampāties ar Lepēna fanātiķiem tikšanās laikā Rīgā? Jā, gars, kas Latviju jau reiz ir iedzinis nelaimē, joprojām ir saglabājies jūsu partijā un arī jūsos pašos, Sinkas kungs! Jā, nu lieliski! Protams, jūs varat domāt, ka par to gavilēs Rietumos un Austrumos.

Vēl. Ievērojamu daļu vainas pēcvēlēšanu jampadracī jāuzņemas diemžēl ļoti pašpārliecinātajam, bet ne visai spējīgajam Valsts prezidentam. Guntim Ulmanim acīmredzot trūkst gan vēstures, gan pamatīgu politisku zināšanu. Viņam acīmredzot Valsts prezidenta pienākumi ir vienkārši par grūtu, un to daudzi jau ir pamanījuši. Tāpēc pēdējās vēlēšanās no viņa partijas principā nekas nav palicis pāri. Par Zemnieku savienības nozīmi šodien neviens vairs nopietni nevar runāt.

Ļoti labi ir zināms arī tas, ka, ja Valsts prezidentu šodien vēlētu tauta, Guntis Ulmanis katastrofāli zaudētu. Ja turpretī kandidētu kaut vai Zīgerists, tad noteikti vairākums nobalsotu par viņu.

Tautas kustības "Latvijai" personālpolitikā ir trīs mērķi. Pirmkārt, - jauns Saeimas priekšsēdētājs, un šo mērķi mēs esam sasnieguši.

Otrkārt, jauns Ministru prezidents. Nu, jā, protams, šodien laikam arī tas piepildīsies, bet ne tā, kā mēs to bijām iecerējuši, taču nekas, mēs varam pagaidīt līdz pavasarim, tik un tā politikā kārtis atkal tiks pārdalītas citādāk - un bez Šķēles kunga. Tā ka arī šajā jomā mēs savu mērķi sasniegsim.

Treškārt, Latvijai ir vajadzīgs jauns Valsts prezidents. Un nākamajās Valsts prezidenta vēlēšanās Guntis Ulmanis no Tautas kustības "Latvijai" nesaņems nevienu balsi. Nevar teikt, ka mūsu partijai būtu mīlestība pret Anatoliju Gorbunovu, un tomēr neviens mūsu rindās nešaubījās, ka Anatolijs Gorbunovs tautai vismaz nenodarītu pāri ar pārspīlētu pašpārliecinātību kā Guntis Ulmanis.

Joahims Zīgerists skaidri pateica vārdus, ka Prezidents šobrīd ir balasts Latvijai. Un galvenā vaina patiesi drūmajos valdības veidošanas apstākļos, vilcināšanā piemīt jums. Jūs neievērojāt un ignorējāt vēlētāju gribu, pārkāpāt Satversmē noteikto Valsts prezidenta neitralitāti. Tam visam klāt vēl nāks skandāls, kas atsauc atmiņā Staļina laikus, - ka tiem, kas kritizē Prezidentu, piedraud ar cietumu un prokuratūru. Tieši tas Latvijā pirms dažām dienām notika televīzijas raidījuma "Panorāma" laikā, attiecībā uz Zīgerista paziņojumu. Tas notiek valstī, kas sakās ejam ceļā uz Eiropu. Šeit demokrātiju īstenībā nevis pakāpeniski nostiprina, bet pa šķēlei, šķēlītei, pa gabaliņam noārda.

Nobeigumā. Es atkārtoju: šīs ziemas valdība, kuru tauta uzlūko par mafioza rakstura valdību, bankrotēs dažu mēnešu laikā. Es paredzu, ka pēc dažiem mēnešiem atsāksies sarunas par jaunas valdības sastādīšanu. Tomēr, ja valdības darbība būs nesekmīga - un tā būs nesekmīga, - labākais atrisinājums tādā gadījumā būtu jaunas vēlēšanas, jo Latvijai beidzot ir vajadzīgs skaidrs un noteikts politisko spēku vairākums Saeimā. Tikmēr Tautas kustība "Latvijai" kā opozīcija nākamo mēnešu laikā uzņems ļoti skaidru un asu kursu un valdībā nesaudzēs nevienu. Tie, kas reiz ir uzkāpuši šajā kuģī, tad nu arī lai izbauda šo ceļojumu līdz beigām!

Un tomēr Tautas kustības "Latvijai" frakcija šai valdībai piedāvā zināmu sadarbību. Mēs atbalstīsim visus centienus, lai iegrožotu politiķu dzīvi greznībā. Mēs atbalstām visus pasākumus finansu jomā, kas valsts aparātā liktu ieviest stingru taupības režīmu un likvidētu nevajadzīgus izdevumus (piemēram, lai likvidētu bezjēdzīgi dārgus politiķu ārzemju ceļojumus, neattaisnojami uzpūsto birokrātiju, dārgas un greznas pieņemšanas, liekus izdevumus sakarā ar Valsts prezidenta rezidenci, ministrijām un Ministru prezidentu). Mēs atbalstām visus centienus, kas varētu veicināt Latvijas saimniecību un radītu jaunas darba vietas.

Mēs atbalstīsim centienus, kas padziļinātu latviešu un Latvijā dzīvojošo cittautiešu savstarpējo izpratni. Protams, no Latvijas krievu tautības iedzīvotājiem un cittautiešiem mēs pieprasām un sagaidām lojalitātes apliecinājumu pret Latvijas valsti un latviešu tautu.

Mēs atbalstām visus centienus, kas vērsīsies pret korupciju un noziedzību. Mēs atbalstām visus centienus, kas stiprinās Latvijas drošību un aizsardzību.

Un tagad - pats nozīmīgākais sadarbības ierosinājums. Mēs aicinām visas Saeimā pārstāvētās partijas - es atkārtoju: visas - iesaistīties kopīgas Eiropas Palīdzības kampaņas izveidošanā Latvijas vajadzībām. Vismaz šajos jautājumos visiem nāktos būt vienisprātis. Mēs varam un drīkstam šeit, parlamentā, strīdēties, un mums nav vienam otrs jāsaudzē politiskās diskusijās. Bet Latvijas iedzīvotāji nekad nedrīkst no tā ciest. Šie 1995.gada Ziemsvētki daudziem cilvēkiem būs ļoti drūmi, un tas nedrīkst atkārtoties nākamajos gados. Šīs valsts īstenā traģika meklējama apstāklī, ka Latvijai ar pareizu saimniecības politiku un sociālo politiku taču īstenībā nebūtu jācieš trūkums. Latvija varētu būt bagāta zeme, tāpat kā vecos laikos tas jau bija. Taču viss apstājas cilvēku egoisma un politiķu zināšanu un varēšanas trūkuma dēļ. Nav svarīgi, kāda katram no mums ir politiskā pārliecība, bet es jūs aicinu un lūdzu - strādāsim visi kopā un būsim vienoti šajā jomā! Tādā veidā mēs katru mēnesi varētu sniegt sociālo atbalstu vismaz 100 000 cilvēkiem. Vienīgais priekšnoteikums, lai šo svētīgo pasākumu mēs sekmīgi spētu veikt, - mums ir jābūt vienotiem. Mēs esam paredzējuši šo ierosinājumu konkrēti pārrunāt ar katru partiju atsevišķi. Mums drīkst būt visiem tikai viens mērķis, un tas ir - mūsu tautai beidzot ir jārada iespēja dzīvot labāk! Ja šajā valdībā ir kādi vīri un sievas, kuru uzskati ir līdzīgi, tad šajā jautājumā mēs jums piedāvāsim un sniegsim roku sadarbībai. Paldies par uzmanību! Aicinu balsot pret Šķēles valdības apstiprināšanu!

Sēdes vadītāja. Jānis Kazāks - frakcijas "Latvijai" deputāts.

J.Kazāks (frakcija "Latvijai").

Cienījamā Prezidija priekšsēdētāja! Prezidenta kungs! Kolēģi! Katram premjera krēsla un portfeļa pienākumu tīkotājam, vēl esot kandidāta statusā, nākas uzklausīt vēlējumus kā ceļamaizi nākošajam lielajam darba ciklam. Šie vēlējumi var būt gan tīkami gan netīkami. Un pat nepelnīti. Šeit domāju Ziedoni Čeveru un viņa Kabineta noķengāšanu divas nedēļas atpakaļ.

Par Māra Grīnblata sastādīto Kabinetu skaidrs bija visiem - tas neder! Ne no opozīcijas, ne no pozīcijas puses neizskanēja neviens novērtējums. Nevienas runas. Tikai tāda liela apātija un vienaldzība bija jūtama sēžu zālē. Nu ko, šodien mūsu priekšā ir trešais kandidāts uz šo augsto amatu. Ar visu savu komandu, kas pēc neilga laika uzņemsies šo smago un grūto pienākumu - Latvijas valsts pārvaldīšanu. Aizkulisēs it kā virmo intrigu vēji, bet tā īsti nevēlas iekustēties un sapurināt daudzus zālē sēdošos. Jo liekas, ka daudzi vēl guļ dziļā miegā un sapņo saldus sapņus par Saulcerīti un Antiņu.

Diemžēl ir pienācis laiks mosties un atgriezties reālajā pasaulē. Trešais kandidāts - respektīvi, Šķēles kungs, pats būdams uzņēmējs, arī savu nākošo komandu ir veidojis, skatoties caur šo prizmu. Un, lai būtu drošāki balsošanas rezultāti, paņēmis komandā arī vienu otru no iepriekš caurkritušajiem ministru portfeļa tīkotājiem - deputātiem. Tas jau viss arī ir saprotams, jo, kā teica Šķēles kungs, viņa ietekmes uzņēmumi esot apmaksājuši vēlēšanu kampaņu visām partijām, izņemot Tautas kustību "Latvijai" un Sociālistu partiju. Valsts un tauta ir novesta pie sasistas siles. Valsts kasē un cilvēku maciņos - tukšums. Bet ir cilvēki, kas sevi dēvē un uzskata par šodienas dzīves veiksminiekiem. Diemžēl tautai tik vajadzīgā iztikas minimuma un dzīvības izvilkšanai nepieciešamās naudas nav, lai gan visu savu mūžu sūri un grūti strādājuši, kaut ko krājuši, bet, parādoties šiem dzīves veiksminiekiem, tie visi tika apzagti un pat vairākas reizes. Daudziem no šiem dzīves veiksminiekiem kādreiz uzticēja augstus valsts amatus un valsts mantas pārraudzīšanu. Diemžēl tad šo veiksminieku vadītie departamenti un uzņēmumi izrādījās nerentabli, neperspektīvi, peļņu nenesoši, un faktiski notika nevis saimniekošana ar šiem uzņēmumiem, bet gan izsaimniekošana un iedzīvošanās savā labā.

Tā daudzas augsti stāvošas personas ar savu nodevīgo, provokatīvo darbību, izmantojot ieņemamo amatu, rentablos uzņēmumus ātri vien noveda līdz bankrotam, tad paši par smiekla naudu tos privatizēja un jau pēc pusgada lielījās, ka, lūk, ar viņu veiksmīgo biznesa darbību uzņēmums nesot lielus ienākumus un plaukstot. Domāju, ka tie ir balti meli. Un te ir notikusi vienkārši krāpšana, bet tikai lielos - valsts apmēros. Par šiem jautājumiem juristiem ir savi secinājumi.

Tālāk. Par jauno Ministru kabinetu. Tas tiekot veidots kā profesionālu un gudru cilvēku kopa. Un, ja paskatās vērīgāk, tur ir daudzi ministri no iepriekšējās valdības, kas Latvijas valsti, pasvītroju - profesionāli, ir noveduši pie nabadzības, uzņēmumi ir izzagti, lauksaimniecība - iznīcināta. Toties korupcija un noziedzība zeļ un plaukst. Ja tādi ir mūsu profesionāļi, tad noteikti notiks attīstība, vienotība un stabilitāte zagšanā, korupcijā un noziedzībā. Kā tauta saka - gaidāmi grūti laiki. Un tā jau arī ir. Veiklākie zeļļi nozaguši vai, kā tagad saka, noprivatizējuši par svietmaizi, nopirkuši ienesīgākos Latvijas valsts uzņēmumus, savā starpā sadalījuši biznesa sfēras un tagad sit ar dūri pie krūtīm un saka, ka tas viss piederot viņiem. Nē, cienījamie kungi, tie ir Latvijas valsts uzņēmumi un Latvijas nacionālā bagātība! Domāju, ka vēl kaut kas nav sadalīts, ir nenozagts, neprivatizēts, ja jau cienījamie biznesmeņi tā raujas pie varas. Un, ja paskatās, tad tas tā tiešām arī ir. Piemēram, Satiksmes ministriju daudzus gadus pie dažādām valdībām veiksmīgi vadīja Andris Gūtmaņa kungs. Jautāju: kāpēc tad tāds profesionālis nav jaunajā Ministru kabinetā? Atbilde viena: godīgs, principiāls, neielaižas mahinācijās! Un tiešām Gūtmaņa valdīšanas laikā Latvijas ostas atsāka darbu, noregulēja darbības mehānismus un, pats galvenais, neizpārdeva. Andra Gūtmaņa ministrēšanas laikā tiek saglabāta vienota, neizpārdota Latvijas galvenā tranzīta artērija - valsts akciju sabiedrība "Latvijas dzelzceļš". Tā, lūk, līdz sadalīšanai nav tikusi Satiksmes ministrijas ietekmes sfēra. Un tāpēc jāliek jauns ministrs, jo satiksmes ministrs ir tas... Satiksmes ministrija ir tas kumoss, pēc kā jūs tiecaties, lai pēc neilga laika atkal sistu pie krūtīm un teiktu: tas ir mans!

Kāda ticība var būt cilvēkam, kas visas Latvijas priekšā televīzijā raud un solās laboties, bet pēc neilga laika sit ar dūri pie krūtīm un saka: tie ir meli, raudājis neesot. Jā, jāsecina, ka tā rīkojas augsti profesionāļi.

Jaunajā Ministru kabinetā, lai arī to dēvē par varavīksnes kabinetu, nav neviena pārstāvja no opozīcijas. Jo kur gan tos liktu? Ministru skaits izaudzis kā sēnes pēc lietus. Šajā valdības koalīcijā ir daži "draugi". Draugi pēdiņās, kas mums devuši padomu rūpēties par to, lai mēs kā opozīcija uz grauda ņemot atsevišķus šīs valdības ministrus, visupirms pašu Ministru prezidentu, kuru šeit jau stādīja priekšā kā lielas firmas veiksmīgu biznesmeni. Es tūlīt pateikšu dažus

izglītojošus vārdus... izlīdzinošus vārdus. Taču pirms tam, lai lietas būtu pilnīgi skaidras, gribu izkliedēt šķietamu pārpratumu: opozīcija ir opozīcija! Mēs nestāvam ar vienu kāju valdībā, bet ar otru - opozīcijā. Jūs izšķīrāties līdz ar Šķēles kungu sēsties vienā laivā. Visi šīs valdības locekļi ir iegādājušies pirmās klases biļeti uz "Titanika", pasažieru tvaikoņa. Šķēles kungs nevar vadīt viens, viņš varēs vadīt tikai ar šo spēku palīdzību un atbalstu, kuri atrodas šajā valdībā. Jūs no mums kā no opozīcijas nevarat gaidīt, lai mēs izmeklētajiem valdības locekļiem piegādātu glābšanas laivas un tādēļ pasargātu viņus no noiešanas dibenā. Līdzīgi "Titanika" tvaikonim arī šīs ziemas valdība uzskries aisbergam un noies dibenā.

Kas ir šis manis pieminētais aisbergs, kas nogremdēs Šķēles valdību? Tas ir šīs valdības gribēšanas un varēšanas trūkums, lai reāli uzlabotu dzīves apstākļus Latvijā. Tā, lai visi cilvēki varētu dzīvot labāk. Nē, mēs netaisāmies uzklausīt draudzīgo padomu un uz grauda ņemt atsevišķus ministrus ar Ministru prezidentu priekšgalā. Sākot ar šo dienu, atbildība būs uz visas valdības pleciem vienādi. Mēs valdību ņemsim ne tikai uz grauda, bet ar kritiku torpedēsim, tikko tās darbībā atklāsim nejēdzības. Šis kuģis, kas sevi dēvē par valdību, agrāk vai vēlāk noies dibenā.

Bet tagad gribu pievērsties izlīguma ierosinājumam, jo ir arī jomas, kurās opozīcijai un valdībai nāktos būt vienisprātis, it sevišķi jautājumā, kā reāli uzlabot mūsu tautas dzīves apstākļus. Es jūs lūdzu tagad rūpīgi ieklausaties manis teiktajā, jo šī ir ļoti svarīga lieta un mūsu aicinājums ir domāts ļoti nopietni.

Trīs gadus esmu vērojis, ko Latvijas trūkumcietēju labā spējis veikt viens vienīgs cilvēks, kura vārdu šeit, protams, neminēšu. Viens pats viņš reāli palīdzējis vairāk nekā 40 000 cilvēku. Aizvakar biju viņa birojā un pats savām acīm redzēju, cik lielas palīdzības kravas tur pienāk, lai Ziemassvētkos varētu sniegt palīdzību invalīdiem, bijušajiem leģionāriem, daudzbērnu ģimenēm, pensionāriem, slimnīcām, kristīgajām draudzēm un ebreju draudzei. Nekad vienkopus nebiju redzējis tik daudz noderīgu un vērtīgu dāvanu.

Tautas kustība "Latvijai" pie jaunās valdības griežas ar ierosinājumu, kuru jums nevajadzētu atraidīt: kopīgi palīdzot Latvijas trūkumcietējiem, metīsim pie malas visas politiskās domstarpības. Runājot konkrēti, viens cilvēks - un jūs jau šā vai tā zināt, par ko es runāju - saviem spēkiem pēdējo trīs gadu laikā Latvijas vajadzībām spējis sarūpēt humāno palīdzību 3 miljonu latu vērtībā. Ja mēs, opozīcija un valdība, kopā šajā jomā spētu mest pie malas politiskās pretišķības, mēs kopīgiem spēkiem varētu gādāt par to, lai ik mēnesi 100 000 trūcīgo Latvijas iedzīvotāju no ārzemēm saņemtu sociālo palīdzību. Jūs varat man ticēt, ka tā tas būtu, jo es ļoti labi zinu, par ko runāju. Es jums lieku pie sirds aprunāties ar mūsu frakciju par šo jautājumu. Šeit nav runas par kādu akciju, no kuras viens vai otrs spēks varētu gūt politisku kapitālu. Šīs akcijas mērķis ir tikai viens - kopīgiem spēkiem palīdzēt pēc iespējas vairāk trūcīgiem cilvēkiem Latvijā.

Tātad es atkārtoju: lūdzu pieņemiet mūsu roku, kuru jums šajā jomā sniedzam sadarbības gatavībā. Ja jūs patiešām gribat palīdzēt tautai un katram atsevišķajam trūkumcietējam, neviens nedrīkstētu atteikties.

Valdības Deklarācijā man ir iebildumi citā būtiskā jautājumā - saimniecības jomā. Bezkritiski un akli ir pārņemti Rietumu ieteikumi. Visās bijušajās sociālistiskajās valstīs šie ierosinājumi piedzīvojuši neveiksmi, nereti izraisot vēl lielāku nabadzību un trūkumu, panākot tieši to, ko bieži varēja dzirdēt pirms nesenajām Krievijas vēlēšanām. Cilvēki teica: agrāk mēs dzīvojām labāk!

Tirgus saimniecība. Un ar šo jēdzienu es apzīmēju sociālo tirgus saimniecību, nevis kapitālismu. Tā spēj funkcionēt tikai tad, ja sabiedrībā ir vidussķira un cilvēkiem sociāli nav jācieš trūkums. Sociālā tirgus saimniecība spēj funkcionēt tikai tad, ja Rietumu kredītus izlieto un iegulda jēdzīgi, nevis... piedodiet man visai aso izteikumu izteiksmes veidu - ja tie pazūd bez miņas vai arī gluži vienkārši tiek nozagti.

Un tagad Latvijas valdības priekšgalā būs cilvēks, kuram, maigi izsakoties, nav tieši eņģeļa reputācijas. Kāda liela Rietumu avīze pirms dažām dienām pieminēja mafiju, un katrs zināja, par ko ir runa. Sakiet, lūdzu, atklāti, vai jūs nopietni ticat, ka valdība, kuras vadība uzticēta cilvēkam ar visai neskaidru pagātni, ārzemēs saņems uzticību vai aizdevumus?

Kad Odisejs Kostanda un Joahims Zīgerists pirms dažiem mēnešiem devās uz Maskavu, lai vestu sarunas ar nozīmīgiem Krievijas politiķiem, to starpā ar Prezidenta kandidātu Grigoriju Javlinski, daudzi latviešu politiķi savā sašutumā iesaucās, ka Kostanda un Zīgerists brāļojas ar krieviem uz Latvijas rēķina. Tikai pēc vairākiem mēnešiem dažiem cilvēkiem, to starpā arī "Latvijas ceļa" politiķiem, sāka uzaust gaisma, cik nozīmīga šādu kontaktu nodibināšana ir Latvijas nākotnei, kuru šī valdība taisās pakļaut riskam. Attiecības ar Maskavu ir jāsakārto, nav iespējams skatīties tikai uz Rietumiem. Arī tas šajā valdības Deklarācijā nav pareizi. Mēs nevaram orientēties vienpusīgi uz Rietumiem. Rietumi Latvijas brīvības nosargāšanai neizšautu nevienu vienīgu lodi. Ar Molotova-Rībentropa paktu ne jau tikai nacistiskā Vācija vien mūs iztirgoja Staļinam. Neviens mums toreiz palīgā nenāca. Vai jūs tiešām ticat, ka šodien būs citādi? Šī valdība sev ligzdā ielikusi bumbu ar laika degli, un ar to jums nāksies dzīvot. Tikai, lūdzu, negaidiet no opozīcijas, lai mēs jūsu "bumbas" padarītu nekaitīgas.

Arī man ir jāsaka jau tagad: jums ir mafiozas valdības jeb tā saucamās ziemas valdības grimstoša kuģa reputācija. No šīs valdības latviešu tauta nekā nevar sagaidīt. Mums vajadzīga cita veida politika, cita veida cilvēki valsts vadībā.

Priecīgus Ziemassvētkus, laimīgu Jauno gadu, paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Saeimas Prezidijs ir saņēmis sekojošu 10 deputātu parakstītu iesniegumu: "Saeimas deputāti lūdz turpināt 21. decembra sēdi līdz jautājuma "Par uzticības izteikšanu A.Šķēles sastādītajam Ministru kabinetam" izskatīšanai bez pārtraukuma. Saeimas deputāti: Panteļējevs, Seiksts, Endziņš, Lībane, Bunkšs, Jirgens, Sinka, Putniņš, Rugāte, Kreituss."

Pirms balsojuma gribu jūs informēt, ka vēl debatēs ir pieteikušies sekojoši deputāti: Gunta Gannusa, Jānis Mauliņš, Juris Dobelis, Jānis Ādamsons, Viktors Kalnbērzs, Modris Lujāns, Raitis Apalups.

Lūdzu zvanu! Jēdziena "par procedūru" nav Kārtības rullī... Tātad par ko jūs vēlaties runāt? Es atvainojos, Saulīša kungs, Saeimā runā tikai no tribīnes!

Andris Saulītis - frakcijas "Latvijai" deputāts".

A.Saulītis (frakcija "Latvijai").

Es gribētu, lai Sinkas kungs nokomentē šo opozīcijas "mutes aizbāšanu". Pagājušajā reizē viņš bija ļoti vaļsirdīgs un daiļrunīgs. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Balsošanas laikā pārvietošanās pa zāli un runāšana no tribīnes nav atļauta. Lūdzu balsot par desmit deputātu iesniegumu! Lūdzu

rezultātu! Par - 54, pret - 20, atturas - 1. Strādāsim bez pārtraukuma. Es atvainojos - 7 atturas, un tas ir manas pārskatīšanās dēļ.

Vārds Guntai Gannusai - frakcijas "Latvijai" deputātei.

G.Gannusa (frakcija "Latvijai").

Cienījamais Prezident, cienījamais Prezidij, dāmas un kungi! Šķēles kungs savā runā teica: katrs ir jāpārliecina, ka viņš var...

Sēdes vadītāja. Es atvainojos, Gannusas kundze, varbūt nedaudz pavirziet mikrofonu uz leju, jo deputāti jūs nedzird. Un otrs lūgums: viesiem, kas atrodas zāles beigās, lūgums savas diskusijas ar deputātiem veikt tomēr citā telpā, jo troksnis zālē ir tik liels, ka nav iespējams dzirdēt runātāju. Lūdzu!

G.Gannusa. ...Var, piemēram, sastādīt likumus, piedalīties privatizācijā un kļūt miljonārs. No vēstures. Lauksaimniecības uzņēmumu privatizācijas koncepcijas izstrāde tika uzsākta jau 1989.gadā Meļņa vadībā, kurā kā galvenais kritērijs tika izvirzīts sociālā taisnīguma principa ievērošana paju aprēķināšanā. Alternatīvu lauksaimniecības uzņēmumu privatizācijas modeli sāka izstrādāt Latvijas Valsts agrārās ekonomikas institūcijas līdzstrādnieki Roberts Zīle, tagadējais frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" deputāts, un Andris Miglavs. Privatizāciju šie kungi bija iecerējuši veikt divos posmos. Šādu divposmu privatizācijas shēmu neatbalstīja profesors Kazimirs Špoģis, šo likumu krasi kritizēja Jevgēnijs Zaščerinskis. Tikuši galā ar kolhozu privatizāciju, šie kungi ķērās klāt pie pārtikas rūpniecības un agroservisa uzņēmumu privatizācijas likumu izstrādāšanas. Augstākā padome 1992.gada 3.marta lēmumā "Par valsts un pašvaldību īpašumu privatizācijas koncepciju un sagatavošanas programmu" noteica, ka lauksaimniecības produkcijas pārstrādes un agroservisa uzņēmumu privatizācija notiks saskaņā ar īpašiem likumiem. To gan toreiz naivi noteica no laukiem nākušie deputāti, domādami, ka Lauksaimniecības ministrija varēs labāk un pareizāk virzīt un organizēt šo privatizāciju, dodot tajā priekšroku zemniekiem un to veidotajām organizācijām. Vienlaicīgi šo uzskatu pārstāvji cerēja ka šāds privatizācijas process pārdalīs daļu no pārstrādes un servisa uzņēmumu peļņas par labu lauksaimnieciskajam ražotājam, taču visi mēs esam vīlušies.

Paralēli noris darbs pie likumprojekta par piena pārstrādes uzņēmumu privatizācijas koncepciju, kuru pamatā veica atkal šie kungi, tas ir, Andris Miglavs un Roberts Zīle, bet koordinēja lauksaimniecības ministra pirmais vietnieks Andris Šķēle. Kas tad ir šajā likumā? Tika noteikti ļoti strikti laika termiņi katram privatizācijas procesa posmam. Otrkārt, viss privatizācijas process atradās pilnīgā Lauksaimniecības ministrijas kontrolē, bez nepieciešamības saskaņot pieņemtos lēmumus ar Ekonomikas reformu ministriju. Likums noteica konkrētu pamatkapitāla sadalījumu, pārdalīšanu atsevišķām personu grupām. Tika noteiktas būtiskas atlaides maksai par kapitāla daļām, un arī visa iegūtā nauda palika nozares ietvaros, tātad, vārdu sakot, par pliku velti. Noteiktie termiņi paredzēja, ka ilgākais 7-8 mēnešu laikā, tas ir līdz 1993.gada oktobrim, privatizācija pilnīgi pabeidzama. Likums nenoteica striktu maksājumu... noteica striktu maksājumu atvieglojumu kārtību, bet paredzēja, ka atlaides varētu piešķirt valdība vai ministrija, bet nomaksas termiņu noteiktu privatizācijas komisija.

Ļoti interesanti notika Gaļas kombināta privatizācija. Lauksaimniecības ministrijā tika izveidota viena Privatizācijas komisija, nevis atsevišķas komisijas katram uzņēmumam, kā tas bija līdz tam. Privatizācija bija pilnīgi centralizēta un nebija jāsaskaņo ar citām institūcijām. Privatizācija bija veicama, uzņēmumus pārveidojot akciju sabiedrībās, saskaņā ar likumu par valsts un pašvaldību uzņēmumu pārveidošanu statūtsabiedrībās. Tika noteikts, fiksēts akciju sadalījums

privatizācijas pretendentiem, taču tika paredzēta nedalāmā kontrolpakete. Gaļas kombināti bija pirmie, kuru vērtējumu noteica tikai profesionāli vērtētāji, piemēram, "Invest-Rīga". Jāpiebilst, ka sakarā ar šo likumu tika privatizēta arī valsts daļa, jau iepriekš pārveidojot šos gaļas pārstrādes uzņēmumus kombinātos, tā ir, piemēram, Tukumā, Saldū.

Un, aizejot tālāk, gribētos teikt tā, mīļie kungi: cilvēki taču redz, kas notiek, un sevi vairs neļaus apžilbināt ar varenām valdības programmām, kuras vēlāk šā vai tā netiek īstenotas. Viss sākas ar to, ka šeit pilnīgi apzināti Ministru prezidenta seglos tiek iesēdināts cilvēks, kuru vēlāk politiski būs ļoti grūti saukt pie atbildības, jo viņš nepieder nevienai partijai, bet, pats galvenais, Šķēle ir cilvēks, kuru tauta vispār nekad nav ievēlējusi. Te nu viens cilvēks bez tautas akcepta taisās kļūt par Ministru prezidentu, bet īstenībā - un to Odisejs Kostanda, manuprāt, pirmīt pateica pilnīgi pareizi - būs kā firmas ģenerāldirektors, nevis valdības galva. Valsti sadalīs saimnieciskās ietekmes zonās, un katrai no šīm ietekmes zonām būs savs nodaļas vadītājs, kurus dēvēs par Ministru prezidenta biedriem. Mums tādi ir veseli četri. Viena no visnabadzīgākajām valstīm Eiropā atļaujas vienu no dārgākajām valdībām. Viņi rāda labu piemēru. Daudziem cilvēkiem Latvijā Ziemassvētkos būs jācieš bads, bet jaunā valdība demonstrē plašu vērienu, lai jau tauta maksā. Atgriežoties vēlreiz pie salīdzinājuma ar firmas ģenerāldirektoru un četriem nodaļu vadītājiem, ir nepieciešams parādīt būtisku atšķirību. Īstā firmā īstu ģenerāldirektoru un nodaļas vadītāju firmas bankrota gadījumā sauks pie atbildības, turpretī valdības neveiksmes gadījumā attiecīgie vadītāji veikli no atbildības izvairīsies, bet zaudējums kārtējo reizi būs jāmaksā tautai. Pats pirmais un galvenais šai valdībai būtu bijis jādara sekojošais - kur vien iespējams, jātaupa nauda, un šie līdzekļi ir jānodod lauksaimniekiem, pensionāriem, skolotājiem, daudzbērnu ģimenēm, invalīdiem un visiem tiem, kam tā vajadzīga daudz vairāk nekā tiem, kas šā vai tā politikā vairojuši savu turību.

Valdības Deklarācijā atsevišķi punkti izklausās pieņemami, to nevar noliegt, taču vienlaikus jāparāda, ka tieši šie punkti stipri atgādina mūsu partijas pienesumu kādā citā - agrāk priekšā celtā valdības Deklarācijā. Bez tam šobrīd šie plāni un ierosinājumi ir tikai uz papīra, to realizēšana prasīs daudz sūra darba, tāpēc jājautā: vai to pieredzēsim?

Bet pievērsīsimies reiz lauksaimniecībai un zemnieku situācijai. Ne ar vienu vārdu netiek pieminēts, ka gaidāmās Eiropas sarunas taisās aizkavēt, lai 90% Latvijas lauksaimnieku netiktu mērķtiecīgi iedzīti bankrotā un upurēti uz Eiropas altāra. Ne vārda par Eiropas savienības pārtikas produktiem, ar kuriem Latvijas tirgu pārplūdina par dempinga cenām, tādējādi burtiski noslāpējot vietējos zemniekus. Nav pieminēts, kādos daudzumos ārzemju lauksaimniecības produkti kā kontrabanda katru dienu šķērso Latvijas robežas. Trūkst ierosinājumu vietējās mežsaimniecības stimulēšanai un atveseļošanai, tāpat nav pieminēta Latvijas zvejas saimniecības nākotne. Diez kurš no Latvijas lauksaimniekiem vēl tic, ka šāda valdība spēs sagādāt kredītus uz izdevīgiem procentiem. Es katrā ziņā - nē. Jau veselu gadu Tautas kustība "Latvijai" ir atkārtojusi, ka mūsu valstij nevar būt nākotnes bez funkcionējošas lauksaimniecības un labi pārtikušiem zemniekiem. Jau veselu gadu kustība "Latvijai" runā par to, ka mums Eiropas sarunās pašapzinīgi jāiestājas par saviem zemniekiem un jāaizstāv viņu intereses, tāpat kā to dara norvēģi, austrieši, angļi un francūži. Diemžēl tā vietā redzamākie Latvijas politiķi ceļo pa Rietumu pasauli, pazemīgi pilda pavēles un dižojas, ka drīkst piedalīties lepnās pieņemšanās vai nofotografēties kopā ar Helmutu Kolu, Spānijas karali vai citām personām. Valsts propagandas aparāts Latvijā mēģina radīt iespaidu, it kā viņš... it kā Vācijā ticis uzņemts kā ievērojams valstsvīrs un tur ļoti daudz panācis, taču īstenībā mūsu Prezidents visai atšķiras no šī attēlojuma. Par Ulmaņa kunga vizīti Vācijā nezināja nevien... visreģionāli, tas ir, viss Vācijas mēroga televīzijas raidījums. Lielajās avīzēs par viņa apmeklējumu bija ievietotas, labākajā gadījumā, dažas rindiņas. Sīki, maznozīmīgi ziņojumi, parādījās vienīgi dienvidvācu dienas laikrakstā "Süddeutsche Zeitung" un "Frankfurter Allgemeine".

Lūdzu nepārmest man - mans nolūks nav kritizēt Prezidentu kā tādu, bet kādas iespējas palika neizsmeltas. Kāpēc viņš nekā nepanāca Latvijas lauksaimniecības labā, kāpēc viņš nepārradās mājās ar investīciju solījumiem un pieteikumiem, kāpēc viņš neizmantoja iespēju un nenodibināja sakarus ar lielajām vācu palīdzības organizācijām, lai iegūtu un nodrošinātu Latvijai kaut mazu daļiņu no atbalsta un palīdzības, kādu vācieši miljardu marku vērtībā dod Krievijai? Šī jau ir Latvijas ārpolitikas lielā traģēdija. Mūsu politiskā valdība vēl nav iemācījusies pasaules politikā iziet ar taisnu muguru un staltu gaitu. Tāpat kā padomju laikos tā staigā ar saliektu muguru un iztapīgi pieņem direktīvas. Arī mēs esam eiropieši un virzību uz Eiropu atbalstām, taču pirmām un galvenām kārtām mēs esam latvieši. Pirmajā vietā ir mūsu Tēvzeme un tikai tad Eiropa. Šajā ziņā es pilnīgi atbalstu viedokli, kādu savā laikā pārstāvēja Šarls de Golls un šodien pārstāv Anglijas valdība.

Man nav uzticības solījumiem, kādu šī valdība dod Latvijas lauksaimniecībai. Pēc dažiem mēnešiem mēs redzēsim, kam būs bijusi taisnība - jums vai mums. Katrā ziņā latviešu zemnieki lai zina, ka mēs viņus Eiropas sarunās neiztirgosim un nenodosim. Politikas degpunktā un centrā vienmēr jābūt cilvēkam. Kā politiķiem mums jāpilda tikai viens vienīgs pienākums - mums Latvijā jāpalīdz cilvēkiem neatkarīgi no viņu tautības vai reliģijas. Šodien nolasītās valdības Deklarācijas centrā cilvēks nestāv. Par to liecina katra šīs Deklarācijas rindiņa. Centrā šeit viscaur atrodas varenais politiķis, kas pirmām kārtām domā par savu labumu, nevis par tiem, kas vēlējās gluži citu valdību. Par to arī liecina vēlēšanu rezultāti. Es esmu pret to, ka mēs kā opozīcija sīkumaini iztirzātu tikai atsevišķus valdības Deklarācijas punktus. Tas nav opozīcijas uzdevums. Katras opozīcijas pienākums ir uzraudzīt un kritizēt valdības darbu, it sevišķi vispārējās jomās. Mēs neesam līdzvaldība, kurai tikai jāuzlabo vai jāpieslīpē tas, ko mums šodien cēla priekšā.

Rezumējot dažos vārdos vispārējo kritiku par šo valdības Deklarāciju, man jāsaka sekojošais: valdība, kas savu darbu uzsāk bez tautas uzticības, principā ir bankrotējusi jau pašā pirmajā dienā. Kopš kustības "Latvijai" dibināšanas mūsu galvenais mērķis ir bijis labāki dzīves apstākļi visiem Latvijas iedzīvotājiem. Es atkārtoju un pasvītroju - visiem Latvijā dzīvojošajiem cilvēkiem! Es nebrīnīšos, ja ar šo valdību jau tuvāko nedēļu laikā mēs pieredzēsim piketus, kuros piedalīsies cilvēki, kuriem apnicis ciest badu. Šī valdība ir kāpināta un vēl izteikta trūkuma vēstnese.

Labklājība visiem - šādu mērķi izvirza Tautas kustība "Latvijai", un mēs to būtu sasnieguši. Es jau zinu, ka jau tagad jūs pavīpsnāsit un ieņemsit arogantu pozu, bet tas man netraucē. Es esmu pilnīgi pārliecināta, ka kustības "Latvijai" valdība ar tādu kā nicināmo Joahimu Zīgeristu mūsu valstij būtu spējusi palīdzēt tikt uz zaļa zara. Ir vienalga, ko domā par Zīgeristu, taču egoists viņš nav, un Latvijas iedzīvotāju labā viņš saviem spēkiem ir veicis vairāk nekā jebkurš cits Latvijas politiķis. Jā, Odisejam Kostandam ir taisnība - Šķēles ziemas valdība ilgi nenoturēsies, taču priecāties par to nepriecājas neviens, jo ciest no tā dabūs visa tauta.

Valdības Deklarācijā ir daiļskanīgu vārdu un skaistu solījumu savirknējums. Mēs, opozīcija, kopā ar tautu nākamās nedēļas uzmanīgi vērosim, vai jūs savus solījumus pildīsit, vai Latvija arī turpmāk, kā tas bija līdz šim, būs valdības un politiķu pašapkalpošanās veikals.

Sēdes vadītāja. Cienījamie deputāti, ir saņemts sekojoša rakstura iesniegums: "Lūdzam saskaņā ar Kārtības ruļļa 47.pantu pārbaudīt kvorumu. Es varu salasīt - Zelgalvis, Liepa, Grinbergs, Čerāns... Paraksti ir. Dunkers... Es te visus... Kungiem būtu lūgums vienkārši atšifrēt parakstus. Kārtības ruļļa 47.pants nosaka: "Sēdes vadītājs var arī sēdes laikā pēc sava ieskata vai pēc piecu klātesošo deputātu priekšlikuma pārliecināties par kvorumu, sarīkojot reģistrāciju." Lūdzu

reģistrācijas režīmu. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātus reģistrēties. Lūdzu rezultātu! Zālē ir 55 deputāti. Turpinām debates.

Jānis Mauliņš - frakcijas "Latvijai" deputāts. Nākamais - Juris Dobelis. Cienījamie deputāti! Es jūs vēlreiz lūdzu - risiniet savas sarunas klusāk vai veiciet tās vispār blakustelpā, lai netraucētu gan runātāju, gan tos deputātus, kuri vēlas dzirdēt, ko no tribīnes runā.

J.Mauliņš (frakcija "Latvijai").

Godātā Saeima! Tautas kustības "Latvijai" vārdā un Latvijas godīgo juristu vārdā esmu spiests paziņot, ka godātais Andris Šķēle tika aicināts sastādīt Ministru kabinetu, pārkāpjot Latvijas Republikas Satversmes 52.pantu, kas nosaka: "Saeimas priekšsēdētājs izpilda Valsts prezidenta vietu, ja pēdējais atrodas ārpus valsts robežas". Kā rāda dokumenti, Guntis Ulmanis no 11.decembra līdz 17.decembrim atradās ārpus valsts robežas. Tātad Valsts prezidenta vietu Satversmes 52.panta kārtībā izpildīja Saeimas priekšsēdētāja Ilga Kreituse. Tomēr Guntis Ulmanis ar rīkojumu nr.6, kas datēts ar 14.decembri, aicināja Andri Šķēli sastādīt Ministru kabinetu. Šis dokuments parakstīts, kā jau teicu, 14.decembrī, tas ir, laikā, kad Guntis Ulmanis atradās Vācijā, ir nepareizi uzrādīta arī dokumenta parakstīšanas vieta - Rīga. Kā apliecina Prezidenta Kancelejas vadītāja vietniece Dreimane, tā nav kļūda, bet tīši neatbilstošs šī rīkojuma parakstīšanas vietas uzrādījums. Likums to kvalificē par apzināti nepatiesu ziņu ierakstīšanu dokumentos vai par nepatiesu dokumentu sastādīšanu, par ko paredzēta krimināltatbildība. Ne jau man izmeklēt, kādā veidā un kā interesēs šis viltojums ir tapis. Tagad daudzas nelikumības tiek izskaidrotas ar labdabīgu muļķību un likumu nesakārtotību. Mēs visi vienā balsī apgalvojam, ka vēlamies iet uz tiesisku valsti, bet, būdami paši atbildīgākie cilvēki valstī, kā tas šinī gadījumā redzams, tīšu prātu pārkāpjam likumus, apkaunojot sevi tautas priekšā un savu valsti visā pasaulē. Likumam jābūt svētam, jo sevišķi Latvijas Republikas Pamatlikumam - Satversmei. Tāpēc ierosinu Kārtības ruļļa 136.panta un Kārtības ruļļa 135.panta kārtībā balsot par Andra Šķēles valdības apspriešanas un apstiprināšanas atlikšanu, jo Valsts prezidents aicinājis Andri Šķēli sastādīt Ministru kabinetu nelikumīgi, tas ir, pārkāpjot Satversmes 52.pantu. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Juris Dobelis - LNNK un LZP frakcijas deputāts. Nākamais - Jānis Ādamsons.

J.Dobelis (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Laikam gandrīz katram latvietim ir tādi ļoti tuvi un diezgan pazīstami vārdi: "Vienoti Latvijai". Mēs ļoti bieži dažādās vietās viņus dzirdam. Un jautājums tiešām ir, ar kādu nolūku katrs cilvēks tos lieto, un kā tas izpaužas darbos. Kā ir ar šo vienotības meklēšanu tādā brīdī, kad valstī ir tiešām smags stāvoklis? Savā laikā liktenis deva vienreizēju iespēju toreizējiem Latvijas Republikas Augstākās padomes deputātiem pieņemt vēsturiskos 4.maija un 21.augusta lēmumus. Un liekas, ka patlaban liktenis atkal dod vienreizēju iespēju šai 6.Saeimai kopīgi ar stabilu valdību, kuru atbalstītu tiešām pārliecinošs Saeimas vairākums, tiešām apturēt beidzot šo lejupslīdi valstī un strādāt pie kopīga augšupceļa veidošanas. Tiešām strādāt kopīgi. Pirmo reizi neizdevās. Valdību veidoja tikai aptuveni puse. Otro reizi neizdevās - tas pats. Un visi taču, visi 100 deputāti, piedalījās šo valdību uzticības balsojumos. Visi. Tā ka te runāt par kaut kādu pozīciju vai opozīciju ir diezgan savādi. Tagad ir it kā meklēts un it kā atrasts ir kopīgs risinājums. Un tiešām vairākums no frakcijām viņu ir atradis. Un tas nebūt nenācās viegli. Laikam te vienam otram liekas, ka būtu labāk, ja šāds risinājums nebūtu atrasts.

Jā, ir šis smagais stāvoklis valstī. Un es domāju, ka mēs visi to labi zinām. Mēs varam par to gari runāt, mēs varam par to runāt ļoti īsi. No tā šis stāvoklis nemainīsies ne par matu. Bet kā ir ar šo

praktisko darbību, lai tiešām kaut ko izmainītu mūsu valstī, izmainītu par labu? Un šeit ir šīs praktiskās darbības piedāvājums - gan šī Deklarācija, gan šāda valdība. Es saprotu, ka Šķēles kungs var patikt un var arī nepatikt. Laikam katrs no mums vienam otram ļoti patīk un ļoti daudziem ļoti nepatīk. Un katram politiķim ir jārēķinās, ka, tikko viņu vairāk pazīst, arvien vairāk viņš vai nu patīk, vai nepatīk. Par Šķēles kungu neviens neko nerunāja pirms dažiem mēnešiem. Diez vai visi šeit klātesošie Saeimas deputāti viņu zināja. Taču šodien sparīgi skan runas, kurās izpaužas dziļas zināšanas par Šķēles kungu, es pat teiktu, ārkārtīgi dziļas zināšanas. Es domāju, laiks parādīs, uz ko ir spējīga šī valdība un uz ko viņa nav spējīga.

Man, protams, patīk, ka pēc Zilākalna Martas aiziešanas viņsaulē tagad ir radusies vesela pareģu plejāde, šodien mēs te jau dzirdējām pareģojumus - ziemas valdība, iecerēts scenārijs, zinot, ka daudzi cilvēki šodien klausās. Tas ir normāli. Tikai es gribētu pateikt, ka šeit visi 100 deputāti vienādi atbild par to, kas notiek valstī. Visi 100! Sēdiet pozīcijās, sēdiet opozīcijās, sēdiet, kur jums patīk! Saulīša kungam patīk, piemēram, sēdēt tualetē un spogulī skatīties. Katram ir sava vieta, protams. Un tanī pašā laikā atbildība būs tāda pati, jo balsot vajadzēs un izteikt savu pārliecību vajadzēs.

Jā, es piekrītu, ka piedāvātā Deklarācija ir vēlmes, bet tā tas ir vienmēr. Šajā Deklarācijā ir izmantots viss labākais, kas bija divās iepriekšējās, jo vairākums deputātu ir strādājuši gan pie vienas, gan pie otras iepriekšējās Deklarācijas. Un kas tad mums liedz regulāri atgriezties pie šī jautājuma apspriešanas, nosakot, vai valdība ir tikusi galā ar kādu no Deklarācijā izvirzītajām problēmām vai arī nav tikusi? Neviens mums netraucē to darīt. Un es domāju, ka tas būtu taisni vajadzīgs. Kāpēc tad mums ir Saeimas komisijas? Kāpēc mēs šeit vispār sēžam tādā gadījumā, ja mēs neesam spējīgi sastrādāties ar valdību? Es domāju arī, ka šīs te kvēlās runas, viņas ir labas, viņas atbalsta zināms cilvēku skaits, cik tie ir tūkstoši, - to jau redzēsim nākošajās vēlēšanās, taču jebkurā gadījumā katram no mums ir jācenšas praktiski pierādīt savu patiesību. Un, redzat, kas par lietu.

Es šodien klausos, kuri tad ir atkal kārtējie, var teikt, tie slavenākie kritiķi. Un īpatnēji, ka atkal sakļaujas kopā divi jocīgi spārni. Iet un, es domāju, visu laiku ies kopā komunistiskā režīma atjaunošanas piekritēji un iespējamie speciālisti šo piekritēju sēdināšanā uz mietiem. Un viņi ir atkal kārtējo reizi veiksmīgi atraduši kopīgu valodu. Varbūt atcerēsimies balsojumus par Latvijas PSR likuma atcelšanu, kur viņi balsoja tiešām kopīgi. Atcerēsimies balsojumus, lai liegtu neatkarīgam deputātam vienkārši strādāt komisijās. Arī tad viņi balsoja kopīgi. Un gan jau šad un tad vēl balsos kopīgi. Tagad jau būs tāda opozīcija, kareivīga opozīcija. Varbūt kāds no viņiem arī lasa grāmatas kādreiz, kad gadās, un ir lasījis fabulas. Bija tāds jauks, tiesa, vergs, bet labs fabulu sacerētājs - Ezops. Un viņam bija daudz labu fabulu. Un viena no tām bija par lapsu un vīnogām. Par to lapsu, kas šķielēdama gāja gar vīnogām, rāpās, bet pie viņām netika. Un tad visiem ziņoja, ka vīnogas, redzat, esot zaļas. Jā, iepriekšējie referenti arī gribēja tikt pie zaļām vai zilām vīnogām, kāda krāsa nu labāk patīk kuram, bet netika. Ko tad šodien sūkstīties un stāstīt par smago stāvokli valstī, par to, kas sagaida valdību, jo iepriekšējo valdību taču tieši tas pats sagaidīja. Kāda tur starpība? Redzat, tad neviens nerunāja. Neviens! Interesanti gan. Tad, kad bija šī iepriekšējā projekta apspriešana, šie daiļrunātāji sēdēja klusu, ar klusu cerību, ka nu tad beidzot tiks kaut kur pie lielākas teikšanas. Netika. Nu atvērās atkal tribīne.

Es atgādināšu, kāda bija uzvedība vispār pirmās valdības apspriešanas laikā. Nebija nekādas kritikas. Tātad tā bija ļoti jauka valdība, jo mēs nedzirdējām nekādu kritiku. Kāpēc tad nu vajadzēja balsot "pret" tādā gadījumā, bez kādiem argumentiem? Šodien rāpjas tribīnē viens pēc otra un ir lielie kritiķi. Pareizi! Tāpēc, ka acīmredzot vairs necer uz tādu rezultātu, lai gan viens no šiem kritiķiem publiski ir izteicies presē, ka viņš garantējot savu uzskatu piekritēju

panākumus šodien. Protams, ir apsveicama liela interese no opozīcijas puses. Viņa vienmēr būs apsveicama, bet viņu vajadzētu vienmēr izrādīt, ja ir patiesa vēlme kaut ko uzlabot.

Es vienam oratoram, kura patlaban vairs nav zālē, gribētu atgādināt attiecīgās partijas garīgā tēva kādreizējos centienus par Gorbunova kungu savākt pietiekoši smagus materiālus un dot atklātībā zināšanai. Un tas tika regulāri publicēts pirms 5.Saeimas vēlēšanām. Un tautai tūlīt likās, ka tūlīt būs kaut kas drausmīgi atmaskojošs. Nekas nenotika. Un ko mēs šodien dzirdam no tribīnes? Ulmaņa kungs ir slikts kungs. Gorbunova kungs nav vairs tik slikts kungs. Acīmredzot attiecīgie speciālisti ir ļoti rūpīgi iepazinušies ar šiem materiāliem un neko nav atraduši. Nu tad nevajadzēja bazūnēt pirms tam masu informācijas līdzekļos! Kā, piemēram, par zelta krāniem, tāpat kā par šausmīgi dārgajiem mersedesiem un visu kaut ko citu. Vispār ir tāda īpatnēja tieksme skaitīt pie tam to, ko paši neprot saskaitīt. Bet šī skaitīšana turpināsies. Varu novēlēt tikai sekmes šādā procesā! Protams, jāmēģina sameklēt arī jebkurā opozicionārā kaut kas labs, kaut nedaudz. Un šis piedāvājums sadarboties, kurš gan kaut kā nesaskanēja ar tāda paša censoņa izteikumiem par "Titaniku", tomēr būtu apsveicams, jo Latvija mums ir viena. Un mūsu latviešu valoda arī mums ir kopīga. Es tomēr negribu, ka mēs savā valodā, un nevis vācu vai kādā citā valodā runādami, šeit nesaprastos. Un acīmredzot ar laiku tas tā arī būs! Es tikai novēlu šodien visiem mums padomāt, kādā veidā mēs kopīgi sadarbosimies, arī opozicionāriem, jo jebkurš viņu pamatots kritiskais izteiciens varētu tikai palīdzēt darbā.

Kas attiecas par LNNK attieksmi pret šīs valdības veidošanu, viņa izveidojās ilgstošās pārrunās. Viņa izveidojās mūsu organizācijas padomes un valdes sēdēs, un tieši pēc ilgstošām pārrunām mēs sapratām vienu: nav jēgas novelt atbildību uz citiem pleciem. Tas neko nedos. Tā ir pārāk lēta spēlīte - šodien Latvijā tēlot opozīciju un faktiski pašam tādā nebūt. Tāpēc es domāju, ka mēs atbalstīsim šo valdību un ka šis atbalsts nebūs tikai uz papīra vien. Šim atbalstam ir jābūt praktiskajā sadarbībā. Uz to es aicinu arī visas pārējās 99 gudrākās galvas, es gan nezinu, kāda nu kuram tā galva ir, Latvijā. Paldies!

Sēdes vadītāja. Dobeļa kungs, es jums atļaujos izteikt piezīmi. Neviens šajā zālē sēdošais deputāts, arī jūs to skaitā, tribīnē nerāpjas.

Jānis Ādamsons. Nākamais - Viktors Kalnbērzs.

J.Ādamsons (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Mums šodien ir diezgan interesanta un paradoksāla situācija, ka es, būdams "Latvijas ceļa" pārstāvis, kā deputāts atrodos zināmā opozīcijā jaunveidotajai valdībai un it kā esmu vienā laivā ar kustību "Latvijai". Gribētu uzreiz norobežoties no tādas iespējas, tāpēc ka diemžēl mums pastāv atsevišķas politiskas domstarpības, un, lai cik paradoksāli tas būtu, viņas laikam pastāvēs arī turpmāk. Tā ir mana dziļa pārliecība. Ja kustība "Latvijai" būtu uzaicināta valdībā, tad no šīs tribīnes skanētu absolūti citi vārdi un tiktu slavināts, cik nepieciešams bija veidot šāda veida koalīciju. Kaut gan, no otras puses, lielākajai daļai, ko šie deputāti šeit teica, es varu piekrist, un principā tā daļēji ir arī mana pārliecība.

Nākošais. Man tik tiešām ir dziļš gandarījums, un es absolūti piekrītu Dobeļa kunga teiktajam, ka beidzot Saeimā ir izveidojusies plaša koalīcija, kādai vajadzēja izveidoties jau pirmajā piegājienā. Tas tik tiešām ir apsveicami, un ļoti žēl, ka, lai to izdarītu, ir pagājuši vairāk nekā divi mēneši.

Es mazliet gribētu pieskarties Deklarācijai. Nezinu, nejaušības dēļ vai speciāli Deklarācijā tur, kur tas skar tiesībaizsardzības iestādes, valsts iekšējā drošība, nav iekļauts viens jēdziens - cīņa ar ekonomisko noziedzību. Es ceru, ka Čevera kungs, kurš būs atbrīvotais biedrs un atbildēs tieši par drošību, un eventuālais iekšlietu ministrs - Turlā kungs ņems vērā šo kritiku un turpinās tikpat aktīvi cīnīties pret ekonomiskajiem noziegumiem, kā to darīja Iekšlietu ministrija šā gada laikā.

Tāpat man būtu patīkami redzēt šajā tribīnē Vītola kungu, kurš tikpat pamatoti kā iepriekšējā reizē, kad bija runa par Čevera valdības apstiprināšanu, sāka runāt par budžeta līdzekļiem un par to, ka šajā valdībā netiek nominēti 28 iespējamie ministri. Kad bija runa par Čevera kunga valdību, tad ilgi un dikti runāja, ka tā ir budžeta līdzekļu izšķērdēšana.

Tagad pie lietas. Tā nu ir iznācis, ka Ziemsvētki un to gaidīšana Latvijas vēsturē ne vienmēr ir nesuši to cerību vai brīnumu piepildījumu, ko mums vēsta kristīgā ticība un pārliecība. Un ne jau lielvaras vienmēr ir bijušas tās, kas uzlikušas pārbaudījumus mūsu tautai. Bieži vien mūsu pašu vadoņu kangarisms un kolaboracionisms, un savtīgā tuvredzība ir nesusi ne mazāku postu kā svešinieku naglotie zābaki. Tuvākajās dienās paies gads, kopš mēs esam kā Ziemsvētku dāvanu saņēmuši vairāk nekā 100 kurdu bēgļu. Un ko var maksāt tautai viens cēls, bet nepārdomāts vadoņa žests vai lēmums? Šiem kurdu bēgļiem nu jau mēs esam iekārtojuši siltu un labiekārtotu mājokli Olainē un uz nodokļu maksātāju rēķina iztērējuši vairāk nekā pusmiljona dolāru. Turpretī mūsu pašu trūkumcietēji ir iedzīti izmisumā un bezcerībā.

Es gribu mazliet paanalizēt arī to situāciju, kāpēc mēs vispār esam nonākuši pie trešās valdības veidošanas. Man liekas, ka lielākā vaina šajā ziņā būtu jāuzņemas mūsu Valsts prezidentam, tāpēc ka, tikai pateicoties viņa paziņojumam īsi pirms vēlēšanām, ka viņš nominēs eventuālo Ministru prezidentu triju dienu laikā, radīja to situāciju, kādā mēs esam nonākuši. Acīmredzot Prezidenta kungam bija pārliecība, ka Zemnieku savienība gūs pārliecinošu uzvaru un kopā ar LNNK un "Tēvzemei un Brīvībai" vieni paši varēs veidot valdību. Tā rezultātā mūsu partiju vadoņi, izņemot "Latvijas ceļu", tūlīt pēc vēlēšanām trešajā dienā sāka meklēt koalīcijas iespēju, pat nezinot, kas tad īsti ir ievēlēts šajā Saeimā, kā rezultātā pat izveidojās divi absolūti antagonistiski bloki.

Te tiek runāts par to, ka Grīnblata valdību izgāza, izgāza Čevera kungu. Es gribētu izklāstīt, kā es to redzu visā šajā īsajā vēsturē. Šķēles kunga uzvārds parādījās ne jau nejauši mūsu sabiedrībā. Viņš sāka virmot gaisā ļoti klusu kuluāros tūlīt pēc vēlēšanām un vēl pirms tam, kad tika izvirzīts Grīnblata kungs kā Ministru prezidenta kandidāts. Jau daudz skaļāk šis uzvārds parādījās atklātībā vēl pirms tam, kad tika dota iespēja Čevera kungam veidot iespējamo valdību. Un absolūti skaļi tas atskanēja tūlīt pēc tam, kad izgāzās iespējamā Čevera kunga valdības apstiprināšana šajā Saeimā. Un nenoliedzami, ka šeit Valsts prezidentam ir jāuzņemas tā atbildība, kāpēc parlaments ir novests līdz tādai situācijai, ka Valsts prezidents neoficiāli ir izteicies, ka, ja neapstiprinās šo trešo valdību, nu tad šis parlaments tiks atlaists. Es nezinu, kā jūs domājat, bet, manā uztverē, tas atgādina mazliet šantāžu. Šajā namā bieži tiek pieminēta Eiropas un Amerikas Savienoto Valstu likumdevēju pieredze un izstrādātie normatīvie akti. Šajā sakarā gribu atgādināt Savienoto Valstu kodeksa 18.likuma 100 001. paragrāfu. Diemžēl adekvāta panta mūsu Krimināl kodeksā nav. Šis paragrāfs, nosakot soda mēru par fiktīvu vai sadomātu ziņu sniegšanu, paredz arī gadījumus, kad nav izdarīta nekādu ziņu sniegšana.

Un šeit mēs atgriežamies pie tā, par ko mēs tik mīļi esam pieraduši runāt no šīs tribīnes, - pie politiskās un morālās atbildības. Absolūti pieņemam to, ka Šķēles kungs ir absolūti godīgs, kristāldzidrs cilvēks.

Bet atgriezīsimies pie tā, no kurienes tad viņš ir uzradies. Te tiek "piespēlēts", ka viņš ir absolūti neitrāls, politiski neitrāls. Es tam gan negribētu piekrist. Šķēles kungu uzaicināja strādāt par Ģēģera pirmo vietnieku neviens cits kā Kinnas kungs, kurš toreiz strādāja par Godmaņa - tātad par Ministru padomes priekšsēdētāja padomnieku. Un ar abu šo cilvēku svētību viņš arī tika nozīmēts šajā amatā, un, cik es esmu informēts, nemaz pārāk neprasot, vai tam piekrīt Ģēģers vai nepiekrīt. Tālāk. Visus šos divarpus gadus Šķēles kungs ir bijis ārštata padomnieks Valsts prezidentam. Tāpēc nevar teikt, ka viņš ir absolūti nezināms un ka mēs nezinām, no kurienes viņš ir uzradies.

Un ko tad paredz tas, ja mēs apstiprinām šo valdību, un kā es to izprotu tālākajā attīstībā? Kāpēc tika izvirzīts Šķēles kungs tīri politisku apsvērumu dēļ kā iespējamais Ministru prezidenta kandidāts? Es to saredzu sekojoši, ka Šķēles kungs apvieno savā personā lielākās un arī mazākās Saeimas frakcijas un Saeimā rodas it kā stabilitāte, tiek atmestas visas pretrunas savā starpā, bet galarezultātā uz Šķēles pleciem tiek atjaunota Latvijas Zemnieku savienība. Un ko dod Valsts prezidentam tāda koalīcija? Tā dod iespēju, ka nākošajās vēlēšanās, kuras būs jau pēc septiņiem mēnešiem, Valsts prezidents tiek ievēlēts atkārtoti.

Runājot par politisko un morālo atbildību, es atkal atmetu visu iespējamo krimināLo atbildību. Atcerēsimies, ka šā gada laikā principā Māris Gailis varētu ieiet Latvijas vēsturē ar to, ka viņš ir atlaidis visvairāk ministru, to skaitā, arī valsts ministrus. Kad no amata atkāpās Piebalga kungs, nevienam, es domāju, 5.Saeimā nebija šaubu, ka viņš ir absolūti godīgs cilvēks. Un aiz viņa nevilkās nekāda gara šleife ar aizdomām un tamlīdzīgi. Viņš atkāpās tanī brīdī, kad valstī sākās banku krīze un jau tika iezīmēta budžeta krīze. Piebalga kungs uzskatīja, ka viņš ir morāli un politiski atbildīgs par to situāciju, kāda ir radusies valstī, kaut gan pēc saviem pienākumiem viņam tas acīmredzot nebija jādara. Ir Latvijas Bankas prezidents Repšes kungs ar savu aparātu, kuram bija jāseko tam, lai komercbankas normāli funkcionētu.

Analoģiski ir arī ar Vaivada kungu. Un es varu minēt daudzu citu ministru uzvārdus. Operatīvā lieta attiecībā uz Ministru prezidenta amata kandidātu Andri Šķēli ir ierosināta šā gada septembrī, un Iekšlietu ministrijas rīcībā esošo materiālu analīze liek domāt, ka Šķēle ir ļaunprātīgi izmantojis savu dienesta stāvokli pretēji dienesta interesēm. Tas izdarīts mantkārīgos nolūkos. Un tā rezultātā ir nodarīts būtisks kaitējums valsts un sabiedriskajām interesēm viņa darbības laikā Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministrijas vadošajos amatos laikposmā no 1990.gada septembra līdz 1993.gada maijam.

Mēs visi aizmirstam, ka Šķēles kungs vairākas reizes pildīja lauksaimniecības ministra pienākumus. Tas bija tajā laikā, kad Ģēģēra kungs guva traumu Vašingtonā. Tad trīs mēnešus Šķēles kungs izpildīja lauksaimniecības ministra pienākumus. Un attiecīgi arī vēl trīs mēnešus pēc tam, kad Ģēģers tika atcelts no amata.

Tātad operatīvās lietas pamatā ir materiāli attiecībā uz firmas "Lata International" funkcionāriem Edīti Jansoni un Gati Krūzi. Šo materiālu un Ģēģera rīkojumu kserokopiju analīze ļauj secināt, ka minētajā laika periodā visi stratēģiski nozīmīgie jautājumi Latvijas Republikas Lauksaimniecības ministrijā tika nodoti izpildei un kontrolei Andrim Šķēlem.

Visiem labi zināms, ka šīs stratēģijas bēdīgais rezultāts ir vismaz 54 miljoni USD. Jau no šā gada valsts budžeta mums ir jāatmaksā 10 miljonu parāds. Un šeit es atkal pieļauju, ka nebija nekādu krimināLu, nebija savtīgu nodomu Šķēles kungam, bet atkal ir jārunā par politisko un morālo atbildību.

Un cilvēks, kurš nevarēja tikt galā ar savu ministriju kā ministra vietnieks, kā ministra vietas izpildītājs, es dziļi apšaubu, vai viņš varētu tikt galā ar pašu galveno uzdevumu un svarīgāko uzdevumu - vadīt Ministru kabinetu.

Man būtu patīkami redzēt, es pēc tam noteikti arī analizēšu, kā balsos Zemnieku savienība, kā balsos Vienības partija par šo cilvēku, kurš tieši vai netieši ir vainojams, ka uz šodienu mums ir pārāk lieli parādi. Un, tikai pateicoties tā perioda Lauksaimniecības ministrijas vadībai vai bezatbildībai, ir panākta tāda situācija, ka visi šie kredīti, kuri tika saņemti, ir bezcerīgi. Un es ceru, ka pēc tam, kad šodien šī valdība tiks apstiprināta, ne no Nacionālā bloka, ne no citām partijām, kuras ietilpst valdībā, neviens vairs nekāps tribīnē un nesūdzēsies par to, ka ir izzagti vai pazuduši bez cerībām G-24 kredīti, tāpēc ka tādā gadījumā nevienam nebūs morālu tiesību par to runāt.

Izskatīti arī materiāli par Lauksaimniecības ministrijas ārējo ekonomisko darbību, tajā skaitā ir arī materiāli par firmu "Lata International" un ārzemju kredītu izsaimniekošanu, humānās palīdzības, lauksaimniecības tehnikas, izejmateriālu un finansu līdzekļu izmantošanu, kā arī par Lauksaimniecības ministrijas tehnikas izsaimniekošanu un valsts rezerves fonda izpārdošanu.

Visus operatīvos, tehniskos un citus pasākumus attiecībā uz Šķēles darbības pārbaudi ir sankcionējusi Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūra. Jau pašreizējā brīdī var secināt, ka Šķēle ir viens no lielākā finansu grupējuma līderiem ar plašiem sakariem, lobijiem valsts un komerciālajās struktūras, tajā skaitā Saeimas deputātu un valdības locekļu aprindās.

Ir pamats uzskatīt, ka savulaik, pēc atgriešanās no vizītes Austrijā, pēc salīdzinoši neilgās sadarbības ar uzņēmumu "Ventspils nafta" Šķēle ar saviem sakariem strauji un aktīvi iekļāvās vissvarīgāko un perspektīvāko tautsaimniecības objektu privatizācijas procesā.

Šeit varētu arī daudz runāt par to privatizāciju. Es domāju, ka visiem ir skaidrs, ka diemžēl šobrīd lielākā daļa valsts uzņēmumu tiek "prihvatizēta", nevis normāli privatizēta. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē to, ka valsts uzņēmums mākslīgi tiek novests līdz bankrota robežai un pēc tam par dažiem santīmiem tiek privatizēts.

Ir pamats uzskatīt, ka minētajā darbībā viņš aktīvi balstās uz ārzemju firmām, tādām kā Somijas finansu korporācija "Kultor".

Mūsu rīcībā ir arī informācija, ka pirms plaša mēroga privatizācijas uzsākšanas Šķēle aizbrauca uz Vīni, kur risināja pārrunas ar multimiljonāru Grigoriju Lučanski. Domāju, ka ar šiem faktiem vien pietiek, lai kliedētu mītu par Šķēli kā nacionālo jeb latviešu biznesa aizstāvi.

Jā, bet mitoloģija jau ir paša premjera kandidāta stiprā puse, jo Šķēles kungs vienmēr pats ir centies palikt ...

Sēdes vadītāja. Atvainojiet, Ādamsona kungs, jums atvēlētās minūtes.... Lūdzu, ja deputātiem nav iebildumu. (Starpsaucieni no zāles: "Lai runā!") Nav iebildumu? Paldies. Lūdzu, runājiet!

J.Ādamsons. ...Bet konkrētās darbības veic viņa biznesa partneri vai arī tuvākie radinieki.

Ir arī pamats uzskatīt, ka Šķēle uztur netiešus sakarus ar tā saucamās "Baiba Holding" dalībniekiem un kriminālās pasaules autoritātēm.

Šķēles grupējuma privatizēto objektu fiziskās apsardzes iekšējās un ārējās drošības garantēšanai Šķēle ir pieaicinājis bijušo kriminālpolicijas priekšnieku Laimoni Liepiņu.

Es ceru, ka... Ja mēs runājam par lauksaimniecības objektu privatizāciju, tad mēs nenonāksim analoģiskā situācijā arī ar visu valsts privatizāciju, ka ar laiku Latvija nepārvērtīsies par vienu Lučanska kunga maziņu uzņēmumu.

Gribu vēl atzīmēt, ka Šķēles darbība atsevišķos gadījumos, piemēram, tirdzniecības centra "Mežciems" privatizācijas epizodē, ir ar izteikti agresīvu un uzbrūkošu raksturu. Citēju: "Es samaksāju 100 000 Saimnieciskajai tiesai un 100 000 - pilsētai un, ja vajadzēs, samaksāšu vēl 200 000. Es jūs iznīcināšu." Beidzu citēt.

Jūs labi atceraties, ka pirms Čevera valdības paziņošanas man ar viņu bija garas un diezgan ilgas pārrunas par manu iespējamo nozīmēšanu iekšlietu ministra amatā. Es arī godīgi Čevera kungam pateicu, kādu apsvērumu dēļ es nevaru iesaistīties šajā Kabinetā, kaut gan man pret Čevera kungu personīgi absolūti nav nekādu iebildumu. Un arī to es paziņoju publiski. Tad Nacionālais bloks, "Latvijas ceļš" un arī Valsts prezidents to novērtēja ļoti atzinīgi. Kad analoģisku apsvērumu dēļ es atteicos un jau paziņoju, ka es nevaru ietilpt šajā valdībā, tad sākās uzbrukumi - taktiski uzbrukumi caur presi, kā es tā varēju uzdrīkstēties. Tajā laikā neviens neaizstāvēja Čeveru un neviens neteica, ka es esmu rīkojies nepareizi. Tagad katru dienu avīzēs tiek drukāts, un arī Valsts prezidents, atrodoties Vācijā, aktīvi atļāvās kritizēt iekšlietu ministru, kaut gan es neko tādu neesmu pateicis kā vienīgi Valsts prezidents... Ja Valsts prezidents nebūtu teicis, ka viņš ir iepazinies ar šiem materiāliem, tad arī es nebūtu šeit šodien uzstājies. Un es esmu atklātībā nācis tikai pēc tam, kad Valsts prezidents ir paziņojis, ka viņš neko kriminālu nav saskatījis.

Kā es jau teicu, ar šiem un citiem materiāliem ir iepazinies arī Valsts prezidents. Īsumā tos es esmu tagad izklāstījis arī jums. To mani spieda darīt arī mana kā deputāta un šobrīd arī vēl kā iekšlietu ministra politiskā un morālā atbildība. Daudzi runā, ka politikā es esmu maz pieredzējis, ka politika ir pietiekoši netīra spēle. Atvainojiet, cienījamie kolēģi, manuprāt, politikā ir iesaistījušies pārāk daudzi netīri cilvēki.

Un tāpēc es šodien aicinu pieņemt tādu lēmumu, kas atbilst jūsu politiskajai pārliecībai, atbildībai tautas, valsts un savas sirdsapziņas priekšā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Māris Gailis - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts runās kā Ministru kabineta priekšsēdētājs ārpus kārtas.

M.Gailis (Ministru kabineta priekšsēdētājs).

Augsti godātais Valsts prezidenta kungs, Saeimas priekšsēdētājas kundze! Deputāti, cienījamie kolēģi!

Es pieteicos uzstāties ārpus kārtas šobrīd mana kolēģa Ādamsona kunga dēļ. Un, protams, jautājums ir par tā sauktajiem Ādamsona kunga atmaskojumiem, kas adresēti Šķēles kungam. Es tiešām ļoti cienu Ādamsonu kā enerģisku vīru, kas daudz izdarīja manis vadītajā valdībā organizētās noziedzības apkarošanas uzsākšanā, kas pacēla policistu ticību saviem spēkiem, kas radīja arī zināmu drošību sabiedrībā, ka beidzot policija ir ķērusies pie lietām. Viņš nebaidījās izdarīt dažādas lietas, kas varbūt nebija tik ļoti populāras - atceraties kaut vai gadījumu ar "Lainbanku". Un tomēr šobrīd man ir jāsaka arī kas kritisks.

Diemžēl Ādamsona kungs, gadu strādādams Iekšlietu ministrijā un būdams profesionāls jūrnieks un karavīrs, tomēr nekļuva par profesionālu kriminologu, jo jūs zināt, ka tā iestāde, kas vāc šos operatīvos materiālus par Šķēli un vēl citām personām, ir Drošības policija, un nevienam ministram neizdevās - ne Čeveram, ne Kristovskim, ne arī Ādamsonam - tikt vaļā no stila, kas valdīja Drošības policijā, kuru iedibināja šīs nozares, tātad šīs policijas, vadošie kadri, proti, Drošības komitejas štata darbinieki, kuri joprojām tur strādā. Un Drošības komitejas darba stils ir pilnīgi savādāks nekā kriminālizmeklēšanas darba stils, tātad tur viņi nemeklē pierādījumus kriminālajiem pārkāpumiem, bet pilnīgi pietiek ar savāktajiem materiāliem, rakstiskām liecībām, baumām, avīžu izrakstiem, vēl dzirdētām un noklausītām telefona sarunām, lai izveidotu viedokli par cilvēku, nemeklējot pierādījumus, jo Drošības komitejai jau nevajadzēja nodot lietas tiesai. Tur ar cilvēkiem tika galā daudz vienkāršāk, jo viņus vai nu izmeta no darba, vai principā izstūma no normālas sabiedriskās dzīves. Pirms trijiem mēnešiem Drošības padome apsprieda jautājumu par to... tātad par šo bijušo Drošības komitejas profesionālo darbinieku darbību valsts drošības iestādēs, un tika pieņemts lēmums, ka šiem cilvēkiem no šī darba ir jāaiziet, lai gan likums to neprasa.

Jūs zināt, ka ir likums par civildienestu, bet civildienests neattiecas uz policiju. Un tātad civildienestā nedrīkst strādāt Drošības komitejas ziņotāji un štata darbinieki, bet policijā to aizliegts darīt nav. Un tā nu ir sanācis, ka joprojām Drošības policijā strādā šie darbinieki un tie diemžēl, izmantojot Ādamsona kunga pieredzes trūkumu, viņam ir iedvesuši šo pārliecību, balstoties tātad uz materiāliem - uz tā sauktajiem operatīvajiem materiāliem, ka ir problēmas ar Šķēles kungu. Jau vairākas reizes mēs īstenībā esam nokļuvuši neērtā situācijā, kad, būdams ātrs un straujš, Ādamsons nāca klajā ar paziņojumiem, ka ir atklāti pārkāpumi attiecībā uz vienu vai otru cilvēku. Viens konkrēts gadījums ir saistīts ar Vectirānu. Jūs varbūt lasījāt avīzēs, kur tika norādīts, ka Vectirāns esot izdarījis tādus pārkāpumus un šādus pārkāpumus... Viss šis materiāls bija Drošības policijas sagatavots. Pēc tam, kad Aizsardzības ministrija veica dienesta izmeklēšanu, izrādījās, ka mēs nevaram atrast... tātad attiecīgie virsnieki nevarēja atrast konkrētus pierādījumus, dokumentālus pierādījumus šiem pārkāpumiem. Izrādījās, ka viss tas ir blefs. Un diemžēl man jāsaka: kamēr mēs neesam redzējuši konkrētus pierādījumus par Šķēles kungu, es nekā savādāk šo lietu nevaru nosaukt kā vien par blefu. (No zāles deputāte L.Kuprijanova: "Un ja būs konkrēti?") Ja būs konkrēti, tad, es domāju, jebkurš politiķis brīnišķīgi saprot, kā viņam ir jārīkojas. Līdzīgi kā rīkojās manis ļoti cienītais Kristovska kungs, atkāpdamies no sava amata, lai gan viņš, protams, nebija cietuma sargs un tieši neapsargāja šos cietumniekus, kuri izbēga, bet, tā kā bija divas reizes pēc kārtas pamatīgas bēgšanas no cietumiem, viņš, būdams godavīrs, atkāpās no sava amata. Un es domāju, ka jebkurš tā izdarīs, ja kaut kādas lietas atklāsies... Gan es tā darīšu, gan Šķēles kungs, gan jebkurš cits cilvēks, kurš uzskata sevi par nopietnu politiķi.

Un visbeidzot. Es novēlu nākamajam Ministru prezidentam būt cietākam un apņēmīgākam un tikt galā ar šo problēmu Drošības policijā. Kā tādu izsmieklu es varu minēt faktu, ko man teica Skrastiņa kungs pirms divām dienām. Skrastiņa kungs, starp citu, ir viens no iniciatoriem... ir iniciators šīs problēmas risināšanai, kur iet ļoti grūti, jo, kā es teicu, likums īsti to neprasa. Lūk, pirms dažām dienām Drošības policija tika apbalvota ar krūšu nozīmēm "25 gadi iekšlietu sistēmā". Tās saņēma arī šie vīri, kuri iekšlietu sistēmā ir nostrādājuši tikai 4 gadus, bet tas 21 gads bija pavisam citā iestādē... Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Viktors Kalnbērzs - Latvijas Vienības partijas frakcijas deputāts. Nākamais - Modris Lujāns.

V.Kalnbērzs (Latvijas Vienības partijas frakcija).

Augsti godātais Prezident, cienījamā Saeimas vadītāja, augsti godātie deputāti!

Es uzskatu, ka tagad varbūt būtu lieki izvirzīt kādus argumentus un savu viedokli. Laikam problēma jau ir aprunāta, viss ir sarunāts, viss ir izlemts, bet tomēr es mēģināšu izteikt savu viedokli.

Es negribu, teiksim, jums deklarēt savas frakcijas viedokli, man ir zināmā mērā tāds neatkarīgs domāšanas veids, un es mēģināšu jums izteikt savu vērtējumu tai situācijai, kurā šodien mēs esam.

Man bieži vien iznāca vēlēt, es pats biju ievēlēts vienā vai otrā akadēmijā, bet tādā anekdotiskā situācijā es atrodos laikam pirmo reizi, ka man jāpieņem lēmums, man jānospiež poga par dažiem kungiem, kuru biogrāfija man nav skaidra, kuru rīcība nav prognozējama, bet kāds lēmums tik un tā jāpieņem. Visvairāk tas... vārdu sakot, saistīts ar gaidāmo premjeru Šķēles kungu. Pašreiz avīzēs, radio, televīzijā Šķēles kungs tiek parādīts tautai kā ļoti veiksmīgs biznesmenis. Bet kur tie pamati tai teiksmai? Mēs zinām - un tagad tas ir jau pateikts -, ka Šķēles kungs tomēr bija arī vadošā postenī Lauksaimniecības ministrijā tajā laikā, kad Godmaņa valdība un pēc tam arī citi dalīja kredītus G-24, kad sākās "Lata International" afēra, tātad tur kaut kādas saites ir, citādi laikam arī nevar būt. Es neesmu tik naivs, ka kādam lūgtu meklēt kaut kādu kriminālatbildību... Katram darījumam ir diriģenti un ir izpildītāji. Un šinī gadījumā es domāju, ka ir bezcerīgi meklēt kādu dokumentu, kuru būtu parakstījis Godmaņa kungs, Ģēģera kungs, Šķēles kungs. Droši vien atbildēs par visām tām afērām, nu, teiksim, Edīte Jansone vai cita kundze, vai cits kungs, bet tie kungi, kuriem bija tajā laikā vara, noteikti paliks ar tīrām rokām, viņi ir diriģenti, viņi pie instrumentiem nav pieskārušies. Un kas galu galā iznāk? Cilvēks ieņēma lielu posteni, viņš atstāja lauksaimniecību nožēlojamā stāvoklī, un pēkšņi uzplauka viņa privātais bizness, viņš kaut kādā veidā saņem milzīgus kredītus, saņem ne tikai viņš, cik es orientējos no preses izdevumiem, arī brālis, - un tā tālāk, un tā tālāk. Un pieņemsim, ka es mēģinātu tagad par kuru katru cenu tikt pie ministra posteņa - veselības aizsardzības ministra posteņa. Nostrādātu kādu laiciņu, atstātu to sistēmu sagrautā situācijā, un uzreiz uzplauktu mana... es būtu nodibinājis... kā to teikt, nodibinājis un atklājis kaut kādu elitāru klīniku. Es domāju, ka... kā to veiksmi jūs novērtētu - vai pozitīvi vai negatīvi? Es stipri šaubos. Par cik tagad es arī šaubos par šo veiksminieku.

Tātad, protams, šeit es negribu pasvītrot tāpat kā Ādamsona kungs, ka galvenais ir meklēt kriminālatbildību. Kādreiz man bija iespēja piedalīties Minhenes olimpiādē kā ārstam, specializētā grupā. Un tur bija notikums, ka teroristi uzbruka Izraēlas komandai. Nu, tur bija trūkumi apsardzē, tur bija kļūdas, kuras pieļāva policija. Pēc tam iekšlietu ministrs, Vācijas iekšlietu ministrs, mēģināja piedāvāt sevi par ķīlnieku, lai atbrīvotu tos sportistus, tas arī neizdevās, pēc tam bija neveiksmīgi mēģinājumi atbrīvot ķīlniekus, galu galā aizgāja bojā visa komanda, kopā ar teroristiem. Ko izdarīja ministrs? Viņš demisionēja. Ja Šķēles kungs tomēr ir atbildīgs par tādiem darījumiem, kas tajā laikā notika Lauksaimniecības ministrijā... Es pasvītroju - es nepretendēju uz to, lai būtu ierosināta kaut kāda krimināllieta, bet ir morālā atbildība, ir politiskā atbildība, un to nomazgāt Šķēles kungs droši vien šodien nevarēs. Mums ir zināma Ādamsona nostāja šinī jautājumā. Tikko tas viss bija pateikts. Bet vakar televīzijā, varbūt jūs ievērojāt, izskanēja tāds viedoklis. Priekš kam Ādamsonam bija šodien izteikt savas šaubas vai kaut kādas savas pretenzijas, labāk viņam pagaidīt mēnesi, trīs, trīs gadus, un tad, kad tie pierādījumi būs savākti, - tad būs īstais brīdis Ādamsonam visas tās lietas uzlikt uz galda. Labi, bet kāpēc nevar no otra gala pieiet pie šīs problēmas? Kāpēc jāgaida Ādamsonam? Kāpēc mēs nevaram šodien pateikt - Šķēles kungs, pagaidīsim, kamēr noskaidrosies tā situācija, vai jūs esat tur iejaukts vai nē, un tad, kad tas viss noskaidrosies, tad, lūdzu, jums ir visas iespējas pretendēt uz premjera amatu. Pašreiz mēs esam zināmā mērā ķirurgi, visi deputāti. Mums jāveic ķirurģiska

operācija. Mums varbūt jāatstāj vislabākie iepriekšējās valdības ministri. Mums jāimplantē jauni talantīgi cilvēki Kabineta sastāvā. Bet, lai to izdarītu, vajadzīga ļoti precīza informācija, precīzi dati, lai mēs objektīvi varam izvērtēt situāciju. Es nevaru vienā jaukā dienā ienākt operāciju zālē, kur gulēs slimnieks, un pajautāt - ziniet, kā māsiņa... analīzes visas iztaisīs, viss tur kārtībā? Jā. Vai elektrokardiogramma iztaisīta? Jā, iztaisīta, viss normāli. Un ķirurgam paprasīt: vai tu rentgenuzņēmumu redzēji? Jā. Tur ir, teiksim, augšstilba lūzums. Kāds tas ir? Šķembains vai šķērslūzums? Ziniet, šķērslūzums. Ā, un tad es ņemšu skalpeli un uzreiz taisīšu griezienu. Jūs saprotiet, ja es mēģināšu pildīt kaut kādu atbildīgu darbu, man pašam jāiepazīstas ar primāro dokumentāciju. Un es mēģināju. Es lūdzu Ādamsona kungu - parādiet man, kādi dokumenti ir jūsu rīcībā. Es gribu pats novērtēt situāciju. Pats apskatīt rentgenuzņēmumu un tā tālāk. Nu es saprotu, ka tā dokumentācija nav deputātiem pieejama, un to nevar it kā izdarīt, nevar to dot presei. Bet pagaidiet, mēs taču varam organizēt slēgto sēdi un bez preses pārstāvjiem padiskutēt, uzzināt visus sīkumus, varbūt arī saņemt zināmu paskaidrojumu no Šķēles kunga, un tad tas lēmums būtu zināmā mērā objektīvs. Bet tagad mēs nevaram tikt pie tās dokumentācijas.

Nesen es piedalījos Krievijas Medicīnas zinātņu akadēmijas prezidenta vēlēšanās kā Krievijas akadēmijas akadēmiķis, un bija interesanta situācija: tur bija zināma cīņa starp kandidātiem, un vēlēšanu dienā bija atsūtīta telegramma, kurā bija teikts, ka... it kā telegramma prezidentam, ka uz viņa privātrēķina pārskaitīta zināma summa dolāros par to, ka viņš ir parakstījis vienu līgumu ar vienu firmu, viņam tā nauda pienākas kā starpniekam. Tas bija viltojums. Un veidojās tāda situācija: tie, kas bija apkārt, gribēja noslēpt to dokumentu, bet ko izdarīja prezidents? Viņš teica - nē! Viņš pats nolasīja to telegrammu, parādīja visu to dokumentu mums, akadēmiķiem, mēs uzdevām jautājumus, noprecizējām, ka tādas bankas vispār nav, tas viss ir vienkārši izgudrojums, un, ziniet, viņš atkārtoti - gandrīz vienbalsīgi - tika ievēlēts kā prezidents. Tātad ļoti daudz nozīmē tas moments, ka cilvēks var balsojot... kaut kāda orientācija viņam būtu. Protams, mans uzskats arī agrāk bija, ka bloka valdība nav perspektīva. Tas ir strupceļš, un tā nebija kaut kāda... teiksim, kāda negatīva mana nostāja pret Čevera kungu. Es viņu ļoti cienu un cienīšu turpmāk, bet man gribējās toreiz, lai Čevera kungs, tā teikt, izietu ar iniciatīvu: "Es esmu bloka vadītājs, bet mana iniciatīva - izjaukt visus blokus. Veidosim koalīcijas valdību!" To es gaidīju. Bet tagad it kā es sagaidīju to, ka tagad veidojas koalīcijas valdība, bet es nekad negaidīju, ka pēkšņi uzpeldēs tāda persona ar neskaidru pagātni. Es domāju agrāk, ka mūsu tauta ir ļoti talantīga, un man likās, ka daudz grūtāk atrast tādu talantīgu, izcilu cilvēku, kuram ir melna pagātne. Bet izrādās, ka ir otrādi: simt gudras galvas, bet atrast simtpirmo galvu es... praktiski šodien tāda situācija, ka es nevaru atbalstīt to simtpirmo galvu. Kāds man būtu priekšlikums? Es uzskatu, ka... es gribu aicināt, ka jāsteidzas lēnām. Un ko tas nozīmē? Tagad man liekas, lai gan viss ir apspriests, viss izšķirts un viss... ir jau pieņemts lēmums, bet tomēr... Vai jāsaorganizē slēgtā sēde, vai mums visiem jāuzmet acs tiem dokumentiem un vēlreiz jāizvērtē, jāpārdomā, tur ir vajadzīgs laiks. Priekš kam mums vienas ziemas valdība? Un priekš kam mums tāda dāvana tautai, kuru mēs šodien laikam pasniegsim? Es uzskatu, ka varbūt man nav tā gudrā galva. Lai 99 galvas izšķir pareizi to jautājumu. Bet es domāju - ja mēs tagad apstiprināsim šo valdību, tas būs... vārdu sakot, tad es varu gaidīt tikai tautas apmuļķošanu. Un es aicinu tomēr ļoti mierīgi un izsvērti pieiet pie šīs problēmas. Nevajag tādā steigā. Es ceru, ka tomēr mēs apzināti atradīsim kaut kādu pieņemamu lēmumu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Kalnbērza kungs! Kā es sapratu, jūs arī aicināt atlikt jautājuma izskatīšanu? Kāds ir jūsu galasecinājums?

V.Kalnbērzs. Mans secinājums. Redziet, šeit ir daudzas lietas jānoskaidro, un pašreiz tāda steiga, bez pārtraukuma... Mēs nevaram uztvert to situāciju. Es domāju, ka vajadzētu tiešām tādu ilgstošu pārtraukumu - dienu vai divas, vai trīs. Izsvērt visu to situāciju. Mēs daudz ko šodien dzirdējām.

Sēdes vadītāja. Paldies. Modris Lujāns - pie frakcijām nepiederošs deputāts. Nākamais - Raitis Apalups.

M.Lujāns (pie frakcijām nepiederošs deputāts).

Labdien, cienījamie kolēģi! Ja Kreituses kundze atļauj, es arī uzrāpšos Saeimas tribīnē.

Sēdes vadītāja. Vēlams to nedarīt.

M.Lujāns. Protams, es sākotnēji plānoju novēlēt Valsts prezidenta kungam labu apetīti, bet es skatos, ka viņš ir ieradies zālē. Iespējams, ka tas nav nepieciešams. Kaut jel kā... Dobeļa kungs teica - pēdējā laikā pie mums visi kļuvuši par pareģiem, un man arī radies jauns pareģojums: ja Ulmaņa kungs premjera vēlēšanu laikā iziet ieturēt maltīti, tas premjers parasti "izkrīt". Cerams, ka šinī gadījumā šī secība nepiepildīsies. Un, ja Saeimai šodien izdosies beidzot apstiprināt "sešzvaigžņu konjaka valdību", tā būs laba Ziemassvētku dāvana tiem, kam ļoti kremt valdības izveidošanas atkarība no "Līdztiesības" deputātu balsīm. Šodien es nebalsošu par piedāvāto valdības sastāvu. Un tas nozīmē, ka, piemēram, Tabūna kungs, Vidiņa kungs un Dobeļa kungs var par to mierīgi nobalsot. Sakarā ar valdības veidošanu es varu izteikt tikai dažas principiāla rakstura piezīmes. Ir beidzot jābeidz grozīt cilvēkiem galvas. Ko nozīmē profesionāla valdība, par kādu šeit daudzina Šķēles kunga komandu, un ko nozīmē politiska valdība, kāda Latvijā ir bijusi līdz šim? Saeimas diskusiju rezultātā tautā ir izveidojies nepareizs priekšstats, ka profesionāla valdība ir tā, kas strādā, bet politiska - tā, kas visvisādi manevrē un tukši runā. Nekas tamlīdzīgs! Abi valdību tipi atšķiras ar atbildību vēlētāju priekšā. Kāda atbildība būs Ministru prezidentam, kurš nepieder nevienam no politiskajiem spēkiem, par kuriem tauta nobalsoja? Pieņemsim, ka valdība strādās labi. Bet ja ne? Ja pēc trim mēnešiem valdības atskaites vietā mēs saņemsim bezgala taisnošanos un roku plātīšanu, kas par to atbildēs? Vismaz es tā ļoti centos iepazīties arī ar Satversmi. Vismaz 53.pantā ir rakstīts, ka Valsts prezidents par savu darbību politisku atbildību nenes. Bet jautājums: ja arī premjers nenes atbildību, kas tad to nesīs? Valdībai jābūt politiskai, kuras sastāvā ir pārsvarā profesionāļi. Ja tik ļoti gribas profesionālas valdības, tad Saeimas vēlēšanu vietā vajadzēja rīkot tieši tautas nobalsošanu, kā tas bija parasts pirmatnējās kopienas laikos. Par tā saucamo tiešo demokrātiju var interesenti izlasīt memuārus Kadafi "Zaļajā grāmatā". Un, darot tā, kā viņš māca, būs profesionāla valdība.

Otrs. Piedāvātā valdība nav nekāds kompromiss vai - vēl vairāk - konsensuss starp dažādiem politiskiem spēkiem, kuri kādreiz bija sastrīdējušies, bet, sapratuši tautas vēlmes, izlīga mieru. Nekāda izlīguma starp elitārām un politiskām grupām nevar būt, jo vēl nav beigusies privatizācija un burbuļo naftasvads. Konfrontēšanās bija un būs gan Saeimā, gan valdībā. Ir noticis izlīgums par portfeļu sadalījumu, ne vairāk. Tāpēc visi interesantie notikumi vēl priekšā, un šodien problēmas nevis beidzas, bet sākas. Portfeļi izrādās spēcīgāki par politiskajiem principiem. Žēl, ka Nacionālā izlīguma bloks aiziet nebūtībā un var kļūt par vēsturisko izsmieklu. Šis bloks tiešām varēja ielikt pamatus sociālam izlīgumam starp tiem, kuri demonstrēja savu "nē" 15.decembrī, un tiem, kuru spēkos pārvērst šo "nē" vismaz daļēji par "jā" pēc Rietumu sociāldemokrātijas parauga. Ar jauno valdības veidošanu ir radīts izlīgums starp šīs pasaules varenajiem, bet tas nebūs stabils.

Treškārt. Nevajag stāstīt cilvēkiem, ka tie, kuri ir parādījuši sevi biznesā un ir spējīgi nopelnīt naudu sev, kļūstot par premjerministriem, spēs to visu atkārtot valsts mērogā par labu visiem. Es negribu cilāt visas tās aizdomas par pretendentu, ar kurām pilnas avīzes. Pretendents ir darbojies kapitāla sākotnējās uzkrāšanas periodā. Šim periodam ir viena interesanta iezīme - liela nauda tiek pelnīta, atņemot to citiem. Vai tas notiek atklāti vai slēpti, likumīgi vai nelikumīgi, - tas ir cits jautājums. Tas vispār nav mūsu kompetencē. Šeit mēs nevaram runāt arī par to, vai tas ir labi

vai slikti. Tā ir laikmeta iezīme. Bet mēs varam runāt par to, ka kapitāla sākotnējās uzkrāšanas perioda veiksmīgs uzņēmējs var būt ne tas labākais premjers. Jo uzņēmējdarbības metodoloģiju pretendents pārnesīs uz Ministru kabinetu, valdība galīgi aplaupīs cilvēkus. Latvijai vajadzīga jauna valdība. Pašreizējai valdībai nav morālu tiesību tālāk darboties, kā parādīja 15.decembris. Valdība ir noņēmusi no sevis atbildību, ko šodien arī parādīja Gaiļa kungs. Izrādās, ka visu šo gadu viņš nav zinājis, ar ko nodarbojas Ādamsona kungs. Protams, īpatnēja situācija veidojas. Bet ir vajadzīga arī spēcīga opozīcija valdībai, un es domāju, ka tā neliks sevi gaidīt. Un es aicinu visus mūs padomāt. Mēs esam tautas priekšstāvji. Mēs šodien stāvam savas tautas priekšā, un mums, gribēsim vai ne, tiem, kas nospiedīs šīs podziņas, būs jārēķinās ar to, ka būs jānes atbildība. Varbūt ne gluži tauta varēs katrreiz panākt, bet vismaz savas sirdsapziņas priekšā. Un tādēļ es domāju vēlreiz padomāt, pirms balsosim, ko mēs atbalstīsim.

Sēdes vadītāja. Raitis Apalups - Latvijas Vienības partijas deputāts. Nākamais - Paulis Kļaviņš.

R.Apalups (Latvijas Vienības partijas frakcija).

Cienītais Valsts prezident! Godājamā Saeimas priekšsēdētāja! Prezidij! Mīļie kolēģi! Man Dievs ir devis to godu dzimt reizē ar Pestītāju, un tāpēc es runāšu ne no papīra, bet no savas galvas, kādu man mīļais Dievs ir devis. Es gribu atsaukties uz diviem Latvijas klasiķiem, par cik te tika pieminēta kaušana un laiva. Imants Ziedonis teica tā: "Kad vušku kāva, tad spiras bira." Bet par laivu attiecībā uz Rūdolfu Blaumani un viņa noveli "Nāves ēnā": mēs, Saeima, esam uz šā ledus gabala, un paldies Valsts prezidentam, kurš filmā "Nāves ēnā" Gunāra Cilinska personā pārgrieza savu roku, lai ar savu asini glābtu zēnu. Šinī gadījumā es uzskatu, ka Valsts prezidents ir glābis savu tautu. Un Andris Šķēle ir piedzinis to laivu pie šā ledus gabala, kurā mēs visi, lai arī kā gribētu, iekāpt iekšā nevarētu, un, laivai braucot pa ūdeni, nekad nebūs tāda situācija, ka tā būs sausa. Savas vainas un nelaimes ir Andrim Šķēlem, kurš ir dzimis Apē. Es savā laikā strādāju tur blakus - Trapenē - un pazīstu viņa vecākus. Savas vainas ir visiem. Es negribu nonievāt to, ko teica Jānis Ādamsons, nedz arī piekrist tam, ko teica Māris Gailis. Tās ir politiskas spēles. Un ar politiku ir tāpat kā "Skroderdienās Silmačos". Ābrams saka Pindacīšai: "Tu esi viena smucīga mātīte!" Mans lūgums ir, cienījamie kolēģi, sēsties tajā laivā, kas ir piebraukta pie šā ledus gabala, braukt uz to krastu, kur ir mūsu Brāļu kapi, kur ir piemineklis ar uzrakstu "Tēvzemei un Brīvībai", kur ir Latvija un latviešu tauta. Un, ja šis... kāds negodis būs šo svētumu aptraipījis, tad pēc slavenajiem Rūdolfa Blaumaņa vārdiem "Mans gods ir manas tautas gods" ir vēl arī citi vārdi, kurus varam pielietot. Un es aicinu kolēģus pirms Ziemassvētkiem nepulgot vienam otru, bet darīt tā, lai šo Ziemassvētku vakaru mierīga un droša sagaidītu mūsu tauta un mūsu vēlētāji, - ievēlēt to valdību, kuru sastāda Andris Šķēle, kuram šo valdību uzticēja sastādīt Guntis Ulmanis. Paldies. (Aplausi.)

Sēdes vadītāja. Paulis Kļaviņš - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts. Nākamais - Imants Liepa.

P.Kļaviņš (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamais Prezidij! Augsti godājamais Prezidenta kungs! Cienījamā Saeima! Nevajadzētu mums runāt šeit kā tiesnešiem, kas visu zina, visu ir noskaidrojuši un tagad var tiesu spriest. Ja to dara tomēr nezinot, tad tas nepārliecina, maigi izsakoties, bet īstenībā jau šāda veida tiesas spriešana par kādu personu robežojas ar demagoģiju. Nevajadzētu mums arī runāt kā praviešiem, kas jau tagad var pateikt nenovēršamo valsts bojāeju. Tad ir jāvaicā - kāds Dievs šos praviešus mudina tā spriest? Mēs esam ievēlēti šeit, lai ar lielu atbildību strādātu mūsu valsts pilsoņu un Latvijas iedzīvotāju interešu labā. Un es varu tikai apsveikt Andri Šķēli par šo uzdrošināšanos. Ja viņš, būdams sekmīgs uzņēmējs, ir gatavs uzņemties tik nepateicīgu lomu - šinī grūtajā valsts stāvoklī vadīt Ministru kabinetu - , tad tā ir tiešām drosme, un tā liecina par spēju panest

apvainojumus un saņemt avansa veidā kritiku par darbu, kurš vēl nav sācies. Tā ir drosme, tā ir spēja, un paldies Dievam, ka ir tādi cilvēki, kas šo lomu uzņemas veikt. Situācija 6.Saeimā pēc diviem neveiksmīgiem valdības sastādīšanas mēģinājumiem, ņemot vērā politisko spēku sadrumstalotību un pretrunu starp partijām, ir sarežģījusies. Neviens no mūsu vēlētājiem neparedzēja, ka izveidosies divi bloki. Ka šie divi bloki nu pastāv, tas nav brīnums. Par to nav ko brīnīties. Viss noris savā ziņā dabiski. Ja arī trešais valdības sastādīšanas mēģinājums izrādītos neveiksmīgs, iestātos nopietna parlamentārā krīze. Tā smagās ekonomiskās situācijas dēļ valstī nav pieļaujama. Tāpēc LZS, KDS un LDP frakcija uzskata par nepieciešamu pievienoties Deklarācijai par Ministru kabineta darbību un uzticības balsojumā atbalstīt Andra Šķēles sastādīto valdību. Mūsu frakcijas deputāti uzskata, ka frakcijas samērā pieticīgā pārstāvniecība valdībā nedos tai pietiekamu iespēju ietekmēt valdības darbību tautsaimniecības un finansu sfērā, tāpēc varam uzņemties atbildību par valdības īstenoto politiku tikai atbilstoši mūsu līdzdarbībai, atbilstoši mūsu politisko principu ievērošanai, kas patlaban visnotaļ atspoguļojas valdības Deklarācijā par Ministru kabineta darbības programmu un saskan ar Eiropas Kristīgo demokrātu politikas pamatnostādnēm. Esam spiesti mācīties kompromisa nepieciešamību demokrātijas īstenošanā. Sešu frakciju vienošanās par iespējamo risinājumu nenācās viegli. Tā bija grūta izšķiršanās - atteikties no daža maksimāla ideāla, no prasības, kuru bija iecerējuši politiskie darbinieki, runājot par vajadzīgo programmu ar saviem vēlētājiem pirms vēlēšanām. Viss ir iespējams tikai tiktāl, ciktāl šī situācija mums to pieļauj. Un tāpēc vēlreiz aicinu balsot par šo Ministru kabinetu, izteikt cerību, ka mēs iesim uz augšu, nevis uz leju, izteikt cerību, ka mēs izkļūsim no saimnieciskās krīzes, ka mūsu valsts iedzīvotājiem ies labāk nākamajā gadā, jo tas galu galā ir atkarīgs ne tikai no valdības darbības, bet no visas Saeimas spējām reizi par visām reizēm sakārtot likumdošanu un īstenot atklātu, godīgu, saprātīgu politiku, par to visi mēs esam līdzatbildīgi. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Imants Liepa - frakcijas "Latvijai" deputāts. Nākamā - Anna Seile.

I.Liepa (frakcija "Latvijai").

Cienījamie klātesošie! Man ir bijusi tā izdevība šodien jau otrreiz noklausīties par iespējamās valdības apstiprināšanu, un abi šie varianti ir ļoti, ļoti līdzīgi, proti, emocijas prevalē pār vadības teorijas atziņām. Un, šeit tālāk runājot, es gribu atsaukties uz Dobeļa kunga pieminēto tēzi, ka par valdību atbildību nes visi simts Saeimas deputāti. Un tajā pašā laikā es gribētu aicināt atcerēties latviešu tautas gudrību, ka emocijas ir tas sliktākais padomdevējs, un šajā sakarībā turpmāko diskusijas gaitu, cik tas ir iespējams, pavērst no emocionālā viļņa uz racionālo pusi. Un šajā aspektā, pirms izšķiršanās, par ko balsot neatkarīgi no frakciju lēmumiem, es jautāju sev, kādi ir tie kritēriji, pēc kuriem es varu vadīties, izšķiroties par tādu vai citādu lēmumu. Mērķis ir zināms, izšķirties - būt vai nebūt šodien priekšā liktajai valdībai. Kādi ir kritēriji, pēc kuriem mums vadīties? Un tad es redzēju, ka tādi kritēriji varētu būt vismaz trīs, proti: pirmkārt, tā ir Deklarācija, otrkārt, tās ir personālijas, un, treškārt, tās ir zinātnes (konkrētāk - vadības teorijas atziņu iemiesošana tajos materiālos, ko šodien mums ceļ priekšā).

Un tā, par pirmo - par Deklarāciju. Pats nosaukums liecina, ka deklarācija deklarē, un šajā sakarībā izlasot Deklarāciju, deklaratīvo daļu, kaut arī tikai vakar pēc pusdienas saņemto, var sacīt, ka tā ir pieņemama. Un te nekāds brīnums nav un nevar būt, jo tā ir kompilācija no divām iepriekšējām deklarācijām, un būtu ļoti, ļoti... gaužām bēdīgi, ja šādu kompilāciju kāds nevarētu veikt. Deklaratīvā daļa ir atbalstāma, neapšaubāmi.

Tālāk - par personālijām. Es šeit negribu atkārtoties, tikai varu teikt otru latviešu tautas atziņu: nav dūmu bez uguns. Cienījamie klātesošie, es šodien, nākot uz balsošanu, vairāk vai mazāk biju

skaidrībā, kā man balsot, taču tagad tādas skaidrības man vairs nav. Es nevaru balsot par tādu cilvēku Ministru kabineta prezidenta amatā, uz kuru šī ēna krīt, un šī ēna nav noskaidrota.

Tālāk. Dzirdot Ādamsona kunga un Gaiļa kunga teiktos vārdus, man rodas jautājums, vai Ādamsona kungs nav pārāk daudz izdarījis savā amatā šajā gada laikā.

Un visbeidzot - par vadības elementu...

Sēdes vadītāja. Runājiet droši, jums ir vēl 10 minūtes! Tas bija cits signāls.

I.Liepa. Paldies, es jau domāju ka 15... Par vadības elementu iestrādi mums izsniegtajos materiālos. Cienījamie deputāti un visi klātesošie, tādu šeit nav vai tikpat kā nav. Argumentācija, lūk, par apstiprināmās valdības struktūru, tātad - par mūsu valsts pārvaldes struktūru. Kā ir atspoguļojušies šie vadības teorijas elementi. Pirmkārt - mums visiem ir izdalīts dokuments, kurš ir reģistrēts ar numuru 130, un tajā ir ieteikums izmainīt 1925.gada 1.aprīļa likumu, un otrajā ieteikuma punktā stāv rakstīts mats matā (citēju): aizstāt 2.panta pirmajā daļā vārdus "vienu Ministru prezidenta biedru" ar vārdiem "vienu vai vairākus Ministru prezidenta biedrus". Jautājums - kādēļ viens biedrs ir jāaizstāj ar četriem? Lai labāk varētu biedroties? Lai labāk varētu struktūras strādāt, funkcijas veicot? Stipri šaubos par to. Argumentāciju šodien iesniegtajos materiālos tādam pagriezienam es nesaskatu.

Tālāk. Paskatīsimies mums izsniegtajā materiālā nr.133, lapaspusēs, kuras ir numurētas ar pirmo un otro numuru! Šeit ir 16 ministrijas un 28 ministri. Personīgi es vienmēr esmu iestājies pret to kārtību, ka mūsu ministrijās ir arī valsts ministri. Ja ir vajadzība, palielināsim ministriju skaitu un nekaunēsimies no tā, bet nevis vienā ministrijā vienlaicīgi apstiprināsim četrus ministrus, kā tas, piemēram, ir redzams mums izsniegtā dokumenta 2.lappusē attiecībā uz Zemkopības ministriju. Vai uz Labklājības ministriju, kur tādu ministru ir trīs. Vai, teiksim, uz Finansu ministriju, kur arī tādu ministru ir trīs. Palielināsim tādā gadījumā ministriju skaitu! Un tik un tā ārzemnieki, mūs satiekot, sacīs, ka katrs otrais vai trešais, kas brauc no Latvijas, ir ministrs.

Lūk, cienījamie kolēģi, izejot no tā, no personālijām, no šīs vadības teorijas elementu... nevis par kaut kādu tur lielu teoriju, bet par elementu absolūtu ignoranci... es uzskatu, ka šodien iesniegtais materiāls nav pienācīgi sagatavots (par to liecina gan personālijas, gan arī struktūra) un ka būtu vēlams vēlreiz šos jautājumus nopietni pārdomāt, un es pievienojos Kalnbērza kunga teiktajam, proti, uz noteiktu neilgu laiku atlikt šā jautājuma izskatīšanu un līdz tam laikam nopietni pastrādāt, lai novērstu visas šīs elementārās, ļoti elementārās un naivās lietiņas, kuras es te minēju un kuras katram ir ļoti, ļoti saskatāmas - vienalga, vai viņš atrodas šajā zālē vai arī kaut kur citur, tas ir vienalga. Paldies, cienījamie kolēģi, par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Anna Seile - LNNK un LZP frakcijas deputāte! Nākamais - Aivars Endziņš.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Augsti godātais Valsts prezident! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Deputāti un pārējie klātesošie! Īstenībā mēs šodien runājam par divām lietām - par valdības Deklarāciju un par iespējamo valsts Ministru prezidentu. Bet pārāk maz uzmanības mēs veltām tieši šai pirmajai daļai, visas emocijas un visas runas atstājot tikai šīs konkrētās personas - Andra Šķēles - apspriešanai. Gribu dažus vārdus teikt par sagatavoto valdības Deklarāciju. Un gribu atzīties jūsu visu priekšā: ja vēstures ratu varētu nedaudz atgriezt atpakaļ, es labprāt otrreiz balsotu par Māra Grīnblata valdību un tās Deklarāciju. Bet nevar pagriezt vēstures ratu atpakaļ, un tādēļ šodien ir jāizšķiras, vai latviešu tauta joprojām paliks neziņā, kāda būs valdība, cik ilgi mēs skatīsim šīs

kandidatūras, vai mēs atradīsim piemērotu kandidatūru, piemērotu valdību un izlemsim šo jautājumu jau šodien. Es iesaku to darīt jau šodien. Un kāpēc? Arī manas personiskās šaubas un arī šaubas kā LNNK partijas priekšsēdētājai ilga ļoti ilgu laiku. Atbalstīt vai neatbalstīt šo valdību, kuru mēs visi saucam par kompromisa valdību? Un tāpēc es ļoti rūpīgi piedalījos programmas izstrādāšanā, darīju ko varēju, lai to sagatavotu atbilstošāku arī LNNK programmām un iestrādātu visus iespējamos kompromisus.

Es nosaukšu tikai dažus principus, kas mani apmierina šajā Deklarācijā. Andris Šķēle sola valsts atbalstu lauksaimnieciskajai ražošanai, tas ir man pieņemami, to vajadzēja darīt jau sen, arī iepriekšējām valdībām. Īpaša vērība sociālajām programmām. To mēs esam nogulējuši. Mūsu tauta grimst nabadzībā, tā visi saka, bet neviens nepasniedz palīdzīgu roku, ir pēdējais laiks to darīt. Solījums zemes reformu veicināt, atzīstot, ka tā ir atstāta bez līdzekļiem. Visās iepriekšējās valdībās zemes reformai netika piešķirts vajadzīgais finansējums. Andris Šķēle to sola. Nupat es dzirdēju saucienus no zāles, ka ir, kas pasniegs palīdzīgu roku, un te nu es gribu teikt, ka ne jau ar tām "humpalām" mēs pasniegsim to palīdzīgo roku, bet ir jāattīsta valstī ražošana. Un Šķēles programmā ir teikts - atbalstīt līdzšinējās reformas un privātīpašniekus.

Protams, programma ir viena lieta, un otra lieta ir jaunā Ministru prezidenta kandidatūra. Un tad nu es gribu jums teikt: cienījamie deputāti, mums ir jāizšķiras, ko mēs šeit darām - vai mēs sev izvēlamies ģimenes draugu vai Ministru prezidentu. Ja es sev izvēlētos ģimenes draugu, tad es vēlētos tādu pieticīgu cilvēku, un es domāju, ka mans draugu loks tik tiešām ir nedaudz pieticīgāks nekā Andris Šķēle un viņa draugu un īpašumu loks. Bet mēs izvēlamies valsts prezidentu... (Starpsauciens no zāles: "Ministru prezidentu!") es atvainojos, Ministru prezidentu, un tāpēc ir vajadzīgs skatīties arī no šā valstiskā viedokļa, no viņa personiskajām īpašībām, un, šādi vērtējot, kā uzņēmīgu cilvēku, ekonomiski domājošu cilvēku, mūsdienu procesos līdz ausīm iekšā esošu cilvēku es varu atbalstīt Andra Šķēles kandidatūru. Protams, Andrim Šķēlem šis ir liels risks, vai šī valdība varēs strādāt, jo nav tā, ka viena partija - balsts, ka vienas partijas vairākums balsta Ministru prezidentu. Deviņas partijas balsta. Saskaldīta būs šī valdības atbalsta grupa. Un tas ir zināms risks viņa turpmākajai politiskajai karjerai un varbūt arī ekonomiskajai darbībai pēc tam, kad viņš nebūs Ministru prezidents. Bet te parādās vēl viena viņa īpašība - viņš ir pietiekami izlēmīgs un pietiekami drošs.

Trešais, ko es vēl gribu atzīmēt. Mums ir vēl mazliet jāpaskatās atpakaļ vēsturē. Te daudzi piemin to laiku, kad Andris Šķēle uzņēmās Ģēģera vietā vadīt toreizējo Lauksaimniecības ministriju. Jā, es biju šajā Augstākajā padomē un atceros šo laiku, Augstākajā padomē toreiz strādāja spēcīga lauksaimnieku grupa, kura sagatavoja visu šo likumu kopu - gan par zemes reformu, gan par īpašumu privatizāciju, gan par kolhozu un sovhozu pārveidošanu par paju sabiedrībām un SIA. Šajā grupā ietilpa tādi vārdi kā Guntis Grūbe, Stefans Rāzna, Voldemārs Strīķis, Ārijs Ūdris, Andris Felss, jā, arī Lucāns, mazliet kreisāk noskaņots, Kazimirs Šļakota, Krūgaļaužs un daudzi citi. Un, gribam vai ne, tāda lobija lauksaimniecībai un zemkopībai kā līdz šim vairs nav parlamentā Latvijā bijis. (Es nezinu, kā būs 6.Saeimā, bet 5.Saeimā šī zemkopības aizstāvniecība bija mazinājusies.) Un arī no šā viedokļa, ka toreiz neatlaidīgi šī lauksaimnieku grupa pieprasīja Godmaņa kungam, Ministru prezidentam, Ģēģera demisiju, iesakot viņa vietā Andri Šķēli. Tāda bija tā īstā vēsture. Jau toreiz tika izvēlēts uzņēmīgs cilvēks, kurš varēja šos procesus vadīt. Un tieši šo kredītu dēļ, tieši šo kredītu šaubīguma dēļ, tieši Latvijā ievestā lielā lopbarības graudu daudzuma dēļ un humānās palīdzības graudu daudzuma dēļ šī lauksaimnieku grupa uzskatīja, ka ir jāmaina lauksaimniecības ministrs. Tas notika.

Par to, vai vairāk vai mazāk veiksmīga bija Andra Šķēles darbība, aizvietojot Ģēģeru, ir grūti tagad spriest. Es domāju, ka to varēs redzēt tikai pēc vairākiem gadiem, neviens ministrs reformu laikā nevar būt mīļš un labs. Bet šīs reformas bija jāveicina. Un es gribu jūs aicināt palūkoties vēl

nedaudz atpakaļ. Nu kas tad būtu, ja nebūtu pieņemti šoreiz šie reformas likumi? (Es runāju vairāk par lauksaimniecību, jo man tā ir tuvāka nozare un arī Andris Šķēle nāk no šo cilvēku vides.) Kas tad būtu? Tagad vēl būtu mums tās paju sabiedrības, kad "kombikorms" mums no Krievijas nepienāktu? Un tāpēc šis process ir neatgriezenisks.

Un tāpēc es aicinu visus izšķirties jau šodien un izteikt uzticību šai jaunajai valdībai. Filozofēšana par to, vai mēs varam izveidot savādāku Ministru kabineta sastāvu, šeit ir nevietā tāpēc, ka to nosaka likums par Ministru kabineta iekārtu, un, tikai grozot trijos lasījumos šo likumu, mēs varēsim pārveidot esošo Ministru kabineta struktūru. Tas viss mums vēl ir priekšā, bet valdībai jāsāk strādāt, lai Latvijā dzīve ietu uz augšu. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Aivars Endziņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

A.Endziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamais Valsts prezidents kungs! Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi!

Mēs šodien šajā zālē vairāk diskutējam nevis par valdības Deklarāciju, nevis par valdības sastāvu, bet par kaut ko citu, diskutējam par aicināto Ministru prezidenta kandidātu Šķēles kungu, par viņa personību. Kas tam ir par iemeslu? Kāpēc? Acīmredzot tāpēc, ka presē ir izskanējušas bažas, ka, lūk, Šķēles kungs ir saistīts ar ēnu ekonomiku vai ir pārkāpis likumu, ka pret viņu ir ievadīta operatīvās izpētes lieta vai operatīvās meklēšanas lieta... Un šeit no šīs tribīnes daudzi deputāti par to runā un izsaka šaubas. Kas runā? Nupat kolēģis runāja par ēnu - kamēr tā nav izklīdusi, tikmēr nevajadzētu aicināt... Bet, ja es tā paskatos uz šeit, zālē, sēdošajiem deputātiem un arī uz tiem, kuri runāja no šīs tribīnes pirms manis... nu kaut vai sāksim ar Saulīša kungu... Vai par jums presē nerakstīja, ka jūs esat izsaimniekojis Kristīgo demokrātu savienības materiālos līdzekļus? Jūs šeit sēžat. Vai šeit netika runāts un no šīs tribīnes nerunāja Kostandas kungs, par kuru presē izskanēja un bija Valsts drošības komitejas PSRS pulkveža kāda liecība, ka, lūk, viņš ir sastrādājies ar Valsts drošības komiteju, sniedzis informāciju... Tā ir ēna vai nav ēna? Kalnbērza kungs! Vai tad par jums arī savulaik presē nerakstīja, ka, lūk, arī jūsu darbībā, finansiālajā darbībā, ir kaut kādi plankumi, kaut kādas ēnas? Rakstīja. Bet jūs arī tagad sēžat šeit. Un šeit Rubina kungs runāja par saviem pieciem bērniem studentiem, kurus viņš aicina emigrēt jeb kuri taisās emigrēt... Vai par jums arī nupat nerakstīja un neinteresējās, no kurienes līdzekļi... un tā tālāk... ir radušies? Un tagad man ir jautājums: no kurienes un kā tas viss parādās? Ja par to raksta prese... ja par to runā cilvēks, kurš stāv no malas, tad es to saprotu. Bet ja iniciatīva nāk no amatpersonas, no iekšlietu ministra, kura padotībā ir Drošības policija, kura padotībā ir Ekonomiskā policija? Tātad struktūras, kurām ir jācīnās pret izlaupīšanu, ir jāsauc pie atbildības. Un ja no šīs tribīnes šī amatpersona runā par operatīvas izstrādes lietām, par operatīvās meklēšanas lietām? Ir mums likums par operatīvo darbību. Un, manuprāt, amatpersonai, tāda ranga amatpersonai, nav tiesību publiski runāt - un, vēl jo vairāk, runāt par to, ka pret kādu no konkrētām personām ir kaut kāda lieta ierosināta. Tā ir operatīvā darbība. Es savā jaunībā arī esmu strādājis kriminālmeklēšanā par operatīvo pilnvaroto, un man liekas, ka neviens operatīvais darbinieks nav tiesīgs publiski kaut ko tamlīdzīgu izteikt, kaut arī ir runa tikai par aizdomām. Tikai tad, kad ir savākti pierādījumi, kad var kaut ko ierosināt, tad acīmredzot var runāt, bet tad arī lietas virzība ir pavisam cita. Tad tiek ierosināta krimināllieta. Ja ir runa par Saeimas deputātu, tad ir jāsaņem Saeimas piekrišana, ka tiek uzsākta izmeklēšanas darbība. Bet nevis tādā veidā, ka tas aiziet presē un sākas ažiotāža... Un acīmredzot... ja mēs šādā veidā turpināsim, nu tad praktiski ir tā: tikko tiks saņemts kāds anonīms raksts... kaut likums it kā vairs neparedz, ka uz anonīmiem ziņojumiem būtu jāreaģē, bet tas turpinās... Un tātad, ja ir kāds anonīms ziņojums, tātad aizdomas ir... nu, kā tautā saka, nav dūmu bez uguns... Un ko tad tas nozīmē? Tas nozīmē, ka, kamēr, lūk, visas ēnas nebūs izklīdušas, mēs nekādus lēmumus

pieņemt nevaram. Vai tā tas ir? Vai tā mēs varam rīkoties? Es domāju, ka tīri no juridiskā viedokļa acīmredzot ir jāraugās... un ka mēs varam runāt par to, ka kāds ir noziedzies, tikai tad, kad ir savākti šie pierādījumi un ir ierosināta kaut kāda lieta. Man liekas, tie, kuri kaut ko daudzmaz saprot no jurisprudences, saprot, ka mēs nedrīkstam nevienu saukt par noziedznieku... vai, nedod Dievs, no šīs tribīnes pasaka, ka šeit sēž 80% bandītu un zagļu...

Dunkera kungs šeit runāja par to, ka vēlētāji ir cītīgi studējuši visas programmas un tagad izsaka savu izbrīnu, kā tas tā var būt, ka tik liela koalīcija ir sanākusi kopā. Vēlētāji taču studēja savu programmu. Jā, vēlētāji studēja. Rezultāts ir tāds, kā mēs šeit sēžam... cik mums ir šeit frakciju... bet man liekas, ka jūs, Dunkera kungs, tam piekritīsiet, ka starp daudzām programmām būtisku atšķirību arī ir ļoti maz. Un acīmredzot tas ir demokrātijas spēks, ka dažādi politiski domājošie var tomēr sanākt kopā, var kaut kādas pretrunas atlikt malā, meklēt kompromisus, un te ir rezultāts, kur tiek piedāvāta jauna valdības Deklarācija, jauns valdības sastāvs cienījamajai Saeimai.

Tātad, tieši otrādi, man liekas, ka tā ir demokrātijas paraugstunda, ka cilvēki var vienoties, var meklēt kopīgus risinājumus, aizmirstot varbūt savas ambīcijas, politiskās ambīcijas, aizmirstot varbūt to: "Lūk, man neatradās vieta valdības sastāvā, it kā es esmu palicis kaut kur pie malas..." Bet man liekas, ka mēs visi gājām uz vēlēšanām un runājām par kaut ko citu. Mēs runājām par Latviju, par Latvijas nākotni, tikai diemžēl bieži vien mēs savā praktiskajā darbībā par to aizmirstam. Man liekas, ka tagad te ir šis risinājums, ka, tieši otrādi, mēs domājam par to.

Es jau pieminēju šeit kolēģa teikto salīdzinājumu ar ēnu - kamēr ēna izklīst... Bet kad ēna parādās? Ēna laikam parādās tad, kad spīd saule. Vai tad tiešām mēs esam visi tādi, kas baidās no saules stariem, un meklējam tikai ēnu? Es domāju, ka tā tas nav un ka visi tomēr gribam būt saulē, gribam, lai arī Latvija būtu saulē, nevis meklēsim ēnu savu sīku, varbūt politisku ambīciju dēļ. Un tāpēc es aicinu atbalstīt šo valdību.

Bet vēl es gribētu pieskarties vienam jautājumam, proti, Mauliņa kunga ierosinājumam - atlikt šā jautājuma izskatīšanu saistībā ar Kārtības ruļļa 135., 136. pantu, un zināmā mērā šim priekšlikumam... atbalstīja to, ja es pareizi sapratu, arī Kalnbērza kungs. Mauliņa kungs teica, ka, lūk, ir pārkāpta Satversme. Kādā veidā ir pārkāpta Satversme? Ka Valsts prezidents, atrodoties ārzemēs, ir aicinājis Šķēles kungu par Ministru prezidentu. Un jūs norādāt uz Satversmi, ka tad, ja Valsts prezidents atrodas ārzemēs, viņa funkcijas pilda Saeimas priekšsēdētāja. Jā, tā tas ir. Bet vai visas funkcijas? Un vai tad tiešām mums vienlaicīgi pastāv divi valsts prezidenti? Viens ārzemēs, viens - šeit Rīgā, Saeimā, Saeimas priekšsēdētājas personā? Es domāju, ka nē, jo Satversme mums pasaka arī, ka Valsts prezidents pārstāv valsti starptautiski. (No zāles deputāts J.Mauliņš: "Endziņ, Endziņ!") Un, Mauliņa kungs, ja jūs man šeit sakāt: "Endziņ, Endziņ!" - tad es varbūt jums atgādināšu...

Sēdes vadītāja. Cienījamie deputāti! Diskusija starp zālē sēdošo un tribīnē esošo, pēc Kārtības ruļļa, nav atļauta.

A.Endziņš. Es nesāku diskusiju, es skaidroju tagad tālāk - jau pārējiem deputātiem... Mēs pašreiz Juridiskajā komisijā strādājam pie Satversmes tiesas likuma. Un es domāju, ka Mauliņa kungs neļaus man samelot, ka tieši arī par šīm problēmām mēs diskutējām Juridiskās komisijas sēdes ietvaros, strādājot pie šā likumprojekta. Bet mums nav šodien Satversmes tiesas, kura varētu to pateikt un uzlikt punktus uz "i", tātad ir skaidrs, ka šajā ziņā ir jālemj, neapšaubāmi, Saeimai, bet es tomēr esmu simtprocentīgi pārliecināts, ka divi valsts prezidenti vienlaicīgi nevar būt. Un ka acīmredzot šodienas attīstīto komunikāciju apstākļos Valsts prezidents ir tiesīgs pildīt savas

funkcijas, un Saeimas priekšsēdētāja viņa prombūtnes laikā pilda tikai dažas no Valsts prezidenta funkcijām. Bet acīmredzot interpretāciju var dot tikai Satversmes tiesa, ja tā tiks izveidota.

Un vēl ko es gribētu šinī sakarībā pateikt. Vai tad Valsts prezidenta prombūtnes laikā Saeimas priekšsēdētājs, piemēram, Mauliņa kungs, var realizēt Valsts prezidenta prerogatīvu un, piemēram, atlaist Saeimu? Jo Saeimas priekšsēdētāja pilda Valsts prezidenta funkcijas... It kā tātad varētu, - no vienas puses... Bet, no otras puses, zem liktens sitiena tādā gadījumā Valsts prezidents liek sevi. Bet Valsts prezidents ir viens. Tātad acīmredzot ir loģiski - Saeimas priekšsēdētāja tādu soli spert nedrīkstētu. Bet atkal es atkārtoju: tā var būt tikai mana interpretācija vai, teiksim, var būt Mauliņa kunga interpretācija, bet šādas lietas var atrisināt tikai Satversmes tiesa, kuras diemžēl mums nav.

Un tāpēc es aicinu balsot par valdību, neatliekot šo jautājumu uz kaut kādu tālāku nākotni, jo cilvēki tik tiešām gaida, lai būtu valdība, lai beidzot darbs varētu sākt ritēt normāli. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Debates pasludinu par pabeigtām. Saeimas Prezidijs ir saņēmis šādu priekšlikumu:

“Saskaņā ar Kārtības ruļļa 135. un 136. pantu ierosinām atlikt Andra Šķēles valdības apstiprināšanu. Jānis Strods, Andris Saulītis, Jānis Mauliņš, Jānis Kazāks, Gunta Gannusa, Imants Liepa, Elmārs Zelgalvis, Edmunds Grīnbergs, Oļģerts Dunkers, Kārlis Čerāns.”

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 24, pret - 67, atturas - 3. Priekšlikums nav pieņemts.

Vārds Saeimas sekretāram Imantam Daudišam!

I.Daudišs (6.Saeimas sekretārs).

Godātie deputāti, Atļaujiet nolasīt Saeimas lēmuma projektu! Latvijas Republikas Saeima nolemj: izteikt uzticību Ministru kabinetam šādā sastāvā:

Ministru prezidents - Andris Šķēle,

Ministru prezidenta biedrs - Ziedonis Čevers,

aizsardzības ministrs, Ministru prezidenta biedrs - Andrejs Krastiņš,

ārlietu ministrs - Valdis Birkavs,

ekonomikas ministrs - Guntars Krasts,

finansu ministrs - Aivars Guntis Kreituss,

iekšlietu ministrs - Dainis Turlais,

izglītības un zinātnes ministrs, Ministru prezidenta biedrs - Māris Grīnblats,

zemkopības ministrs, Ministru prezidenta biedrs - Alberts Kauls,

satiksmes ministrs - Vilis Krištopans,

labklājības ministrs - Vladimirs Makarovs,

tieslietu ministrs - Dzintars Rasnačs,

vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs, Ministru prezidenta biedrs - Māris Gailis,

kultūras ministrs - Ojārs Spārītis,

īpašu uzdevumu ministrs Eiropas savienības lietās - Aleksandrs Kiršteins,

īpašu uzdevumu ministrs pašvaldību lietās - Ernests Jurkāns.

Valsts ministri:

valsts ministrs Ārlietu ministrijā - Juris Sinka,

rūpniecības, īpašumu un privatizācijas valsts ministrs Ekonomikas ministrijā - Ēriks Kaža,

investīciju un kredītpolitikas valsts ministre Finansu ministrijā - Sarmīte Jēgere,

valsts ieņēmumu valsts ministre Finansu ministrijā - Aija Poča,

izglītības valsts ministrs Izglītības un zinātnes ministrijā - Jānis Gaigals,

augstākās izglītības un zinātnes valsts ministrs Izglītības un zinātnes ministrijā - Pēteris Cimdiņš,

mežu valsts ministrs Zemkopības ministrijā - Arvīds Ozols,

kooperācijas valsts ministrs Zemkopības ministrijā - Jānis Muižnieks,

zvejniecības valsts ministrs Zemkopības ministrijā - Ivars Amoliņš,

veselības valsts ministrs Labklājības ministrijā - Juris Viņķelis,

darba lietu valsts ministrs Labklājības ministrijā - Andris Bērziņš,

vides valsts ministrs Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā - Indulis Emsis.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 70... (Aplausi.) pret - 24, atturas - nav. Lēmums ir pieņemts. (Aplausi.)

6.Saeimas vārdā atļaujiet pateikt paldies par paveikto Māra Gaiļa vadītajam Ministru kabinetam un novēlēt panākumus jaunajam Ministru kabinetam un premjerministram Andrim Šķēlem! (Aplausi.)

Darba kārtībā paredzētie jautājumi ir izskatīti. Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu deputātus reģistrēties! Lūdzu reģistrācijas rezultātu! Pirms reģistrācijas rezultāta nolasīšanas es gribētu Saeimas Prezidija vārdā visiem deputātiem, kā arī zālē klātesošajiem, novēlēt gaišus un mierīgus Ziemassvētkus un laimīgu Jauno gadu!

Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri lūdzu nolasīt reģistrācijas rezultātus!

Cienījamie kolēģi! Izdrukas jūs varēsiet saņemt tad, kad sēde būs beigusies. Lūdzu, nekavējiet sēdes gaitu!

J.Kušnere (6.Saeimas sekretāra biedre).

Cienījamie deputāti, lūdzu uzmanību! Nav reģistrējušies:

Pēteris Apinis...

Sēdes vadītāja. Zālē.

J.Kušnere.

Kārlis Jūlijs Druva,

Andrejs Krastiņš...

Sēdes vadītāja. Zālē.

J.Kušnere.

Leopolds Ozoliņš...

Sēdes vadītāja. Zālē.

J.Kušnere.

Anna Seile.

Sēdes vadītāja. Zālē.

Rudens sesiju pasludinu par slēgtu. Ziemas sesijas pirmā kārtējā sēde notiks 1996.gada 11.janvārī pulksten 9.00.

Pēc desmit minūtēm notiek Saeimas Prezidija sēde.

Redaktores: J.Kravale, L.Bumbura

Datoroperatores: B.Strazdiņa, S.Bērziņa, M.Ceļmalniece, I.Kuzņecova

Korektores: D.Kraule, J.Kurzemniece, S.Stikute

SATURA RĀDĪTĀJS
1995.gada 21.decembra 6.Saeimas
rudens sesijas sēde

Par darba kārtību - 1.lpp.

Priekšlikums - dep. J.Kaksītis - 1.lpp.

Par likumprojektu "Grozījums likumā "Par tiesu varu""

(121. un 121.-a dok.) - 2.lpp.

Priekšlikums - dep. J.Kaksītis - 2.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts pensijām"" (Nav pieņemts)

(124. un 124.-a dok.) - 3.lpp.

Debates - dep. J.Dobelis - 3.lpp.

- dep. A.Seile - 4.lpp.

- dep. J.Vidiņš - 6.lpp.

- dep. A.Golubovs - 6.lpp.

- dep. V.Krisbergs - 7.lpp.

- dep. A.Saulītis - 8.lpp.

- dep. A.Jirgens - 11.lpp.

- dep. M.Lujāns - 11.lpp.

- dep. L.Kuprijanova - 12.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par vārda, uzvārda un tautības ieraksta maiņu""

(125. un 125.-a dok.) - 15.lpp.

Par likumprojektu "Grozījumi un papildinājumi likumā "Par dzīvojamo telpu īri""

(126. un 126.-a dok.) - 15.lpp.

Latvijas Republikas Ministru prezidenta M.Gaiļa atbilde uz Saeimas deputātu jautājumu par precīza saraksta sastādīšanu priekšmetiem, kuri ietilpst zem jēdziena "humānā palīdzība"

(123.dok.)

Ziņo - finansu ministre I.Sāmīte - 15.lpp.

Lēmuma projekts "Par A.Lepses apstiprināšanu par Rīgas apgabaltiesas tiesnesi"

(127.dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 16.lpp.

Likumprojekts "Grozījums likumā "Par tiesu varu""
(1.lasījums) (Steidzams)

(121.dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 17.lpp.

Likumprojekts "Grozījums likumā "Par tiesu varu""
(2.lasījums)

(121.dok.)

Ziņo - dep. J.Kaksītis - 18.lpp

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par draudzību un sadarbību"
(2.lasījums)

(23. un 91.dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 18.lpp.

Likumprojekts "Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā" (2.lasījums)

(74., 119. un 119.-a dok.)

Ziņo - dep. A.Endziņš - 19.lpp.

Debates - dep. J.Lagzdiņš -21.lpp.

- dep. V.Krisbergs - 22.lpp.

- dep. A.Jirgens - 22.lpp.

Likumprojekts "Grozījums likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem"" (2.lasījums)

(104.dok.)

Ziņo - dep. V.Nagobads - 24.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par gaisa satiksmi" (1.lasījums) (Steidzams)

(9. un 112.dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 25.lpp.

Likumprojekts "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par gaisa satiksmi" (2.lasījums)

(9. un 112.dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 25.lpp.

Likumprojekts "Par līgumu starp Latvijas Republikas un Spānijas Karalisti par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību" (1.lasījums) (Steidzams)

(10. un 113.dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 26.lpp.

Likumprojekts "Par līgumu starp Latvijas Republikas un Spānijas Karalisti par ieguldījumu savstarpēju veicināšanu un aizsardzību" (2.lasījums)

(10. un 113.dok.)

Ziņo - dep. I.Bērziņš - 27.lpp.

Latvijas Republikas Valsts prezidenta G.Ulmaņa uzaicinātā

Ministru prezidenta amata kandidāta A.Šķēles ziņojums

par Ministru kabineta sastādīšanu, Deklarācija par kabineta iecerēto darbību un lēmuma projekts "Par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam" - 27.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 32.lpp.

Debates - dep. P.Apinis - 33.lpp.

- dep. A.Saulītis - 38.lpp.

- dep. A.Rubins - 43.lpp.

- dep. O.Dunkers - 47.lpp.

- dep. O.Kostanda - 50.lpp.

- dep. J.Kazāks - 57.lpp.

Priekšlikums - dep. A.Saulītis - 62.lpp.

Debašu turpinājums - dep. G.Gannusa - 63.lpp.

- dep. J.Mauliņš - 68.lpp.

- dep. J.Dobelis - 69.lpp.

- iekšlietu ministrs J.Ādamsons - 73.lpp.

- Ministru prezidents M.Gailis - 80.lpp.

- dep. V.Kalnbērzs - 83.lpp.

- dep. M.Lujāns - 87.lpp.

- dep. R.Apalups - 89.lpp.

- dep. P.Kļaviņš - 90.lpp.

- dep. I.Liepa - 93.lpp.

- dep. A.Seile - 94.lpp.

- dep. A.Endziņš - 97.lpp.

Priekšlikums par A.Šķēles valdības apstiprināšanas atlikšanu - 101.lpp.

Lēmuma projekta "Par uzticības izteikšanu Ministru kabinetam" pieņemšana

Ziņo - Saeimas sekretārs I.Daudišs - 101.lpp.

Reģistrācijas rezultāti

Nolasa - Saeimas sekretāra biedre J.Kušnere - 103.lpp.

Rudens sesijas slēgšana - 104.lpp.